

PEKKA ERVAST

CHRISTOSOPHISIA PERUSKYSYMYKSIÄ

I osa

JUMALA JA LUOMINEN

RUUSU-RISTI
1937

PEKKA ERVAST

CHRISTOSOPHISIA PERUSKYSYMYKSIÄ

I osa

Jumala ja luominen.

Esitelmäsarja syksyllä 1914.

RUUSU-RISTI

1937

Hyvinkää 1937.
Hyvinkään Kirjapaino O.Y.

Digitalisoitu näköispainos 2006.

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
I Jumala ja luominen	2
II Logos	19
III Maailman kehitys	43
IV Jumalanpojasta ihmiseksi	67
V Vanhan Testamentin luomiskertomus	99
VI Ristiriidan tähti	133
VII Synnin alku I	155
Synnin alku II	179
VIII Tuleva kehityksemme	207
IX Mitä meiltä vaaditaan	229

I

Jumala ja luominen

Olemme kasvatetut uskomaan, että Jumala on persoonallinen maailman luoja, joka ihmisiä rakastaa — isä, jolla on kaikki valta maassa ja taivaassa, joka omasta tahdostaan ja tyhjästä maailman loi, jonka perusolemus on hyvyttä ja rakkautta. Niin kauan kuin pysyimme lapsina, oli jumalauskomme lapsellista luottamusta isään,

joka piti meistä ihmislapsista huolta ja tahtoi meidän parastamme.

Mutta kun sitten aloimme ajatella, huomasimme, että oli edessämme ratkaisemattomia kysymyksiä. Jos Jumala oli hyvä, ja jos hän oli kaikkivaltiaana maailman luonut, mistä oli paha tullut, mistä kärsimys, mistä se elämän painajainen, joka kaikkia ihmisiä painaa: pahuus ihmisen itsensä sisässä? Vaikka olisimme antaneet Jumalalle anteeksi kärsimyksen ja sanoneet: „Hänen tiensä ovat tutkimattomat ja hän kärsimyksen kautta johdattaa meitä luokseen”, niin emme voineet antaa Jumalalle anteeksi sitä, että paha oli olemassa ihmisten sisässä, että paha tahto oli olemassa maailmassa ja luonnossa. Ja jos viitattiin Pahaan Henkeen ja langenneisiin enkeleihin, ei se meille mitään selittänyt. Yhtä rauhattomana omatuntomme uteli, mistä paha oli sitten enkeleihin tullut, ja ikuisiksi ristiriidaksi jäi meille toiselta puolelta Jumalan, toiselta puolelta Perkeleen olemassaolo. Emme voineet ymmärtää, kuinka hyvä ja kaikkivaltias Jumala oli antanut pahan ilmestyä maailmaan. Ja kun ajatuksissamme tulimme tähän loppupäättökseen, että hyvän Jumalan olemassaolo ei selittänyt meille pahaa, silloin horjui luonnollisesti myös uskomme hyvään Jumalaan, ja minä luulen, että monet ihmiset, jotka tällä hetkellä vielä uskovat hyvään Jumalaan eivätkä ole järjellään näitä asioita selittäneet, he nyt, kun tykit maail-

maila pauhaavat, kysyvät: „Missä on se rakastava Isä, se Vapahtaja, joka kantaa ihmislapsia käsivarsillaan? Kaupungit sortuvat, kylät palavat, ihmisten veri vuotaa janoiseen maahan, haavoittuneet tuskissaan huutavat taistelutantereilla. Missä on hyvä Jumala ja hänen rakkautensa?”

Meille myös kerrottiin, että Jumala loi maailman tyhjästä, ja että hän loi kaikki oliot sellaisiksi kuin ne ovat. Tämä usko horjui, kun tutustuimme tieteellisen tutkimuksen tuloksiin ja järjellemme todistettiin, että varsinaista luomista tyhjästä ei ollut olemassa, koska elämä oli alkuperäisistä muodoista vähitellen kehittänyt ne muodot, joissa se nyt asui. Mielikuvituksen silmälle paljastui maailmankehityksen kulku alkusumusta, josta vähitellen muodostui kiertotähti, orgaanisen elämän synty ja sen vuosimiljoonia kysyvä kehitys luonnon valtakuntien läpi nykyiseen tilaan esim. meidän maapallollamme. Kuinka saatoimme silloin muuta kuin kallistua materialistiseen katsantotapaan? Olihan niin vapauttavaa ajatella, ettei Jumalaa ollut olemassa eikä liioin mitään pahaa siveellisessä merkityksessä: ainoastaan aine ja sen yhteydessä monenlaiset luonnonvoimat, joita vastaan me ihmisinä saimme taistella, ja joiden keskinäisestä taistelusta maailmakin syntyi. Materialismi onkin jäänyt monien pysyväiseksi maailmankatsomukseksi. Katsokaamme vähän tätä materialismia. Se on taipuvainen pluralisti-

seen maailmanselitykseen eikä monistiseen. On tosin olemassa erityinen suunta Saksassa, Häckelin perustama, joka kutsuu itseään monistiseksi ja uskoo yhteen ainoaan elämänlähteeseen, mutta se ei olekaan sokeasti materialistinen, sillä Häckel kaipaa ja etsii ensimmäistä vaikuttavaa voimaa ainemaailman takana ja kutsuu sitä sieluksi. Hän opettaa, että joka ikinen aineellinen atomi on sielullinen, ja hänen Jumalansa, niinkuin hän sanoo, on hyvyyden, totuuden ja oikeuden kolmiyhteys, joka piilee tuossa sielussa. Häckel ja hänen monisminsa on jo matkalla henkiseen maailmankatsomukseen.

Mutta materialismi, joka ei usko muuhun kuin aineeseen ja sokeihin luonnonvoimiin, on luonnostaan pluralistinen, koska yksi ainoa luonnonvoima ei synnyttäisi elämäntaistelua eikä yhtenäinen aine jakautuisi muotoihin. Luonnonvoimia on useampia, ja aineen perusolemus on jaollisuus. Aine on materialistisen maailmankatsomuksen tukikohta. Ja mitä aine on? Se on atomi, pienin jakamaton ainehiukkanen. Muulla tavalla sitä ei voi kuvailla. Mitä me näemme aineena, on ilmiö, joka on syntynyt atomien yhteistyöstä. Atomi on se ensimmäinen perusjuuri, josta kaikki muu on saanut alkunsa. Tämä on nyt samalla materialismin heikko kohta, sillä kun tiede kysyy, mitä atomi on, tulee se siihen johtopäätökseen meidän päivinämme, että atomi ei ole ainetta. Aineen sa-

laisuus on atomi, mutta atomin salaisuus ei ole ainetta. Mitä on näet atomi? Atomi — sanoo uusin tieteellinen tutkimus — ei voi olla muuta kuin voimapyörre, sillä ei ole fyysillistä ulottuvaisuutta, se ei ole kappale. Atomi toisin sanoen ei ole olemassa aineellisena todellisuutena, se syntyy näkymättömästä ja fyysillisesti olemattomasta. Tulemme siis johtopäätökseen, että aineellinen maailma ei ole olemassa. Se maailma, jonka me näemme ja havaitsemme aisteillamme, ei ole olemassa tällaisena aineellisena todellisuutena, jommoiseksi sitä luulemme, se on olemassa vain jonkinlaisena voima-olemuksena — todellisuutena sellaisena, jota emme osaa kuvailla, jota ehkä Kant on aavistanut, kun hän puhui „oliosta sinään”.

Ja koska aineellinen maailma on harhaa, on materialistinen maailmankatsomuskin, joka sanoo, että aine on ainoa todellinen olevainen, aivan erehdyttävä ja väärä eikä lepää todellisuuden pohjalla. Jos se taas tunnustaa, että aine on harhaa ja voima ainoa olevainen, on turha puhua materialismista, koska tämä nimi on johtunut sanasta „materia”, aine; vaan silloin tämän katsantokannan pitäisi olla „vitalismia” tai sen tapaista.

Mutta miksemme ajattelussamme siirtyisi askelta eteenpäin? Jos kerran myönnämme, että aine on ainoastaan voimaa, miksikä emme samalla kysyisi: mitä on voima? Ja miksikä emme vastaisi; voima on tahtoa ja tajuntaa. Silloin olem-

mekin johtuneet ihan toiseen tulokseen ja päätökseen. Meidän aineellinen maailmamme ei ole ainetta, vaan se on voimaa, mutta mitä on voima? Se on tajuntaa! Tulee epäilemättä aika, jolloin tiede havaitsee, että voimaa sellaisenaan — sokeana voimana — ei ole olemassa, vaan ainoastaan tajunta eli tietoisuus kaiken takana. Ja materialismista on silloin huomaamatta siirrytty spiritualismiin eli henkiuskoon.

Voimmeko nyt tyytyä tähän? Saatammeko rauhoittuneina pysähtyä tähän? Aineen asemesta on tajunta eli henki maailmankatsomuksen tuki-kohta, ja me olemme johtuneet suorastaan tieteilisellä kokeilulla ja ajattelulla tähän uuteen näkemykseen. Emme saata tähän pysähtyä. Kun kerran materialismin heitämme, on ikäänkuin levottomuus kaivelisi yhä enemmän sydäntämme. Sisässämme ääni huutaa: „Mutta Jumala, missä on Jumala? Eikö ole olemassa Jumalaa, joka on meitä suurempi ja suurempi kuin kaikki tämä maailma? Jos kaikki on vain kehityksen tulosta, jos me ihmiset ajattelevina, järkevinä olentoina olemme kehityksen korkein tulos, niin me silloin itse asiassa olemme luomiston kruunu siinäkin merkityksessä, että me olemme korkein ja ainoa Jumala. Me olemme luonnon herroja, saamme tehdä mitä tahdomme, saamme rakentaa ja hävittää. Me synnytämme ihmisiä, me tapamme heitä. Me olemme Jumalan asemassa. Mutta tämä on

kolkkoa, tämä on julmaa julmempaa! Ei voi olla totta, että me heikot ja viheliäiset ihmiset olemme korkeinta mitä on. Parempi olisi todella silloin, että pakenisimme pois koko kurjuudesta!” Tämä sydämemme vaistomainen uppiniskaisuus ei olekaan vienyt meitä harhaan. Tunteemme on aivan paikallaan. Ajatelkaamme kylmäkiskaisen loogillisesti, niin huomaamme heti, missä oli vika.

Ymmärsimme äsken tieteellisen ajattelun nojalla, ettei mikään persoonallinen Jumala ollut tyhjästä luonut maailmaa. Samoin me nyt loogillisesti ajatellen tulemme siihen johtopäätökseen, että se järki, se jalous, se kauneus, mikä luonnossa ja ihmisissä ilmenee, ei liioin ole voinut tyhjästä syntyä. Kuinka järki olisi syntynyt järjettömyydestä, kauneus kaaoksesta? Kuinka viisautta tyhmyydestä? Ajatelkaamme ihmistä, joka saa koulussa oppia ja vähitellen kehittyy järkeväksi ja oppineeksi. Kun hän, joka oli tyhmä, nyt sivistyy ja viisastuu, tuleeko hänen sivistyksensä ja tietonsa tyhjästä? Ei suinkaan. Se tulee muualta häneen. Toiset sitä antavat. Jos hän yksin istuisi koulun seinien sisällä, hän ei tyhmästä viisastuisi. Ai-noastaan sen kautta, että on koulun opettajia, jotka antavat hänelle sitä tietoa, mikä jo on olemassa, hän viisastuu ja sivistyy. Entä opettajien, tiedemiesten ja tutkijain tieto? Onko se tullut tyhjästä? Ei suinkaan, vaan tutkijat ovat totuutta etsiessään huomanneet sitä luonnossa olevan. He

ovat nähneet, miten luonto työskentelee, ja siitä he ovat viisastuneet. Viisaus ei syntynyt heidän kauttaan, viisaus oli jo luonnossa. Jos järkeä missään ilmenee, täytyy sitä itsestään olla. Jos luonnossa on järjestystä ja kauneutta, jos ihmisessä ilmenee jaloutta ja viisautta, täytyy tämän kaiken olla ennestään olemassa. Tajunta, joka on olemassaolon pohjana, ei ole sokeata tietämättömyyttä, vaan suurinta tietoa ja viisautta — se on Jumala. Täten joudumme ajattelussamme takaisin siihen kohtaan, josta lapsina lähdimme, että Jumala on olemassa.

Ja kummallista, kun nyt olemme uudestaan saaneet kiinni järjen ja hyvän perustasta, niin uudestaan herää meissä vanha kysymys pahasta. Mistä paha on maailmaan tullut? Tyhjästä ei synny mitään? Onko sittenkin olemassa jokin pahan alkujuuri eli paha henki? Onko Perkele olemassa? Jumala ja Perkele! Jos emme nyt saa muualta apua, voimme todella joutua niin hirmuisiin ristiriitoihin, ettemme niistä pääse ulos.

Mutta me saamme näihin kysymyksiin apua aikain viisaudelta, siitä vanhasta tiedon lähteestä, joka on meille kehittymättömille ihmisille annettu muualta. Niinkuin koulussa istutaan ja opitaan opettajien johdolla, niin ihmiskunta, joka on kehittymättömän lapsen tilassa, jonka järki vielä on heikko, saa apua toiselta ihmiskunnalta, joka on pitemmälle kehittynyt, joka itse on saanut apua

muualta ja nyt voi olla opettajan asemassa meidän ihmiskuntaamme nähden.

Kertoo vanha traditio: Kaukaisia aikoja sitten tuli meidän tähdellemme toiselta aurinkokuntamme planeetalta, jossa ihmiskunta oli korkeammalle kehittynyt, muutamia olentoja. He muuttivat tänne ja perustivat n.s. Salaisen Veljeskunnan. He ovat täällä olleet opettajina, ja aikakausien kuluessa meidänkin ihmiskunnastamme on kehittynyt jäseniä heidän opettajaveljeskuntaansa. Monet alkuperäisistä opettajista ovat jättäneet tähtemme ja Salainen Veljeskunta on nyttemmin suureksi osaksi kokoonpantu ihmisistä, jotka ovat meidän omasta ihmiskunnastamme syntyneet.

Tämä Salainen Veljeskunta antoi aikojen aamulla meidän ihmiskunnallemme n.s. viisauususkonnon, josta on jälkikaikua kaikissa ihmiskunnan uskonnoissa ja viisauusjärjestelmissä, ja kaikki mitä tiede voi löytää ja keksiä, on jo ollut suurin piirtein ilmaistuna aikain viisauudessa.

Tämä aikojen viisauus ratkaisee meille ihmeellillä tavalla kysymyksen Jumalasta. Se vain näyttää meille, että Jumala on salaisuus, ja että Jumalan täytyy jäädä meille salaisuudeksi. Ja kuitenkin se ratkaisee kysymyksen.

Aikain viisauus sanoo näin: Teidän inhimillinen tuntee on oikeassa. Ei voi olla kahta heraa, ei Perkelettä Jumalan rinnalla, vaan yksi ainoa kaikkivaltias Jumala. Toisin sanoen: täy-

tyy olla yksi ainoa salaisuus maailman takana, yksi ainoa harmonia ja rauha, jota ei koskaan ole rikottu eikä koskaan voi rikkoa, yksi ainoa täydellisyys, joka ei millään tavalla kehity, yksi ainoa elämä, joka ei kuole, ja jossa ei ole mitään vaihtelua. Sellainen ihmeellinen jumaluus on kaiken takana. Siihen uppoutuu hyvä ja paha, vapaus ja välttämättömyys, järki ja järjettömyys, siihen uppoutuu Jumala ja Perkele. Kaikki tähän suureen Elämään uppoutuu, joka on yksi kaiken takana. Ei ole ikuisesti olemassa muuta kuin tämä yksi ainoa salaisuus, joka ratkaisee kaikki ristiriidat.

Mutta kun tutkimme luonnon ilmennyttä elämää ja itseämme, huomaamme aina tuon kaksinaisuuden, joka meille lapsuudenuskosta on tuttu, vaikka voimme kutsua sitä toisilla nimillä, nimitäin tajunta ja sen ilmennysmuoto tai henki ja aine. Tätä kaksinaisuutta on aina olemassa kaikessa maailman ilmennyksessä. Kuinka syvälle tahansa tunkeudumme aineen salaisuuteen, välttämättömästi löydämme nämä kaksi, jotka ovat yhtä. Sillä mikä on aineen idea? Aineen idea on *rajoitus*, toisin sanoen ulottuvaisuus paikassa ja ajassa sekä lakisiteisyys. Filosofin Kant, joka on länsimaiden kaikkein syvin ajattelija, sanoi, että inhimillinen tietokykyämme on saanut muutamia synnynnäisiä toimintatapoja, *modi*, joita on kolme: aika, paikka ja kausaliteetti eli syysuhteinen lakisiteisyys. Meidän järkemme ja ajatuksemme ei voi toimia

ilman näitä. Me olemme sidottuja tajunnassammekin ymmärtämään ja ajattelemaan kaikkea rajoitetusti, nimittäin ajassa, paikassa ja syysuhteen mukaisesti.

Mutta tästä rajoituksesta huolimatta me ta juamme rajattomuutta. Meidän järkemme voi loogillisesti käsittää ääretöntä avaruutta, ääretöntä aikaa eli iankaikkisuutta ja rajatonta lakisiteisyyttä eli syysuhteesta vapaanaoloa, missä ei ole syytä eikä seurausta. Me voimme nämä loogillisesti ymmärtää, vieläpä tietää, että ne todellisuuksina ovat olemassa, vaikka mielikuvituksemme on kykenemätön luomaan niistä täysin vastaavia kuvia. Jos kuvittelemme itseksemme ääretöntä avaruutta, meidän täytyy sitä kuvitella niin sanoaksemme annoksittain: näemme paikan ilman rajoja, näemme toisen, näemme kolmannen, mutta kokonaiskuvaa rajattomasta avaruudesta emme saa. Jos taas ajattelemme rajattomuutta ajassa eli iankaikkisuutta, emme siitäkään saa kokonaiskuvaa, vaan meidän täytyy ajatella sitä linjana, iankaikkisesti jatkuvana aikana, joka heti on rajoitettu, kun siihen käymme käsiksi. Niinikään emme saata kuvitella rajatonta vapautta muuten kuin ajattelemalla tyhjentyttämiä mahdollisuuksia toimintaan, toisin sanoen rajoituksen. Mutta kuten aikain viisaus selittää, onkin kokonaiskuva näistä asioista jumaluuden salaisuus, jumaluuden, josta vain tiedämme, että Se On.

Uskonnot ja filosofiat puhuvat tästä jumaludesta, jota Intiassa kutsutaan Parabrahamniksi, zoroasterilaisuudessa Zeruana Akerneksi, Kabballassa Ain Sufiksi, filosofiassa Absoluutiksi j.n.e. Sitä ei voi määritellä. Se on käsittämätöntä iankaikkista aikaa, käsittämätöntä ääretöntä paikkaa ja käsittämätöntä rajatonta vapautta syysuhteista. Me emme voi ajatella mitään elämän ilmennystä ilman syytä, emme mitään ilman ulottuvaisuutta paikassa eli ilman muotoa, emmekä mitään ilman ulottuvaisuutta ajassa eli ilman alkua ja loppua. Mutta jumaluus, joka on kaiken takana, on vailla syytä, vailla paikkaa ja aikaa. Kun katselemme ympärillemme, näemme lakisiteisiä elämänilmiöitä ajassa ja paikassa, emme näe tajuntaa ilman muotoa, emme ainetta ilman elämää. Ilmiöt pulppuavat esille Ikielämän tyhjentyttömästä lähteestä. Mikä on suhde rajallisen ja rajattoman välillä, elämän ilmennysten ja ilmenemättömän elämän, maailmankaikkeuden ja jumaluuden välillä? Pohjaltaan ne ovat yhtä, mutta rajatonko ilmenee rajallisena, ikielämäkö hetkellisinä elämänilmiöinä, jumaluusko maailmana?

Ei, sanoo aikain viisaus, Ilmenemätön ei voi ilmetä. Ollessaan yhtä henki ja aine lepäävät olemattomuudessa, s.o. jumaluudessa. Niin pian kuin ne heräävät eloon, eivät ne enää ole olematonta, eivät enää ole jumaluutta. Jumaluus, joka on ehdoton, on aina koskemattomana, liikkumatto-

mana, ilmenemättömänä kaiken ilmennyksen takana. Mikä se sitten ilmenee? Salaisuus!

Tahdon näyttää tämän matemaattisesti — tietysti vertauskuvallisesti ja metafyyssillis-matemaattisesti — niin asia ehkä vähän kirkastuu.

Äärettömässä jumaluudessa piilee ilmennys mahdollisuutena ja salaisuutena. Se on siinä sekä henkenä että aineena, koska kaikki mitä ilmennyksestä ymmärrämme, on samalla henkeä ja ainetta. Mutta henki ja aine ovat jumaluudessa yhtä. Keksikäämme nyt niille vastaava matemaattinen arvo! Hengen eli tajunnan arvo on silloin nolla (0), koska siihen sisältyy äärettömyyden ja iankaikkisuuden ja täydellisen vapauden aate, samalla kuin se meille on olematon ja käytännöllisesti yhtä kuin tajuttomuus. Aineen matemaattinen vertauskuva-arvo on taas sopivimmin äärettömyyden merkki (∞), jolla osoitamme, että vaikka sillä on äärettömyyden rajattomuus takanaan, se olemukseltaan on moninaisuuden rikkautta, lukemattomien muotojen mahdollisuutta. Koska nyt tajunta ja muoto ovat jumaluudessa yhtä, saamme yhtälön $0 = \infty$, joka siis kuvaa jumaluuden salaisuutta eli Parabrahmania.

Koska nyt kaikki ilmennys syntyy jostakin syystä, koska maailma syntyy hengen ja aineen vuorovaikutuksesta niiden tavalla tai toisella suhtautuessa toisiinsa, joudumme seuraavaan kysymykseen: Parabrahmanissa oleva tajunta sinään-

kö (0) ja aineen idea sinäänkö (∞) toisiinsa suhtautuvat? Matemaattisesti merkittynä esitämme siis kysymyksemme joko näin: $0 : \infty$ tai näin $\infty : 0$. Tämä nyt kuvaa jumaluudessa tapahtuvaa toimintaa, jos se niin tapahtuu. Ei ole olemassa muuta kuin iankaikkinen, yhtenäinen tajunta ja ääretön avaruus (aine). Niiden suhteestako toisiinsa nyt syntyy ilmennys? Siinä tapauksessa meidän pitäisi saada tulos tuosta matemaattisesta tehtävästä. Mitä siitä sanoo matematiikka? Nollan suhde äärettömään, sanoo lukujen tiede, on nolla ($0 : \infty = 0$) ja äärettömän suhde nolnaan on ääretön ($\infty : 0 = \infty$), mutta koska metafyyssillisesti $0 = \infty$, on tulos molemmissa tapauksissa nolla, siis ei mitään, ja tämä on metafyyssillisesti ja filosofisesti totta. Jos jumaluudessa iankaikkinen ääretön tajunta suhtautuu aineen ideaan, tai aineen idea suhtautuu ikuiseen tajuntaan, siitä ei synny mitään. Siihen johtopäätökseen me tulemme. Toisin sanoen siis jumaluus ei voi luoda, jumaluus sellaisenaan ei saa mitään aikaan. Ja silloin opettaa vanha viisaus, kuten äsken mainittiin: maailmansynnyn takana ja alkuna on salaisuus, jota emme voi syvemmin ratkaista. Salaisuus on siinä, että ennen kuin äärettömyydessä mitään ilmenee, täytyy sekä tajunnan että alkuaineen jollain tavalla rajoittua, keskittyä. Ilman työtä ei synny mitään. Äärettömässä täytyy tapahtua keskitys. Emme enää

saa ajatella henkeä ja tajuntaa puhtaana äärettömyytenä, vaan keskitettynä voimana, kokonaisuutena, jota emme voi kuvata nolllaksi, vaan ykköseksi 1. yksiköksi.

On aivan kuin jumaluudessa tajunta tuntisi oman ykseytensä, kokoaisi itsensä, valmistuisi toimintaan, keskittyisi yksilölliseksi tajunnaksi; on aivankuin jumaluudessa heräisi persoonallinen jumala. Maailmat syntyvät vasta sitten, kun jumaluuden helmassa kaikuu minuuden mahtava ääni. Kaukana siitä, että persoonallista jumalaa ei olisi olemassa. Ei olisi mitään olemassa ilman persoonallista jumalaa. Ilman persoonallista jumalaa on ainoastaan itse jumaluus olemassa, mutta ei mitään ilmennystä. Maailma syntyy persoonallisen jumalan kautta.

Mihin nyt tämä persoonallinen jumala kohdistaa huomionsa? Kohdistaaako maailmankaikkeuden yksilötajunta huomionsa äärettömässä jumaluudessa uinuvaan aine-ideaan sinään? Saammeko tällaisen matemaattisen suhteen kuin $1 : \infty$ (yhden suhde äärettömään)? Mitä syntyy, jos yksi jaetaan äärettömällä? Ei synny mitään. Senkin suhteen tulos on nolla. Jos taas ajatellaan, että jumala antaisi jumaluudessa piilevän aine-aatteen vaikuttaa itseensä, jonka matemaattisesti merkitsisimme näin: $\infty : 1$, silloin olisi tulos ∞ joka sekin tässä tapauksessa on $= 0$. Vasta kun jumaluudessa herännyt jumala ei suh-

taudu aine-aatteeseen sinään, ei äärettömään aikaan, äärettömään paikkaan, äärettömään syysuh-teeseen eli syyttömyyteen, vaan kun jumalallinen minuus suhtautuu aineeseen realisena todellisuutena, vasta silloin voi maailma syntyä. Aineen äärettömyys on oleva rajoitettu todellisuus ja on matemaattisesti merkittävä näin $\infty = x + x + x = x$ j.n.e. äärettömiin saakka. x on tuntematon suure, mutta samalla rajoitettu, niin että vaikka rajoitettuja suureita on äärettömiin, kuvaa x kuitenkin rajoitettua. Niiden summa on = ääretön.

Kun jumala suhtautuu aineeseen, hän suhtautuu siihen niinkuin rajoitettuun ilmiöön eli x :ään eli siis $1 : x$. Silloin syntyy maailma. x on mikä luku tahansa. Sanottakoon, että $x = 3,14 \dots$. Silloin saamme, että $1 : x = 3,14 \dots$ ($3,14 \dots$ on geometri-nen luku pii, jossa piilee maailman syntyä koskeva salaisuus.)

Jos nyt tahtoisimme yhdellä sanalla kuvata, mikä on ilmenneen olemassaolon ehto, emmekä turvautuisi jo käyttämäämme sanaan ”rajoitus”, mitä silloin sanoisimme? Sanoisimmeko, että se on paha? Paha on sitä, että tajunta ei ole äärettömyyden lepotilassa, vaan on rajoitettu. Minkätähden esim. ihminen on paha? Sentähden, että hänen tajuntansa on kaikenlaisten voimien rajoittama. Hänen tajuntaansa rajoittaa ruumis ja siinä asuvat voimat; hän tarvitsee ravintoa, vaatteita, lepoa, iloa, nautintoa j.n.e., ja sillä tavalla syntyy

itsekkyyks. Paha kasvaa ihmisessä aivan luonnostaan, sen jokainen sielutieteilijä ymmärtää. Jokainen ymmärtää, miten se syntyy ja muodostuu, mutta ei aina huomata, minkä tähden paha on olemassa. Aikain viisaus paljastaa totuuden: ei ole muuta syytä pahaan kuin se, että paha on välttämätön. Se on kaiken olemassaolon ehto. Ilman paha ei mitään olisi olemassa, ei mitään maailmoja, ei minkäänlaista elämää. Pahan aate tekee meidän elämämme mahdolliseksi. Mutta paha on voitettavissa. Kun ilmenemättömässä jumaluudessa persoonallinen Jumala herää ja suhtautuu aineeseen rajallisena todellisuutena, on tämä samaa kuin jos hän rajoittaisi itsensä. Hän antautuu pahaan ja ottaa pahan käteensä käyttäkseen sitä luomistarkoituksissaan, ja tämä tapahtuu rakkaudesta. Jumala on pahan voittanut, sentähden on syvin tajunnan salaisuus jumalallisessa elämässä kärsimyksen vapaaehtoinen päällepukeminen. Jumala ottaa luomistuksen ristin vapaaehtoisesti kantaakseen. Hän on aineen ja rajoituksen voittanut, niinkuin kaikki tietäjät, jotka ovat Jumalan luomissalaisuutta silmästä silmään katselleet, ovat selvin sanoin julistaneet: „Minä olen maailman voittanut.” Se merkitsee: ”Minä olen voittanut kaiken sen rajoituksen, joka teitä sitoo, mutta minä voin sitä vapaaehtoisesti käyttää. Kun minä, Jumala, maailmoita luon, otan päälleni kärsimyksen, koska tiedän, että kärsimyksen avulla totuus

ja rakkaus ja kaikki se kauneus, mikä piilee jumaluuden pohjattomissa lähteissä, ilmenee ja pääsee päivän valoon.”

Täten saamme uuden ja lohdullisen käsityksen jumaluudesta. Aikain viisauden antama jumaläkäsitys selvittää meille ne kysymykset, jotka olivat arvoituksina ennen, ja tuo samalla takaisin sen, mikä vanhoissa käsityksissä oli totta. Aikain viisaus tuo meille takaisin lapsuutemme Jumalan, Isän, johon tunsimme luottamusta. Mutta samalla aikain viisaus selittää meille pahan välttämättömänä olemassaolon ehtona ja näyttää, että meidän elämäntehtävämme on oppia tajunnassamme yhä enemmän syventymään Jumalan tajuntaan, joka silloin samalla merkitsee, että *me opimme voittamaan pahan.*

II

Logos

Kun absoluuttisessa elämässä herää persoonallinen jumala, silloin ilmennys alkaa. Tätä kuvaa Johanneksen evankeliumi mahtavassa johdannossaan: ”Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana.” Kreikaksi: ”Alussa oli Logos.” „Alussa”, s.o. ennenkuin ilmennys alkoi — aikaa ei ole määrätty — oli Logos, s.o.

„sana, luku, järki.” Tämä „Logos oli yhtä Jumalan kanssa, ja Jumala oli se Logos.” Johanneksen evankeliumi viittaa sanoillaan siihen, ettemme saata inhimillisellä järjellämme käsittää ilmennyksen ensimmäistä salaisuutta. Voimme ainoastaan sanoa, että ehdottomassa, äärettömässä elämässä tapahtuu rajoitus, siinä herää minuus.¹⁾ Kun Äärettömässä sana „minä” kuuluu, silloin alkaa ilmennys. Miten tuo „minä” suhtautuu Äärettömään, sitä emme osaa ratkaista, tiedämme vain, että se on siinä, niinkuin Johanneksen evankeliumissa sanotaan: „Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttansa, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt.” Tämä on se „ensimmäinen, yleismaailmallinen Logos”, josta teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan. Se on yhtä Jumalan kanssa ja sentähden myös iankaikkinen ja ääretön. Mutta samalla se on, kuten edellä olemme näyttäneet, iankaikkisen ja äärettömän rajoitus. Miten tämä on ymmärrettävissä? Uskallamme sen ymmärtää seuraavalla tavalla: Ikuisen ja Äärettömän ensimmäinen ja alkuperäinen rajoitus on se minuus, se „minä olen”, joka ikuisesti kaikuu avaruudessa. Mitään „alkua” ajallisessa merkityksessä tällä rajoituksella ei ole: se on „yhtä ilmenemättömän Jumalan kanssa.” Mutta aika, paik-

¹⁾ Järkeä ei voi ajatella ilman järkeä käyttävää tajuntaa (minää).

ka ja syysuhde ovat rajoituksen ikuisia ja alati läsnäolevia olemuspuolia johtuen siitä, että rajoitus on ilmennyksen alku, siis elämän alku, joka itsessään on synnyttämistä, luomista, kasvamista, paisumista. Tämän ymmärrämme näin: Kun avaruudessa kuuluu ensimmäisen yleisen Logoksen elämänsana „minä olen”, silloin kaiku vastaa, silloin tämä ensimmäinen minä synnyttää uuden minän, joka on aivan kuin sen poika, ja tämä minä heti lausuu: „Minä”, ja silloin syntyy taas „poika”, ja sillä tavalla jatkuu äärettömyyksiin. Se on aivan kuin kaikua, mutta „minä” kuuluu ikuisesti ja äärettömästi, ja silloin on itse tuo ikuisuus ilmennyksessään olemassa sillä tavalla, että minän kaiku ja minän uudistus tapahtuu lakkaamatta ja aina, niin ettemme mitään loppua voi määrätä emmekä mitään alkua. Alku on meille vaikeampi asia. Me voimme käsittää, että sillä ei ole lainkaan loppua. Mutta sitten käsitämme, että millä ei ole loppua, sillä ei ole alkuakaan. Me emme voi järjellämme käsittää, mutta me ymmärrämme, että ikuisesti kaikuu „minä”, „minä”, „minä” rajattomasti, ja se on silloin ikuinen aika, ikuisuus, joka ilmenee tässä iankaikkisessa peräkkäisyydessä eli jatkuvaisuudessa, iankaikkisessa luomisessa, joka-hetkisessä uudestiluomisessa. Ja taas ääretön paikallisuus on syntynyt ikäänkuin sillä tavalla, että tämä minä, joka on rajoitettu, synnyttää sellaisen minän, joka myös on rajoitettu, ikäänkuin

laajentaa ikuisesti ja paikallisesti ilmennystään, joten tämä rajoituksen aate eli siis aineen aate on yhtä äärettömän elämän kanssa, koska se on ikuisesti rajatonta lisäytymistä ja paisumista. Siten sillä ei ole mitään rajoja, ja jos me nyt katselemme maailmaa, niin sanomme, että se on rajaton. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee sitäkin, että se on rajoitettu, mutta että me emme voi koskaan päästä sen loppuun. Sillä jos ajattelemme, että joutuisimme kulkemaan avaruuden lävitse, lähtisimme vaikka valon nopeudella kulkemaan läpi avaruuden, niin saisimme ikuisesti matkustaa eteenpäin, sentähden että tämä maailma, vaikka se joka hetki on rajoitettu, samalla joka hetki ja silmänräpäys kasvaa — kasvaa äärettömiin. Sentähden me emme voisi koskaan mitään loppua löytää, eikä mitään loppua ole, vaikka se aina on. Näin me voimme, joskin heikosti, ymmärtää tämän, niinkuin teosofisessa kirjallisuudessa sanotaan, *ensimmäisen yleismaailmallisen Logoksen*. Ja minusta on sängen tärkeätä pitää mielessä juuri tuo seikka, että jumaluuden rikkaus ja jumalan luominen ilmenee tässä äärettömässä, rajattomassa, alati jatkuvassa synnyttämisessä. Nyt me voimme ymmärtää, että kun Logos tällä tavalla kaiuttaa itseään, ja jokainen uusi minä aivan kuin synnyttää itsestään taas uuden minän eli uusia minuuksia — lukuja emme ehkä voi niin määrittellä — silloin tämä on toiselta puolelta aivan kuin

itse tajunta yhä enemmän rajoittaisi itseään, yhä enemmän astuisi alas aineeseen, sillä Isäkin on ensin aivan kuin suurempi tajunnassaan kuin Poika. Vaikka Poika sitten kasvaa Isän kaltaiseksi, niin kuitenkin Poika aina menee aivankuin alaspäin Isästään, joten saamme myös siten kuvan, että tajunta laskeutuu enemmän ja enemmän aineeseen. Tämä on se aineeseen laskeutuminen, josta aina puhutaan teosofisissa kirjoissa. Tajunta, joka yhtämittää luo itsestään, samalla kaivaa itsensä syvemmälle ja syvemmälle aineeseen ja samalla vapauttaa itsensä rajoituksista, nousee ylös takaisin siihen vapauteen, siihen tajunnan voimaan, missä sen isä oli, ja kun se on sen saavuttanut, se nousee siitä taas ylös, siihen missä sen isän isä on, käyttääksemme tällaisia sanoja. Täten maailman prosessi, koko ilmennyksen prosessi, on laskeutumista aineeseen ja aina siitä nousemista. Tämä merkitsee silloin itsensä rajoittamista ja aina siitä nousemista.

Ilmennyt maailmankaikkeus on aivan täynnä, täynnä jumalallisia olentoja, jotka yhtämittää ovat laskeutumassa ja nousemassa. On myös teosofisessa kirjallisuudessa alettu erottaa erilaisia tasoja, ja puhutaan ylemmistä ja alemmista tasoista. Tavallisesti teosofisissa kirjoissa puhutaan, että on olemassa seitsemän maailmantasoa. Niillä ei ole mitään tekemistä meidän tavallisten tasojemme kanssa, mutta sanotaan, että koko se maailma,

minkä näemme, koko fyysillinen maailma, on olemassa maailmankaikkeuden seitsemännellä eli alimmalla tasolla. Sen yläpuolella on kuusi tasoa, ja nämä tasot ovat kaikki täynnä jumalallisia olentoja, kaikki keskenään suhteessa, ja kaikki lopullisesti tunnustavat ensimmäisen ylimmän Logoksen Isäkseen. Koko maailmankaikkeuden Isä on ensimmäinen minä, vaikka sitten elävät olennot ovat kaikenlaisissa suhteissa toisiinsa maailmankaikkeudessa.

Nyt emme saata ollenkaan puhua emmekä spekuloida näistä maailmantasoista. Niitä vain sanotaan niin monta olevan, ja varmaan on viisaita olemassa, jotka tietävät, että ne kaikki ovat olemassa. Mutta kun me tahdomme saada pienenkin kuvan näistä syvistä jumalallisista asioista, silloin meidän täytyy rajoittua omaan maailmaamme ja oman maailmankaikkeutemme Logokseen, nimittäin siihen jumalalliseen olentoon, joka tämän aurinkokunnan luo. Kuitenkin samalla on pidettävä kiinni siitä, että tämä meidän aurinkokuntamme Logos tietysti omassa tajunnassaan on yläpuolella koko tämän aurinkokuntansa ja kaikkia sen tasoja. Siten on välttämättömästi olemassa korkeampia tasoja, ainakin joku korkeampi tajunnan tila, jossa meidän Logoksemme elää, sillä kun Logos luo, on se juuri sitä, että hän itsestään kaiuttaa aineeseen minän eli minuuksia. Sentähden hän itse jumalallisena olentona on olemassa

tajunnan tilassa, josta meillä ei ole pienintäkään aavistusta, josta emme voi edes luoda itsellemme minkäänlaista kuvaa, koska emme voi tehdä itsellemme selvää kuvaa edes niistä seitsemästä tasosta, jotka ovat olemassa meidän aurinkokunnassamme, ja joista kuitenkin tunnemme joitakin. Me emme voi siis tehdä mitään kuvaa Logoksen tajunnan tilasta, sen vain tiedämme, että ennenkuin hän maailman luo, hän on sitä miettinyt. Hän on päättänyt luoda, ja hän on valmistanut itsensä siihen. Hänellä on niin sanoaksemme piirustukset valmiina. Ja nyt me voisimme käsittää hänen oman mysterionsa kahdella tavalla, nimittäin joko niin, että hän on vuodatus omasta Isästään, korkeammasta Logoksesta, ja että hän nyt silloin taas vuodattaa itsestään, astuu alas aineeseen synnyttämään maailman, josta hänellä ei ole mitään kokemusta; että siis toisin sanoen meidän Logoksemme ei olisi ollut ihminen, ei tällaisessa maailmassa elänyt ihmisenä ja sitten kehittynyt korkeammaksi Logokseksi, vaan että hän on kulkenut omissa maailmoissaan läpi omanlaisensa kehityksen ja nyt yrittää jotakin aivan uutta. Hän astuu syvemmälle aineeseen kuin mitä hän koskaan ennen on ollut, hän heittäytyy, syöksyy tähän aineeseen, hän rajoittaa itsensä tavalla, millä hän ei ennen ole ollut rajoitettu. Hän tällä tavalla kokee, etsii kokemuksia ja viisautta. Se on toinen mahdollinen käsitys hänestä. Toinen mahdollisuus on se, että

hän on kulkenut läpi tämänkinlaisessa aineessa ja rajoituksissa elämän koulun, että hän on kehittynyt, niinkuin voimme nähdä ihmisen kehittyvän ensiksi Mestariksi, sitten yhä korkeammaksi olenoksi, kunnes hän lopulta on tullut Logokseksi. Me voimme siis tämän käsittää kahdella tavalla.

Tavallisesti, luulen ja uskon, käsitetään hänet jälkimmäisellä tavalla. Hän on ollut ihminen, ja silloin on vielä huomattava lisäksi, että Logos ei ole käsitettävä tuollaiseksi yhdeksi yksilöksi, vaan Logos on silloin *kollektiivinen käsite*, hän on ikäänkuin jumalaksi tullut ihminen. Siis me ajatelimme meidän ihmiskuntaamme ja sanomme: Meillä on nyt tässä ihmiskunnassamme muualta tullut, Venus-planeetalta tullut korkea Vihkijä, joka on tullut meitä tänne auttamaan. Hänellä on vielä muita auttajia mukanaan, jotka ovat hänen alapuolellaan, ja sitten Salainen Veljeskunta ylemmistä Mestareista tavallisiin Mestareihin ja vihittyihin saakka. Ja näiden alapuolella on tavallinen ihmiskuntamme. Nyt voimme ajatella, että meidän ihmiskuntamme kehittyi kehittymistään, ja meidän ihmisemme valitsevat toinen toisensa jälkeen kaidan tien ja kehittyvät vihityiksi ja Mestareiksi, mutta tietysti aina nuo, jotka ovat yläpuolella, myös kehittyvät ja aina pysyvät yläpuolella. Silloin kun meidän ihmisyksilömme nyt kehittyvät, tulevat Mestareiksi, he näkevät silloin suuren joukon olentoja, he ovat niihin jo ennen tutustuneet,

mutta nyt he tietävät, että on olemassa erilaisia olentojoukkoja, joita he saattavat palvella. Heidän palvelemisensa tapahtuu silloin täysin rakkaudesta, vapaaehtoisesti, siinä ei ole pakkoa, ei sillä tavalla, että meidän *täytyy olla* tässä ihmiskunnassa Salaisena Veljeskuntana. Kuka ihminen tahansa, joka on saanut määrättyjä vihkimyksiä, voi valita oman tiensä, voi lähteä pois tästä aurinkokunnasta, mennä toiselle planeetalle tässä aurinkokunnassa tai lähteä etsimään muualta työalaa. Kaikki on aivan vapaata, kaikki tapahtuu rakkaudesta. Siis jos hän jotakin päättää, se on tapahtunut rakkaudesta. Hän tahtoo esim. olla tämän ihmiskunnan mukana, tahtoo kuulua tähän Salaiseen Veljeskuntaan ja niihin auttajajoukkoihin, jotka tätä kehitystä johtavat, ja hänellä on siinä oma työpaikkansa. Hän ei toisen tehtävistä huolehdi, sillä hän tietää, että jokaisella on vapaasti valittu työ.

Sittenkuin useammat ihmisyksilöt näin valitsevat, he muodostavat kokonaisuuden. Se ylimäinen Vihkijä, joka on ihmiskuntamme päänä, on mukana koko ajan, ja hänen tajuntansa käsittää kaikkien toisten tajunnan. Hänen tajuntansa on ikäänkuin syli, joka käsittää itseensä koko Salaisen Veljeskunnan. Siis hän on aivan kuin yksilöllinen tajunta, joka edustaa koko Salaisesta Veljeskuntaa ja ihmiskuntaa. Mutta kuitenkin hän ei ole yksi. Jos koko tästä ihmiskunnasta ja Salaisesta Veljeskunnasta on kehittynyt niin korkea kollek-

tiivinen tajunta ja voima, että se on luonut maailman, silloin tietysti voi sanoa, että tuo korkein Vihkijä edustaa Logoksen korkeinta vihkimystä ja tajuntaa, mutta Logoksen muodostaa kuitenkin tämä suuri joukko, ääretön joukko monia tuhansia, kymmeniä tuhansia, miljoonia olentoja, koko tuo joukko muodostaa Logoksen. Ja vaikka niillä aina on oma tehtävänsä, ne ovat kuitenkin kaikki aivan kuin jumalan asemassa siinä maailmassa, jonka he luovat, koska he ovat tuloksia edellisistä kehitysjärjestelmistä, ovat kaiken sen kokeneet, kaiken sen tietävät, ovat kaiken sen yläpuolella, mikä nyt saadaan aikaan. Täten meidän täytyy käsittää oman aurinkokuntamme Logos. Meidän täytyy käsittää, että tämä Logos sisältää äärettömän suuren joukon olentoja, jotka ovat jo varhemmista kehityksistä tuloksena, jotka vapaaehtoisesti ovat mukana. Ei siis Jumala ole yksin luodessaan maailman, ei Logos, ei minkään aurinkokunnan Logos ole yksin. Yksi ainoa olento on ainoastaan olemassa, yksi kokoava yksilöllinen tajunta, mutta itse Logos luovana voimana on kokoonpantu suuresta määrästä korkeita jumalallisia olentoja, jotka yhdessä kaikki muodostavat kokonaisuuden.

Nyt jos mielikuvituksessamme seuraamme meidän Logoksemme, Jumalamme, luomistyötä, ja sitten vähitellen kaikkea sitä, mitä kutsumme evoluutioksi eli kehitykseksi meidän aurinkokunnas-

samme ja maapallollamme, niin meidän täytyy muistuttaa elävistä olennoista, minätajunnasta, joka työhön ryhtyy. Silloin me voimme ymmärtää, että vaikka tämä tajunta on jumalallinen, vaikka se on aivan äärettömästi meidän tajuntamme yläpuolella, siinä on sittenkin yhtäläisyyksiä meidän tajuntamme kanssa, koska me olemme jumalsyntyisiä, koska me myös olemme jumalallisia olentoja, koska ei ole mitään muuta olemassa kuin jumalallisuus. Kivi on jumalallinen, kasvi, eläin, me olemme myös jumalallisia ja sillä tavalla, että meidän tajuntamme jo aukeaa näille asioille ja alkaa niitä ymmärtää. Siis koska mekin olemme jumalallisia, täytyy olla olemassa yhtäläisyyksiä meidän tajuntamme ja jumalallisen tajunnan välillä. Sentähden me voimme ymmärtää Logoksen toimintaa hänen luodessaan maailmaa, jos me ajattelemme omaa inhimillistä toimintaamme. Kun me puhumme, silloin on meillä ensin ajatuksissamme, tajunnassamme, kuva siitä, mitä aiomme sanoa: olemme ymmärtäneet jotakin, kokeneet, meille on jotakin tapahtunut, me riennämme toisille kertomaan. Silloin meillä on kokonaiskuva siitä, mitä on tapahtunut, mutta kun me kerromme siitä toisille, täytyy meidän järjestää tuo yhtenäinen ajatuskuva ajatuksiin, jotka seuraavat toisiaan, niin että jos me olemme hyviä kertomaan, me emme niinkuin joku pieni lapsi, joka ei vielä osaa kertoa, aiota lopusta ja huudahda: „Niin se on!” Jos olemme

hyviä kertomaan, koetamme saada loogillisen järjestyksen kertomukseemme, niin että toinen voi ymmärtää, mitä me kerromme, ja tämä on yhtenäisen ajatuksen järjestämistä yksityisiksi ajatuksiksi, ja ne pukeutuvat sanoiksi. Jos me tahdomme kirjoittaa, täytyy vielä olla paperia ja kynä, tarvitsemme siten ainemaailmaa, johon tahdomme ajatuksia piirtää. Samalla tavalla meidän täytyy myös ymmärtää jumalallinen Logos. Hänellä on selvä kuva siitä maailmasta, jonka hän tahtoo rakentaa. Hänellä on siitä selvä kuva, se on ensin yhtenäinen, sitten hän alkaa sitä järjestää eri osiin. Hän järjestää, mistä aletaan, mikä on keskellä, mikä on lopussa, ja sitten hän alkaa sitä ilmentää, niin että siitä syntyy todellisuus hänen silmäinsä eteen. Ja silloin hän tarvitsee kaikki työkalut ja kaiken sen aineen, josta maailma on tehtävä.

Nyt kun ajattelemme Logostamme, me ymmärrämme, että aineen aate, siis toisin sanoen itse aine sellaisenaan on jo olemassa. Se on iankaikkisesti olemassa. Logos edustaa nyt tajunnan puolta, ja kun hän tahtoo itsensä ilmentää, on se tapahtuva aineessa. Hän itse siis jollain tavalla rajoittaa itsensä ja jollain tavalla oman aineensa luo, mutta kuitenkin hänen ei tarvitse luoda ainetta tyhjästä, koska hän ei ole itsekään tyhjästä luotu. Hän on itse saanut alkunsa tajunnan maailmasta, hän myös maailmaa luodessaan käyttää sitä iankaikkisuudessa olevaa aineen mahdollisuutta,

aatetta, aineen rajoitusta, mikä on olemassa, kun hän itsensä rajoittaa, ja kun hän valmistaa aineen omaa maailmaansa varten. Mutta jos me vielä vähän tarkemmin koetamme analysoida Logoksen tajuntaa, tai sanokaamme meidän inhimillistä tajuntaamme, kun se ryhtyy luomisen työhön, silloin voimme huomata siinä ei ainoastaan nuo kolme kohtaa, yhtenäisen kuvan, kuvan analysoimisen ja sitten kuvan realisoimisen, vaan me voimme huomata siinä useampia kohtia, me voimme aivan selvästi huomata seitsemän eri kohtaa tässä työssä, sekä inhimillisen luomisen työssä että myös siitä loogillisesti päätellen Logoksen tajunnan toiminnassa. Ensimmäiseksi, kun työhön ryhdytään, on tahto tehdä sitä työtä, luja tahto. Ennen on jo ajateltu asiaa. Niinkuin tässä jo ensin mainitsin, Logos tietysti jo ennen kuin hän ryhtyy maailmaa luomaan, on ensin omilla tasoillaan, omassa maailmassaan ajatellut valmiiksi, mutta nyt kun hän ryhtyy luomaan, tapahtuu hänen omassa tajunnassaan se prosessi, joka näkyy myös jokaisen ihmisen luovassa tajunnassa. Ensin on tahto luoda, ja sitten on ihmisessä voimakas rakkaus ihanteeseen, siihen mitä tahtoo luoda, mutta se on vain tunteena. Jokainen taiteilija, runoilija, kirjailija ymmärtää aivan selvästi, mistä minä puhun. Ensin on *tahto* luoda, sitten selvä *tunne* siitä, mitä tahtoo saada esille. Sitten on tämän *näkeminen*. Ja tämä kaikki on työtä. Ensin on tahto, sitten rakkaus

tuohon kauniiseen eli ihanteseen, jota tahtoo saada esille, ja sitten vasta voi silmillään sen nähdä, sitten vasta nähdä tuon ihanteensa ja nähdä sen yhtenäisenä. Tietysti nämä prosessit ovat tässä sielullisesti analysoituja; ei niiden tarvitse ajassa olla erotettuja, vaan ne saattavat käydä äkkiä. Runoilija saattaa samassa hetkessä jo nähdä kaiken tuon kauniin, jonka hän tahtoo silloin saada esille. Se kaikki herää yhtäikaa, sentähden että runoilijassa ja jokaisessa luovassa taiteilijassa on itse luomispäätös ja todellinen kauneuden näkeminen jo tapahtunut korkeammilla tasoilla. Sentähden se inspiration hetkellä tulee alas fyysilliselle tasolle, mutta se on itse asiassa tapahtunut jo korkeammilla tasoilla, ja siinä on salaisuuden ratkaisu, miksi heräävät yhtäikaa tahto, tunne ja näkemys. Mutta me voimme huomata aivan selvästi, kun analysoimme, nämä kolme puolta: luomisen, tahdon, rakkauden siihen kauniiseen, jota ei vielä näe, sitten sen näkemisen järjen eli mielikuvituksen silmillä. Sitten tulee järjestely, tämän nähdyn ihannekuvan analysoiminen, järjestely eri osasiin. Se on aivan kuin siihen saattetaisiin tasapaino, ikäänkuin jollain tavalla mitattaisiin, punnittaisiin, millä tavalla se kauniisti tulee esille, mitä siinä on tarpeetonta, mitä sen sijaan pitää enemmän tuoda näkyviin j.n.e. Kun tämä järjestely on tapahtunut, tulee itse ajatuksen toiminta, jolloin ajatus alkaa toimia ja luoda,

ja jolloin nuo kaikki eriteltyt kuvat kiteytyvät muodoiksi. Ja tämän ajatuksen toiminnan yhteydessä esiintyy silloin aina voimakas rakkauden tunne, joka saa tämän aikaan, ja sitten tuo luova ajatus ilmenee tuloksena joko sanoissa tai kuvissa tai runoissa j.n.e. Me saamme täten seitsemän eri tajunnan tilaa tai ehkä paremmin sanoen, kun ihmisestä puhumme, seitsemän eri toimintaa, jotka inhimillisessä toiminnassa sulautuvat yhteen.

Voimme saada aivan selvästi seuraavat seitsemän vaihetta:

1) luomisen tahto	}	ajatuskuva
yhtenäisenä
2) rakkaus ihanteeseen		
3) ihanteen (synteettinen) näkeminen		
4) ihannekuvan erittely ja järjestely	}	eri ajatukset
5) luovat ajatukset		
6) luovan voiman tunne	}	sanat tai
kirjoitus
7) näkyvä tulos,
todellinen tulos		

Nyt nämä, kun on ihmisestä puhe, järjestyvät sillä tavalla, että kolme ensimmäistä kuuluvat yhteen, muodostavat yhden kokonaisuuden, jota voimme sanoa yhtenäiseksi ajatuskuvaksi. Nämä seitsemän eri toimintaa ovat tietenkin Logoksessa

paljon suurempia, paljon merkillisempiä, valtavampia ja enemmän toisistaan eroavia kuin ihmisessä. Sentähden voimme sanoa, että seitsemän eri tasoa, joista puhuimme aurinkokunnan yhteydessä, ovat itse asiassa seitsemän eri tajunnan tilaa meidän Logoksessamme. Hän syöksyy alas eli menee alas aineeseen ja tekee tämän seitsemässä eri „henkäyksessä.” Hän menee syvemmälle ja syvemmälle aineeseen, hänen tajunnantilansa silloin aina muuttuu, samalla tavalla kuin ihmisenkin tajunnantila muuttuu, kun se syventyy enemmän ja enemmän aineeseen, niin että voimme sanoa, että jumalallinen tajunta aineeseen syventyessään muodostaa aurinkokunnan seitsemän tasoa, ja silloin saamme nämä seitsemän kuviksi itse tasoista tajunnan kannalta, sillä jumalallisen tajunnan kannalta on korkein taso se, jossa Logoksen tajunta on luovana *tahtona*, siis se tahto, joka samalla kutsuu hereille kaikki olennot, jotka tuon jumalan helmassa ovat, ja samalla myös synnyttää uusia olentoja äärettömän elämän salaisesta rikkaudesta.

Toinen taso on silloin, ylhäältä alaspäin käyden, rakkaus ihanteeseen, s.o. tunne, suurenmoinen tunne, ääretön rakkaus siihen ihanteeseen, joka on ylhäällä korkeammilla tasoilla. *Logos ei vielä näe aivan selvästi omaa ihannettaan* näillä korkeammilla tasoilla, hän ai-noastaan tuntee sen. Sentähden toinen taso

ylhäältäpäin luettuna on *korkeamman rakkauden taso*, ja siltä tasolta tulevat siis esille kaikki uudesta luodut olennot, niinkuin me sanoisimme teosofisella kielellä: monaadit. Vasta kolmannessa tilassa, pyrkiessään vielä syvemmälle aineeseen, Logos näkee ihanteet. Nyt vasta hän vetää tänne oman minänsä, johon hän rajoittaa itsensä, niin että hän voi itsensä nähdä, ja sentähden on kolmas taso *jumalallisen järjen taso*, jossa Jumala näkee itsensä. Neljäs taso eli Logoksen tajunnan tila on sen ihannekuvan erittely ja järjestely, joten meille selvenee, että neljäs taso on tasapainon, viisauden, *totuuden taso*, sillä kaikki nämä kolme ylintä tasoa ovat synteettisiä, niissä jumalan ihannekuva näkyy kokonaisuutena. Vasta neljännellä näkyy jumalan ihannekuva viisautena, joka järjestää koko luotavan maailman. Tällä neljännellä tasolla siis näkyy viisautena ja aivan kuin kaikissa yksityiskohdissaan Logoksen maailma. Ohimennen voi mainita, että kun käytämme teosofisia nimityksiä tasoista, niin neljättä tasoa nimitetään buddhiseksi tasoksi, ja buddhinen taso on intuition, sisänäkemyksen taso. Kun nimittäin ihminen kohoaa tälle tasolle tajunnassaan, silloin hän näkee, että maailma on järjestetty, hän näkee viisauden maailmassa, tulee kosketukseen Logoksen oman tasapainoa ylläpitävän viisauden kanssa. Hän ei vielä mennessään astraalitasolle ja mentaalitasolle, vaikka hän menisi tuonelan maail-

maan ja taivasiin, näe muuta kuin fyysillisellä, loogillisella ajatuksella viisautta, hän ei näe, että suuri viisaus kaiken on järjestänyt, eikä sitä, mikä tarkoitus tuolla viisaudella on. Vasta kun hän nousee buddhiselle tasolle, intuition eli veljesrakkauden tasolle, niinkuin sitä myös nimitetään, hän tajuaa ja näkee maailman viisaasti järjestetyksi. Sille tasolle ainoastaan viisaat voivat kohota tajunnassaan, mutta siltä tasolta tulee vihityille heidän rauhallinen viisautensa samoin kuin jokaiselle ihmiselle, jossa intuitio eli sisänäkemyks on ilmennyt, niinkuin meidän päivinämmen niin monessa uskovaisessa on ja kaikissa teosofeissa pitäisi olla, se intuitio, joka sanoo ihmiselle: Tämä on totuus. Vaikka hän ei suorastaan tiedä, ei ole silmästä silmään nähnyt Jumalan viisautta, vaikka hän ei ole käynyt siinä maailmassa, jossa tasapaino on olemassa, niin hän tuntee: ”Se on totuus!” Hänen sisässään on ääni, joka todistaa, että jälleensyntyminen on olemassa, että karma on olemassa. Se on kotoisin tältä viisauden tasolta, mutta sinne eivät pääse muut kuin vihityt. Mutta kun Logos laskeutuu vielä alemmaksi, tulee se muotojen tasolle — aikaisemmat maailmat olivat muodottomia — muotojen, jotka yhä enemmän kiteytyvät, kun seuraavalla tasolla niihin liittyy voimakas pyyde, ja vihdoin esiintyy fyysisessä maailmassa näkyvä tulos.

Nyt kun ajattelemme ja koetamme mieles-

sämme kuvitella Logoksemme luovaa toimintaa, silloin me voimme aivan selvästi siinä erottaa kolme eri toimintaa, luovaa impulsia eli sysäystä, jos niin sanoisin — kolme eri Logoksesta lähtevää elämän vuodatusta, miksi niitä myös nimitetään. Kolme vuodatusta voidaan siis aivan selvästi huomata. Kun Logos tahtoo luoda maailman, on tietysti ensimmäinen se, että on olemassa itse aine, aines, josta maailma luodaan. Jos me tahdomme maalata taulun, niin meillä täytyy olla värit ja sivellin. Me tarvitsemme ensin ne, ennenkuin voimme ryhtyä maalaamaan. Samalla tavalla Logoksen täytyy ensin hankkia ja muodostaa itse aines, josta maailma luodaan.

Nyt tietysti aine on olemassa, aine aatteena on olemassa, ja jos ajattelemme fyysillistä maailmaa, avaruus on täynnä ainetta, ei ole mitään tyhjää paikkaa, koko avaruus on yhtä massaa — me voimme sanoa tämän niin — mutta tämä massa on aivan homogeeninen, se on jonkinlaista eetteriä, jossa ei ole mitään erilaistumista tapahtunut, vaan kaikki on yhtenäistä. Mutta kun Logos tahtoo luoda, hänen täytyy ensin tästä homogeenisestä aine-laadusta muodostaa ne eri aines-lajit, joista hän voi maailman luoda. Sentähden hän astuu alas tuohon homogeeniseen aineeseen, jota meidän kannaltamme ei ole olemassa, koska sekin on tajuntaa, ja silloin hänen alas astumisensa tapahtuu seitsemässä henkäyksessä, ja niissä

seitsemässä henkäyksessä hän ensin ilmentää vain aineen. Siis hän ensin, toisella kielellä sanoen, valmistaa tasot, seitsemän eri tajunnan tilaa ja niiden aineelliset vastakohtat eli nämä tajunnan tilat ilmenneinä. Hän piirtää ympärilleen sen ympyrän, joka rajoittaa hänen ilmennyksensä määrättyihin osiin avaruudessa. Tässä fyysisessä avaruudessa hän sitten, astuessaan siihen sisään, muodostaa tässä kosmisessa aineessa nämä seitsemän tasoa sillä tavalla, että hän, niinkuin on tapana sanoa teosofisissa kirjoissa, elähyttää atomeja ja muovailee eli yhdistää niitä eri tavalla, niin että tällä ensimmäisellä tasolla hän vain aivan kuin kokoaa itseensä äärettömän suuren joukon niitä atomeja, mitkä avaruudessa ovat olemassa, elähyttäen ne omalla luomistahdollaan. Mutta kun hän sitten astuu alas maailmaan, hän näistä taas muodostaa uusia yhdistelmiä, niin että jokainen taso alaspäin mennessä on kokoonpantu korkeammasta alkuatomista, atomista, joka on kokoonpantu edellisen tason alkuatomista.

Nyt tämä on tieteellistä, materialistista puhetta, joka ei mielestäni pidä paikkaansa todellisuudessa. Me emme oikeastaan todellisuudessa saata puhua aineellisesta atomista, kun on kysymys esim. näin suunnattomista tasoista, koska emme edes astraalitasolla saata puhua atomista samalla tavalla kuin fyysisellä. Fyysisellä tasolla voimme puhua atomista pisteenä,

jolla on jotakin ulottuvaisuutta, vaikka se on äärettömän pieni, mutta kuten tiede nykyään jo selittää, se on vain voimapiste, voimapyörre, joka on astraalinen. Siis astraaliset atomit ovat puhtaasti voimaperäisiä, niillä ei ole ulottuvaisuutta, ja mentaaliset atomit ovat ajatuspisteitä, joten puhe atomeista on materialistista, esitetty ainoastaan sitä varten, että edes jonkinmoinen kuva saataisiin, mutta se ei ole deskriptiivinen, ei kuvaa todellisia asioita, sillä niitä ei saa käsittää aineellisesti. Mutta sanotaan, että Logos astuessaan alas avaruuden aineeseen, muodostaa nämä eri tasot, siten että hän saa aikaan erilaisia aineyhdistelmiä. Nämä eivät ole sellaisia asioita, joista ei esim. vanhassa Intiassa olisi puhuttu; niistä on aivan selvästi puhuttu. Jos olemme lukeneet H.P.B:n „Salaista Oppia” tai vielä paremmin intialaisia filosofisia teoksia, huomaamme, että niissä puhutaan asioista, joita nimitetään tanmaatroiksi ja tattvoiksi, ja sanotaan, että Shiva juuri näiden avulla luo. Niillä tarkoitetaan juuri näitä henkäyksiä, sillä tajunnan kannalta on Logoksella eri tajunnantiloja, ja kutakin tajunnan tilaa kuvaavana mittayksikkönä on *tanmaatra*, ja taas sitä aineessa näkyvää ilmennystä, joka vastaa tuota tajunnantilaa, kuvataan sanalla *tattva*. Sanotaan, että aineen mittayksikkö on *tattva*, ja että Logos seitsemän kertaa hengittää itsensä syvemmälle ja syvemmälle aineeseen. Siten on muodostunut se aine, josta maailma on luotava.

Mutta sitten alkaa uusi vuodatus. Tulee kysymykseen uusien elävien olentojen ilmeneminen maailmassa. Nyt Logos, niinkuin äsken sanottiin, oli astuessaan alas aineeseen herättänyt itsestään kaikki ne olennot, jotka häneen kuuluvat ja ovat hänen mukanaan tulleet edellisistä olemisen tiloista. Ne kaikki ovat valmiina luomaan maailmaa hänen kanssaan. Niitä on eri lajeja. Tiedätte, että puhutaan seitsemästä pääenkelistä, jotka ovat Jumalan valtaistuimen ympärillä, sitten niiden alapuolella on kaikenlaisia hierarkioja. Nämä kaikki heräävät Logoksen mukana. Mutta samalla Logos herättää eloon uusia, synnyttää itsestään jumalallisen luomisvoimansa kautta, eikä kuitenkaan itsestään, sillä itsestään ei voi mitään synnyttää, vaan suuresta jumaluudesta, itse lausumalla sanan: „Minä tahdon monistua”, niinkuin intialaisissa kirjoissa sanotaan. Hän synnyttää muotoja, jotka ovat elämän ja tajunnan yksilöitä, jotka tällä ilmentymisen tantereella elävät ja kehittyvät. Jokaisen ihmisen takana on monadi, ja se on Logoksen luona. Siellä on sen koti. Vaikka persoonallinen tajunta ei ylety kolminaismaailman yläpuolelle, niin sen sisäisin tähti, monadi, on Logoksen helmassa. Kun siis Logos astuu alas aineeseen, niin nuo herätetään. Mutta ensimmäisen vuodatuksen perästä tapahtuu toinen vuodatus. Ensimmäinen on *järjen vuodatus*, sillä se on järjestävä vuodatus, joka järjestää itse maailman

ainekset ja atomit. Jos Logos kuvataan kolmi-yhteisenä, Isänä, Poikana ja Pyhänä Henkenä, sanotaan, että Pyhästä Hengestä lähtee ensimmäinen vuodatus, joka atomit muodostaa. Toinen on *Logoksen vuodatus*, suuren rakkauden tunteen vuodatus, joka lähtee Logoksesta ulos. Ilman sitä ei mitään voisi muodostua, ei mitään, mikä olemassa on. Sentähden, kun Logoksen rakkauden vuodatus kutsutaan Pojaksi, vieläpä Kristukseksi kristillisessä teosofiassa, niin sanotaan aivan oikein, että ilman Kristusta ei mitään saattaisi olla olemassa, mikä olemassa on, sillä tuo rakkauden yhdistävän tunteen suuri vuodatus on välttämätön, jotta atomeista syntyisi jonkunlaisia muotoja. Tarvitaan rakkauden yhdistävä voima, joka pitää ne koossa. On aivan oikein sanottu, että jos Logoksemme, aurinkokuntamme Jumala, hetkeksikään lakkaisi järjentoiminnastaan, ajattelemasta, niin tämä maailma lakkaisi olemasta, mutta jos hän lakkaisi maailmaa rakastamasta, mutta kuitenkin vielä ajattelisi, niin maailma särkyisi rikki, kaikki elävät olennot hajoaisivat atomeiksi. Logoksen rakkaus pitää muodot yllä; joka hetki me elämme Jumalassa. Jumalan loppumaton rakkaus on se, joka pitää koossa. Jos Jumala ei meitä rakastaisi, meidän ruumiimme ei pysyisi koossa, vaan hajoaisi atomeiksi. Toinen vuodatus on siis se vuodatus, jonka avulla atomit pysyvät koossa ja muodostavat muotoja. Kaikki nämä toiset

olennot, jumalat, enkelit, jotka Logoksen kanssa syntyvät, sitten ohjaavat kehitystä, monadin kehitystä, sillä tavalla että monadit, nuo tajuntayksilöt, jotka Jumala loi, jäävät erilaisissa yksilöllisissä muodoissa kehittymään.

Meidän Jumalamme kolmas vuodatus on *Isän vuodatus*, suuri hengen ja tahdon vuodatus, joka vetää kaikki takaisin itseensä, vetää tajuntayksilöitä ylöspäin. Se on se merkillinen kehitystahto, joka on ensinnäkin kaiken takana, ja joka sitten on ihmisessä siitä lähtien, kun hän ihmiseksi tuli. Sillä jokaisen inhimillisen olennon takana on Isän Jumalan herättävä kutsu. Isä Jumala meitä yhtämittaa kutsuu, niinkuin sanotaan dogmatiikassa. Se on Isän Jumalan vuodatus, joka on meidän maailmamme takana, josta ainoastaan ihminen voi olla tietoinen, joka kutsuu ihmistä henkisesti kehittymään ja nousemaan.

Me ymmärrämme siis, että ensimmäinen vuodatus käsittää kaikki seitsemän tasoa alimmasta ylimpään. Toinen käsittää myös kaikki tasot, mutta me emme saa siitä mitään kuvaa paitsi niillä tasoilla, joilla alkaa elämä muodostua, siis alemmilla tasoilla V—VII, ja kolmas vuodatus, koska se ilmenee vasta ihmisessä, vaikka se tietysti on myös kaikessa, käsittää neljä korkeampaa tasoa. Siis Logoksen toimintaa ja hänen kanssaan toimivien jumal- ja enkeliolentojen toimintaa on se, mikä maailmassa näkyy.

III

Maailman kehitys

Kun olemme katselleet ja tutkineet elämää ympärillämme, luonnon elämää tällä meidän planeettallamme, olemme jakaneet sen valtakuntiin, luonnonvaltakuntiin. Me sanomme itseämme ihmisiksi, mutta me huomaamme ympärillämme olentoja, jotka eivät ole ihmisiä, vaikka ovat samalla tavalla eläviä kuin me. Sentähden pu-

humme eläinkunnasta ja aina alenevasti kasvi- ja kivikunnasta. Ja kun me ajattelemme luomista, kun ajattelemme, millä tavalla koko elämä tällä meidän planeetallamme on syntynyt ja kehittynyt, niin kysymme tietysti itseltämme, onko Jumala luonut nämä kaikki luonnon valtakunnat sellaisinaan, valmiina, vai ovatko ne jollain tavalla toisistaan kehittyneet. Ja me tiedämme, että tieteellinen tutkimus vastaa tähän: ne ovat toisistaan kehittyneet. Mutta silloin meidän joka tapauksessa täytyy tutkia, miten on selitettävissä — jos nämä luonnon eri valtakunnat ovat suunnattomien aikojen kuluessa toisistaan kehittyneet — miten on selitettävissä, että näitä luonnonvaltakuntia on vieretysten tällä hetkellä. Jos ihmiskunta on kehittynyt eläinkunnasta, miksi sitten eläinkunta on vielä olemassa? Jos eläinkunta on kehittynyt kasvikunnasta, miksikä kasvikunta on olemassa? Jos kasvikunta on kivikunnasta tullut, miksikä kivikunta on olemassa? Sillä jos ajattelemme, että kehitys olisi tapahtunut äärettömän pitkien aikojen kuluessa, tuntuisi luonnolliselta, että jos kasvikunta on muodostunut kivikunnasta, kasvikunta on olemassa, mutta ei kivikunta, jos eläinkunta on kehittynyt kasvikunnasta, niin eläinkunta on olemassa, mutta ei kasvikunta, ja jos ihmiskunta eläinkunnasta, olisi ihmiskunta olemassa, mutta ei muita luonnon valtakuntia. Tämä tuntuisi luonnolliselta, ja minä muistan vielä,

kuinka koulussa meidän uskonnonopettajamme huomautti tästä seikasta ja sanoi: „Tästä näkyy, kuinka tiede erehtyy, se ei voi asiaa selittää, se on erehtynyt evolutio-teoriassaan, sillä Jumala on luonut nämä kaikki luonnon valtakunnat, ja sen tähden ne ovat kaikki yhtäaikaa olemassa. Miksikä muutamat apinat ovat muodostuneet ihmisiksi, mutta eivät kaikki apinat eivätkä muut eläimet? Miksikä on erilaisia eläimiä olemassa, kasvikunta j.n.e?” Täytynee tunnustaa, että tämä on tieteelle pulmallinen kysymys. Tieteellinen tutkimus ei voi vielä tyydyttävästi näihin kysymyksiin vastata. Se tutkii, miten tämä on tapahtunut, ja kuinka on selitettävissä, että nämä valtakunnat ovat vielä olemassa. Näihin kysymyksiin ei annakaan vastausta mikään muu kuin luonto itse, nimittäin itse todellisuus, itse se tosi-seikka, miten kehitys on tapahtunut. Ainoastaan siis se tieto, joka on yhtäpitävä luonnon oman toiminnan kanssa, joka on suorastaan kuva ja tieto siitä, mitenkä luonto on menetellyt, ainoastaan se tieto osaa tähän kysymykseen vastata. Tämä tieto on iänikuinen aikain viisaus, tämä tieto on se, joka on niillä ihmisillä, jotka osaavat katsoa syvemmälle luonnon elämän salaiseen kehityskulkuun. Ainoastaan siten me saamme vastauksen näihin kysymyksiin.

Ja kun tehtävämme nyt on luoda silmäys näihin kysymyksiin, kun olemme puhuneet Jumalasta ja

niistä salaisuuksista, joita me ihmiset järjellämme voimme ymmärtää Jumalan elämän suhteen, on meidän tehtävämme katsella, miten kehitys tapahtuu. Ja silloin meille tulee sangen vaikea ja monimutkainen asia esitettäväksi; teosofisesti sanoen tuo vaikea ja pulmallinen asia planeettojen kehityksestä, planeettaketjuista, luonnon eri valtakunnista ja elämän eri aalloista, kierroksista, pyöristä j.n.e., kaikki nuo hyvin vaikeat käsitteet, jotka esiintyvät teosofisessa ja okkultisessa kirjallisuudessa, astuvat nyt meidän eteemme. Ne vaativat, että me niitä käsittelemme, sillä jollemme saa kuvaa niistä asioista, emme voi yksityiskohtia myöten ymmärtää omaa luontoamme ja elämää omalla planeetallamme.

Ja meidän käsittelymme jakaantuu aivan luonnonmukaisesti kahtia. Ensin täytyy meidän saada teoreettinen kuva siitä, millä tavalla henki ja aine suhtautuvat toisiinsa ja vaikuttavat toisiinsa, siitä, millä tavalla henki astuu alas aineeseen, miten tajunta vaikuttaa aineessa: teoreettinen kuva kehityksestä. Sillä samalla kuin me ymmärrämme, miten henki ja aine suhtautuvat toisiinsa, samalla meille myös selviää, millä tavalla kehitys tapahtuu, millä tavalla hengen eli tajunnan ilmeneminen aineessa asteettain astuu eteenpäin. Sitten vasta voimme ryhtyä katsomaan niin sanoakseni käytännöllisesti, miten tämä on historiallisesti ja ajassa tapahtunut.

Edellisessä luvussa puhuttiin Logoksesta ja hänen muodostamastaan seitsemästä tasosta. Näitä tasoja käsiteltiin silloin Logoksen tajunnan kannalta, ja meille selvisi, että ne itse asiassa ovat ainoastaan erilaisia tajunnan ilmauksia eli toimintoja. Mutta me tiedämme, että teosofisessa kirjallisuudessa on tavallisesti nimitetty näitä tasoja toisella tavalla, katseltu niitä, ei Logoksen kannalta, ei tajunnan kannalta, vaan inhimilliseltä, ikäänkuin aineen kannalta, jolloin ne tarkasti erottautuvat toisistaan. Logoksen kannalta nämä tasot eivät erotaudu samalla tavalla. Logoksen kannalta ne kaikki ovat yhtä, muodostavat yhden kokonaisuuden, mutta meidän kannaltamme ne ovat aivan eri tasoja. Eihän meidän tarvitse ajatella muuta kuin että nyt olemme tietoisia tässä näkyväisessä maailmassa, jota kutsumme fyysisiksi maailmaksi. Logoksen kannalta tämä on ainoastaan seitsemäs maailma eli seitsemäs puoli siitä, mitä hänen tajuntansa käsittää, alin puoli, mutta meidän kannaltamme tämä on kokonainen maailma, ja me tiedämme, että kun me astumme tästä ulos lähimpään maailmaan, joka on tämän sisäpuolella, nimittäin astraaliseen maailmaan, silloin olemme jo itse mielestämme tulleet aivan toiseen maailmaan. Se on aivan toinen maailma, mutta yhtä todellinen kuin tämä ja paljon rikkaampi. Logos tietysti omassa tajunnassaan ei

tee mitään sellaista eroitusta. Kaikki hänessä yhtyy yhdeksi. Jos tahdomme kaavamaisesti, graafisesti esittää nämä tasot, niin voimme Logosta kuvata kolmiolla, joka on kaikkien tasojen yläpuolella. Sitten hänen tajuntansa astuu alas aineeseen ja muodostaa seitsemän tasoa. Silloin kun annamme näille erilaiset nimitykset meidän inhimilliseltä kannaltamme, ovat tavalliset nimitykset 1) jumalallinen, 2) yksilöllinen (monadi), 3) henkinen, 4) sisänäkemyksellinen, 5) älytaso, 6) tunnetaso, 7) ruumiillinen eli fyysillinen taso.

Nyt voi syystä kysyä, minkätähden käytetään nimitystä ”taso”? Muutamat ovatkin hylänneet tämän vanhan nimityksen ja käyttävät nimitystä ”maailma”, puhuen jumalallisesta maailmasta j.n.e., sillä tasohan tarkoittaa tasapintaa. Minkätähden on valittu tason nimitys, jonka kuitenkin josain suhteessa täytyy olla kuvaava, sillä tiedämmehän, että nämä n.s. tasot eivät ole toistensa yläpuolella tai ulkopuolella, vaan koska ne ovat tajunnan kannalta ainoastaan tajunnan tiloja, ne ovat aivan samassa paikassa. Meidän kannaltamme voi puhua erilaisesta aineellisuudesta ja ainakin erilaisesta muodollisuudesta noilla tasoilla, mutta kuitenkin ne ovat aivan samassa paikassa, niin että astraalitaso ei ole ulkopuolella tätä fyysillistä maailmaa, vaan läpäisee sen, ja samaten älytaso on aivan samassa paikassa, vaikka niidenkin yhteydessä voi puhua jonkinlaisesta aineellisuudesta.

desta eli muodollisuudesta. Siksi voi syystä kysyä, minkätähden käytetään tason nimitystä. Se riippuu minun käsittäkseni siitä, että kun tajunta siirtyy toiselta tasolta toiselle, kun esim. joogi mietiskelyssä siirtyy fyysillisten aivojen tajunnasta astraaliseen tajuntaan tai vielä korkeampaan tajuntaan, niin tuntuu hänestä ikäänkuin hän läpäisisi tason, jonkinlaisen pinnan. Siltä hänestä tuntuu varsinkin alussa, kun hän oppii tajunnasaaan nousemaan sanokaamme fyysillisestä tajunnasta astraaliseen. Hänestä tuntuu aivan kuin hän tulisi tiedottomaksi fyysillisestä, joutuisi jonkinlaiseen pilveen ja läpäisisi sen, ja vasta sitten heräisi toiseen maailmaan. Myöhemmin, jos ihminen on oppinut nousemaan korkeammille tasoille, tuo prosessi käy niin nopeasti, ettei hän huomaa sitä. Jos hän esim. nousee fyysillisestä tajunnasta astraaliseen, se voi käydä niin nopeasti, että nämä molemmat tasot puhkaistaan aivan kuin yhdellä kertaa, joten ei tunnu siltä kuin perätysten läpäisäisiin eri tasoja, vaan äkkiä yhdessä silmänräpäyksessä voi nousta toiselta tasolta toiselle eli toisesta tajunnantilasta toiseen. Juuri tätä seikkaa silmällä pitäen on minun käsittäkseni tason nimitys valittu. Kuten muistatte oli viime luvussa ja sitä edellisessä puhetta siitä, että Logos ryhtyessään maailmaa luomaan toimii samalla tavalla kuin suuri universaalinen Logos, se Logos, joka on yhtä itse jumaluuden kanssa, ja ikäänkuin

sanoo itselleen: „Minä tahdon monistua”, niinkuin on kuvattu vanhoissa intialaisissa kirjoissa, „minä tahdon luoda, synnyttää.” Ja silloin hän ei yhdellä kertaa, vaan useamman kerran aivan kuin hengittää itsestään — tietysti emme osaa oikein kuvata sitä prosessia — luo, erottaa itsestään toisia jumalallisia olentoja, toisia jumalallisia minuuksia. Kun hän sanoo: ”Minä tahdon luoda, monistua”, niin se merkitsee, että hänessä syntyy ääretön joukko toisia jumalallisia minuuksia. Näitä jumalallisia minuuksia kutsutaan jumalanpojiksi. Ne ovat kotoisin Logoksesta ja asuvat Logoksen tajunnassa, ovat yhtä Logoksen kanssa, ovat siis poikana yhtä isän kanssa, ne ovat aivan yhtä täydellisiä kuin isä, sillä Jumala ei voi luoda mitään epätäydellistä. Kaikki nämä hänen jumalalliset poikansa ovat aivan yhtä täydellisiä kuin itse Logos. Ne ovat aivan yhtä vapaita kuin hän ja samalla saman tahdon eli lain alaisia kuin heidän isänsäkin Logos. Ja kuitenkin koko aurinkokunta luodaan heitä varten, rakennetaan sitä varten, että nämä jumalanpojat, nämä monadit, nämä yksilöt, jos käyttäisimme suomalaista sanaa, voisivat elää ja kehittyä. Sentähden kysytään usein teosofeilta — ja tietysti sen kysymyksen voi esittää kuka tahansa, vaikei hän teosofiasta olisi mitään kuullutkaan — minkätähden Jumala, joka on täydellinen, luo maailman, jossa kaikki on epätäydellistä, kärsimystä, pahaa? Mitä

varten rakennetaan ja pannaan toimeen tällainen elämän ilmennys, jossa kaikki on epätäydellistä? Kysymys tulee vielä paljon mutkikkaammaksi, kun okkultis-teosofiselta, aikain viisauden taholta sanotaan: Logos ei luo mitään epätäydellistä; Logos kutsuu esiin iankaikkisuuden helmasta jumalanpoikia, jotka ovat täydellisiä itsessään niinkuin Jumala itse. Minkätähden siis pannaan toimeen koko tämä pitkä evolutio ja kehitys, jos kuitenkin elämä jo alkujaan on jumalallinen ja lopuksi taas palaa takaisin Jumalaan, kuten sanotaan teosofisissa kirjoissa? Meidän täytyy ymmärtää, että siinä on syvällinen syy. Tässä kysymyksessä on puolia, joita ei voi ratkaista vain sillä, että sanoo: jumalanpojat ovat täydellisiä, yksilöt ovat täydellisiä. Meidän täytyy lisätä: nämä yksilöt, monadit, jumalanpojat ovat täydellisiä vain siinä omassa tajunnantilassaan, missä ovat syntyneet. Mutta ne eivät ole täydellisiä samassa merkityksessä kuin esim. heidän isänsä Logos on täydellinen. Ne eivät ole täydellisiä siinä merkityksessä, että ne voisivat hallita ainetta, elämän eri ilmennyksiasoja. Ne ovat täydellisiä ainoastaan tuossa omassa tilassaan, silloin kun ne saavat olla Jumalan luona, niinkuin myös voisimme sanoa. Ottakaamme vertauskuva jokapäiväisestä elämästä: Lapsi, joka kasvaa kodissaan, jossa hän ei näe, ei kuule mitään pahaa, voi kyllä olla viaton ja ihana niin-

kauan kuin se pysyy lapsuuden tilassa ja tuossa hyvässä kodissaan; mutta me emme voi sanoa, että sen hyvyys, viattomuus, puhtaus olisi täydellinen, ennenkuin sitä on koeteltu, ennenkuin lapsi on heitetty ulos maailmalle kokemaan ja näkemään, onko hänessä oleva hyvä kestävä, vai onko hänessä ehkä jotain muutakin, joka voi ilmetä, silloin kun hän on noista lapsuuden oloista poissa. Tämä on vertauskohta, joka jossain määrin kuvaa meille monadienkin suhdetta kehitykseen; ei tosin siinä merkityksessä, että meidän pitäisi ajatella jumalallisen tajunnan yksilöissä olevan mitään suoranaista pahaa, niinkuin kyllä voimme sanoa, että lapsessa tulee elämässä esille paha. Sitä ei meidän tarvitse ajatella näistä jumalanpojista. Ne ovat puutteellisia, epätäydellisiä siinä merkityksessä, että ne eivät ole koetelleet omia voimiaan. Kuitenkin, koska ne ovat jumalanpoikia, Jumalan helmasta syntyneitä, ne ovat vapaita niinkuin Logos ja voivat jäädä tähän tilaansa. Sentähden me emme voi syyttää Jumalaa, Logosta, siitä, että me olemme tällaisia kuin olemme, vaan meidän täytyy ymmärtää oikein syvästi syvennyttyämme omaan salaisuuteemme, että meidän jokaisen takana on jumalanpoika, jumalallisen tajunnan yksilö, joka vapaaehtoisesti on valinnut kiertokulun aineessa. Se on vapaaehtoisesti valittu, eikä meidän koskaan tarvitse olla pahoillamme, valittua, syyttää mitään ulkopuolella itseämme ole-

vaa, ei Jumalaa, vaan meidän täytyy ajatella aina: „Tämä on vapaaehtoista; minä olen itse tämän valinnut.” Kun tätä vähänkään ymmärrämme, kun edes vähän tulemme täytetyksi sillä tunteella, että olemme kaikki jumalallisia, vapaita ja vapaaehtoisesti kaiken valinneet, silloin voi veljeys ilmetä meidän keskellämme, silloin voimme noudattaa neuvoa, jonka kaikki viisaat ovat antaneet, jonka Jeesuskin on antanut: Älkää toisianne tuomitko, sillä ei teidän tarvitse kuin *rakastaa* toisianne!

Pitäkäämme mielessä, että nämä jumalallisen tajunnan yksilöt eli monadit, jumalanpojat, ovat Jumalan helmassa, että ne ovat tuossa jumalallisessa ja yksilöllisessä maailmassa, tuossa kaikkein korkeimmassa tajunnantilassa, joka on muodostunut kahdesta ylimmästä tasosta. Silloin ymmärrämme, että monadien varsinainen aineeseen astuminen, monadien kehitys täysin itsetietoisiksi jumalallisesta voimastaan ja täydellisyydestään, tapahtuu viidessä alemmassa maailmassa. Siis on oikeastaan viisi maailmaa, joissa tapahtuu inhimillinen kehitys eli monadien kehitys. Kaikki, jotka ovat perehtyneet teosofiseen kirjallisuuteen, kuitenkin tietävät, että nämä viisi tasoa itse asiassa muodostavat seitsemän tasoa, sillä kaksi niistä jakaantuu kahtia. Ensin on viides eli älytaso jakaantunut kahtia sillä tavalla, että ylempi älytaso on abstraktisen älyn eli ajattelun taso, ja alempi on

konkreettisen järjen eli ymmärryksen taso. Ja viimeinen, ruumiillinen taso, jakaantuu kahtia siten, että toinen puoli tästä on kemiallis-fyysillinen maailma, tämä alempi. Toinen, ylempi, on se taso, jota sanomme eetteri- eli elonvoiman tasoksi. Puhumme näistä asioista myöhemmin tarkemmin.

On siis olemassa seitsemän maailmaa, joissa jumalallisen tajunnan yksilö on etsivä itselleen tajuista elämää muodoissa.

Näissä jumalallisissa monadeissa asuu Isän luomistahto. Sentähden ne, jotka tahtovat kasvaa ja kehittyä ja elää aineessa, tottelevat tuota sisäistä käskyä, joka sanoo: „Astu alas aineeseen!” Ja ne silloin aivan kuin heittäytyvät ulos itsestään, eli syöksevät itsensä alaspäin — tämä on vain kuvannollista kieltä — karkeampaan tajunnan tilaan, niin että ne joutuvat silloin aivan kuin nukkumistilaan. Samalla kuin niiden oma tajuntakeskus pysyy yksilöllisessä maailmassa, ne heittäytyvät siitä ulos eli alas niin syvälle kuin pääsevät. Ja koska ne eivät tunne mitään ainetta ja muotoa, sillä ne ovat jumalallisia, eivät tunne mitään rajoitusta, mitään aineen eli muodon kahleita, ne eivät omalla voimallaan pääse alaspäin siihen maailmaan, joka varsinaisesti on muodollinen ja aineellinen. Muodollinen ja aineellinen maailma käsittää alemmat tasot eli älytason, tunnetason ja ruumiillisen tason Logoksen kannalta, mutta meidän inhimilliseltä kannaltamme ja monadin

kehityksen kannalta siinä on kaksi ja puoli, eli jos tahtoo käyttää toista jaotusta, neljä tasoa: kemiallis-fyysillinen, eetterinen, astraalinen ja älytaso. Nämä muodostavat varsinaisen alemman maailman, jota sanotaan kolminaismaailmaksi. Me voimme nimittää sitä siten sentähden, että joko ei jaeta kahtia fyysillistä tasoa tai sitten yhdistetään yhdeksi alempi älytaso ja tunnetaso. Vanhalla hindulaisella nimellä sanotaan sitä *trilookaksi* eli kolminaismaailmaksi. Mutta nykyään tavallisen jaotuksen mukaan on neljä maailmaa. Tämä on varsinainen muodon eli aineen maailma. Ainoastaan tässä maailmassa on muotoja, sellaisia että me ihmiset voimme puhua muodoista. Ylempi älytaso on muodoton, se on puhdasta järkeä, ajatusta, ymmärrystä, jossa ei ole mitään konkreettisia muotoja. Se on muodoton meidän kannaltamme, ja kun yksilöllisestä maailmasta tähtiolemus, jumalanpoika, syöksee itsensä alaspäin aineeseen eli itse koettaa tunkeutua alas aineeseen, niinkuin me kuvaannollisesti sanomme, pääsee se tajunnassaan tähän henkiseen sisänäkemykselliseen ja abstraktis-älylliseen tasoon eli tajunnan tilaan saakka. Kuitenkin niin, että monadi samalla aivan kuin kadottaa oman itsetietoisuutensa, niinkuin me ajattelemme meidän kannaltamme, kun siirrymme tavallisina ihmisinä tasolta tasolle. Jos ihminen, joka on itsetietoinen tässä ruumiillisessa maailmassa, siirtyy tunne-

tasolle tajunnassaan, niinkuin jokaiselle ihmiselle tapahtuu yöllä nukuttaessa, silloin hän joutuu unitilaan. Hän ei ole siellä sama itsetietoinen ja herännyt olento kuin tässä fyysillisessä maailmassa. Hän joutuu unitilaan ja näkee kaikenlaisia unia. Tätä ei pidä sekoittaa niihin *muistoihin*, mitä hänellä on silloin kun hän herää, sillä ne eivät ole puhdasta muistoa astraalitasolta; ne ovat jo sekoituneet fyysilliseen hänen herätessään. Tämä ei siis ole mitään esitystä unimaailmasta, vaan ainoastaan vertaus. Samalla tavalla kuin me mennessämme yöllä astraaliseen tajuntaan tulemme silloin unitilaan, horroksentapaiseen tajunnantilaan, joka ei ole selvästi herännyt ja itsetietoinen niinkuin päivätila, ja voimme siirtyä vielä korkeampaan tilaan, tunteen tason ja konkreettisen älytason yläpuolelle korkeammalle älytasolle, esim. nukuttaessa. Silloin täytyy sanoa, että ihminen on tilassa, jota täytyy kuvata unettomaksi tilaksi. On äärettömän ihanaa, jos hän pääsee korkeammalle älytasolle. Silloin hän on aivan vapaa kaikesta unitilan epäselvyydestä ja sumumaisuudesta. Hän on silloin kadottanut tajuntansa. Tavallinen ihminen on aivan kuin häntä ei olisi olemassa, jos hänen tajuntansa joutuu korkeammalle älytasolle, mutta kuitenkin hän on siinä. Hänen tajuntansa on noussut korkeammalle älytasolle, vaikka se persoonallisesti on haihtunut aivan olemattomiin. Näin tapahtuu ihmiselle, ja tämän voi kokemuk-

sesta tietää. Psykologitkin puhuvat valvetilasta, unitilasta ja unettomasta unitilasta. Aivan samanlainen on monadin tila, kun se heittäytyy alas-päin. Tämä on kuitenkin aivan mielivaltaisen jako, sillä Logoksen kannalta kaikki on yhtä. Kun siis Logos laskeutuu tajunnassaan niin pitkälle kuin pääsee, hän tulee juuri älytason abstraktiselle alatasolle, mutta on käynyt jonkinmoisen unitilan läpi ja tullut kuin olemattomuuden tilaan. Näin kauas monadi pääsee omilla voimillaan, ainoastaan Isän tahdon pakottamana. Muistanette, että edellisessä luvussa oli puhetta siitä, että Logoksessa voidaan erottaa kolme toimintakautta, kolme suurta uloshenkäystä. Ensimmäinen toiminta lähtee silloin Logoksen järkipuolesta, toinen rakkauspuolesta, Pojasta, kolmas suorastaan tahdosta eli hengestä, Isästä. Nyt meidän täytyy tietysti ymmärtää, että nuo Logoksen eri ulosvuodatuksset, niinkuin niitä nimitetään, eivät ole meidän kannaltamme ajassa erotettavissa toisistaan, vaan ne ovat samanaikaiset ja yhtä pitkiä kaikki. Kolmas ulosvuodatus, joka tapahtuu Isästä, juuri vaikuttaa näihin monadeihin, sillä se samalla synnyttää monadeja ja antaa niille luomistahdon, kehityksen tahdon, elämistahdon. Isän kolmannen vuodatuksen kautta ne siis pääsevät tähän saakka. Isän voima vaikuttaa sitten niin, että ne voivat tajunnassaan nousta ylös, mutta se tapahtuu myöhemmin, kun ihmisen jo on syntynyt.

Nyt meidän täytyy tarkastaa, kuinka monadin tajunta voi alkaa ilmetä aineessa. Silloin tietysti ymmärrämme, että kun tajunta on tähän saakka laskeutunut, on ensimmäinen aineellinen maailma, jossa se tajunta voi alkaa elää ja alkaa vähitellen herätä — sillä nyt on kysymyksessä juuri muodollinen kehitys alemmissa muodoissa — abstraktisen älytason, abstraktisten ajatusten maailma. Ensimmäinen maailma, jossa monadi alkaa elää, on siis tämä ylempi älytaso eli abstraktisen ajatuksen maailma. Ja me sanomme silloin, että sen tason ainemuodot ovat meille muodottomat siinä merkityksessä, että niillä ei ole mitään pysyväistä muotoa. Ne ovat yhtämittaa muuttuvia pilviä, käyttäaksemme kuvaannollista kieltä, sillä selvänäkijälle kuvastuu niin, jos alhaalta katselemme, mutta ei, jos ylhäältä katselemme. Siis jos tahdomme saada käsityksen tästä, meidän täytyy ymmärtää, että tässä ensimmäisessä maailmassa monadi pukeutuu aivan kuin muodottomaan aineeseen, ja se kehityskausi, mikä nyt seuraa monadille, on pitkä. Me sanomme silloin: se on luonnon ensimmäinen maailma, jossa monadi voi pukeutua aineelliseen muotoon, sillä Logoksen kannalta kaikki nämä kolme jo ovat aineellisia maailmoita, vaikka meidän kannaltamme abstraktinen on aivan kuin muodoton. Sentähden ensimmäisessä abstraktisessa maailmassa se aine, jos voi käyttää sellaista sanaa, johon

monadi pukeutuu, on aivan muodoton. Se on aivankuin ainetta ilman muotoa. Mutta kuitenkin se on elävää ainetta, koska monadin tajunta sitä elähyttää, ja se muodostaa sen luonnonvaltakunnan, jota me sanomme ensimmäiseksi luonnonvaltakunnaksi eli elementaalikunnaksi okkultisessa kirjallisuudessa. Vasta kun monadin tajunta on äärettömän pitkän ajan toiminut tässä elementaalikunnassa abstraktisella ajatustasolla, se voi saada muodon alemmalla älytasolla ja muodostaa sitten niinsanotun toisen luonnonvaltakunnan, toisen elementaalikunnan.

Ja taas kuuluu äärettömän pitkiä aikakausia ennenkuin se voi pukeutua aineeseen tunteen tasolla ja muodostaa kolmannen elementaalikunnan. On siis kolme tällaista luonnonvaltakuntaa, jotka ovat näkymättömässä maailmassa. Kuinka me nyt ollenkaan voimme ymmärtää näitä luonnonvaltakuntia? Mitä luomakuntia ne ovat? Se on tajunnan pyrkimistä alaspäin aineeseen, ja se on elävää ainetta näillä tasoilla. Kun me esim. ajatella jonkun ajatuksen, jonkun äärettömän kauniin ja ylevän abstraktisen ajatuksen, kun me oikein kohdistamme huomiomme ja ajatuksemme siihen, silloin tapahtuu sisästä katsoen myös objektiivinen prosessi. Meidän ajattelumme ei ole ainoastaan subjektiivista, näkymätöntä toimintaa meidän omassa tajunnassamme, vaan se on samalla myös ulkokohtaista toimintaa. Toisin sanoen se

ajatus, jota me ajattelemme, samalla näkyy. Kellä on silmät nähdä, se näkee, ja tämä kaunis, ylevä ajatus pukeutuu elävään aineeseen, ensimmäiseen elementaalikunnan aineeseen.

Samoin on laita, kun me ajattelemme joitakin konkreettisia ajatuksia. Jos minä ajattelen jotakin elävää olentoa, esim. hevosta, kuvittelen sitä mielessäni, silloin luon älytasolle kuvan. Se ei tosin ole ollenkaan sellainen kuin on hevosen kuva meidän fyysisessä tajunnassamme, mutta tapahtuu sellainen salaperäinen toiminta, että älytasolla minä luon, ja minun luomiseni älytasolla tapahtuu älytason aineessa. Hevosen kuva siinä muodostuu, ja se käyttää tätä elävää ainesta. Mutta jos minä lisään tällaiseen kuvaan jotain tunnetta tai halua, jos sulhanen esim. ajattelee morsiantaan, hän lisää ajatukseen voimakasta tunnetta; sanokaamme että hän on sellainen mies, joka ajattelee suurella vetovoimalla ja sanoikaamme himolla tuota tyttöä, silloin kuva ei muodostu ainoastaan älytasolle, vaan myös astraalitasolle astraalisesta aineesta, ja on kokoonpantu silloin alemmankin elementaalikunnan aineesta.

Ihminen käyttää täten sisäisessä toiminnassaan näitä näkymättömiä luonnonvaltakuntia samalla tavalla kuin hän käyttää hyväkseen näkyväisiä luonnonvaltakuntia ulkonaisessa toiminnassaan. Sisäisessä toiminnassa ne palvelevat häntä. Nyt meidän ei pidä ajatella, että se monadi, joka on

meidän takanamme, on tekemisessä näiden toisten luonnonvaltakuntien kanssa. Nuo kolme ovat olemassa tällä hetkellä, ja niiden takana on aivan toisia monadeja kuin meidän takanamme; ne ovat toisia monadeja, jotka ovat kehitymässä. Me olemme ihmisiä, ja me käytämme hyväksemme siis niiden elämää. Ne palvelevan meitä, ja koska ne Isän tahtoa totellen pyrkivät alaspäin aineeseen, koska niiden täytyy laskeutua aineeseen karkeampiin muotoihin, on näiden elementaalikuntien elähyttävä tahto meihin nähden aivan kuin alasrepivää. Jos ihminen ajatuksissaan ja tunteissaan on itsekäs ja himokas, jos hän on täynnä haluja, jos hänessä himoluonto on vahva, silloin hän ei ainoastaan toimi näiden luonnon elementaalikuntien kautta ikäänkuin ulkopuolella itseään, vaan vetää niitä suorastaan itseensä. Tällainen on kaikkien ihmisten tila. Heillä on astraaliolemuksessaan — ja siihen voimme myös lukea alemman mentaalisen ruumiin — elävää elementaalista ainetta, joka kuuluu aivan toiseen luonnonvaltakuntaan kuin ihminen, ja jota ihmisen pitäisi hallita eikä palvella. Mutta kun tätä ainetta on ihmisen sisällä, se pyrkii alaspäin ja yhtämittaa kuiskaa ihmisen sisällä: tee sitä tai tätä, noudata himoasi. Ja ihminen voi luulla, että se on hänen oma elämänsä, joka puhuu, vaikka se on aivan toisten olentojen kehitysvoima. Sentähden sanotaan aivan oikein uskonnollisissa kirjoissa, että paha henki puhuu ih-

miselle, viettelee ihmistä. Se ei kuitenkaan ole mikään Paha Henki, vaan se on Jumalan kehitysvoi- ma, joka vaikuttaa toisissa luonnonvaltakunnissa.

Sittenkuin monadin elämä on toiminut tässä kolmannessa luonnonvaltakunnassa, se laskeutuu seitsemännelle tasolle, neljänteen valtakuntaan, joka on kivikunta, mineraalikunta. Siihen silloin kuuluu, ei ainoastaan kivet, vaan yleensä kaikki aine tällä meidän tasollamme; siihen luetaan silloin kivet, maa, vesi, ilma, kaasut ja kaikki eetterivoimat, kaikki elonvoimat meidän luonnossamme. Nämä kaikki kuuluvat mineraalikuntaan, neljänteen luonnonvaltakuntaan.

Ja kun monadien elämä on laskeutunut neljänteen luonnonvaltakuntaan, silloin ne ovat päässeet seitsemännelle ja alimmalle tasolle, ja nyt alkaa niiden nousu. Me voimme ymmärtää, kuinka äärettömän pitkiä aikakausia tämä kehitys vaatii, kuinka hidasta se on, kun vasta neljännessä luonnonvaltakunnassa yksilöllinen tajunta asuu kivikunnassa. Jos ajattelemme kivikuntaa, niin meistä se tuntuu aivan elottomalta. Kuitenkin kaikkien kivikuntaan kuuluvien muotojen takana on olemassa tajunta. Se tajunta on monadin tajunta tällä seitsemännellä tasolla, mutta se on äärettömän hämärä ja uinuva ja ylimalkaista laatua. Sitten vasta alkaa nousu tästä kivikunnasta ylöspäin kasvikuntaan, ja silloin muodot säilyvät tällä samalla tasolla. Monadien elämä aineellisesti eli

muodollisesti katsoen pysyy nyt kivikunnasta lähtien ihmiskuntaan saakka fyysillisessä maailmassa eli alimmassa aineellisessa maailmassa, johon se on päässyt. Se pysyy siinä, ja muodot kehittyvät siinä omalla tavallaan eri luonnonvaltakunnissa — *muodon kannalta* kaikki samalla tasolla. Kuitenkin monadin *tajunta* samalla alkaa nousta. Se alkaa nousta tasolta toiselle, niin että tajunta kivikunnan jälkeen, kasvikunnassa, nousee toimimaan tunteen tasolle, ja eläinkunnassa nousee toimimaan alemmalle älytasolle. Ihmisessä, jota nimetään luomakunnan kruunuksi, tapahtuu kummallinen tajunnan yhtyminen, nimittäin aineessa vaikuttaneen tajunnan ja jumalallisen tajunnan yhtyminen, niin että vasta ihmisessä tajunta nousee abstraktiselle älytasolle, johon se oli alussa laskeutunut. Silloin kun se alussa laskeutui, se oli unettomassa eli tajuttomassa tilassa. Nyt kun se on kulkenut luonnonvaltakuntien kautta ja herännyt ihmisessä, nyt se saa ensimmäisen tietoisien välähdyksen abstraktisessa älymaailmassa. Ihmisen kehitys on siten aivan uudenlaatuinen, sillä hänen kehityksensä nousee yksilöllisesti ylös yksilöön.

Tässä on tärkeä asia huomattava. Kun tämä pitkä kehitys tapahtuu ensimmäisestä luonnonvaltakunnasta seitsemänteen eli ihmiskuntaan saakka, ovat monadit aina yhdessä toimineet suurissa ryhmissä. Kaikki monadit, jotka samalla

aikaa laskeutuivat alas aineeseen, muodostivat aivan kuin suuren kokonaisuuden, ja yhdessä ne sitten tekivät kokemuksia alemmissa luonnonvaltakunnissa. Kuta enemmän ne kehittyvät luonnon eri valtakunnissa, sitä enemmän syntyy rikkauksia, syntyy aivan kuin viivoja näiden monadien suuressa ryhmässä, niin että muodostuu, niinkuin me sanomme, jonkinlaisia ryhmäsieluja. Sentähden me puhumme varsinkin eläinkunnan, mutta myöskin kasvikunnan yhteydessä ryhmäsieluista. Suuri joukko monadeja toimii yhdessä ja etsii yhdessä samanlaisia kokemuksia. Vasta kun inhimillinen kehitys on saavutettu, alkaa yksilöllinen kehitys. Vasta silloin jokainen monadi löytää oman minänsä. Sentähden me emme voi sanoa, että monadimme on ollut eläinkunnassa jonakin määrättynä kissana tai jonakin määrättynä puuna kasvimaailmassa. Me emme voi puhua sillä tavalla, sillä meidän monadimme ei ole asunut yksilöllisessä muodossa ennenkuin ihminen syntyi. Monadeja oli monta yhdessä muodostaessaan ryhmäsielun eläinkunnassa, ja vielä enemmän yhdessä muodostaessaan ryhmäsielun kasvikunnassa. Vasta ihmisillä on kullakin yksilöllinen jumalanpoikansa, joka on aikojen aamusta saakka ollut täydellinen omalla tasollaan. Sentähden ei yhdenkään ihmisen koskaan tarvitse joutua epätoivoon mistään. Koska hän on ihminen, merkitsee se, että hänellä, juuri hänellä, on oma

vapahtajansa. Aivan niinkuin uskonnollisella kielellä sanotaan: „Minä olen suuri syntinen, ja minun puolestani on Vapahtaja kuollut ja ristiinnaulittu.” Tämä ajatus herättää meissä äärettömän rakkauden, kun olemme uskonnollisia, ja ainahan uskonnollisiin tunteisiin vedotaan juuri sillä. Kuitenkin meidän täytyy ymmärtää, että tämä vapahtaja, kaukana siitä että se olisi mikään epävarma historiallinen olento, ja että sen olemassaolo perustuisi epävarmaan historialliseen asiaan, tämä vapahtaja on iankaikkinen asia. Meissä jokaisessa on takanamme tämä vapahtaja, me olemme jokainen yhtä sisimmässämme vapahtajan kanssa, joka on ristiinnaulinnut itsensä aineeseen meidän takiamme. Sentähden ihmisen ei tosiaan koskaan tarvitse mistään joutua epätoivoon. Sillä jos hän voisi hävitä, jos hän voisi kadotukseen joutua, se merkitsisi, että koko maailma, Jumala, kaikki häviäisi. Silloin eivät pysyisi jumalatkaan, silloin ei itse Jumalatkaan olisi mitään. Mutta koska ei ole mitään muuta kuin Jumala, on myös meidän oma ikuinen olemassaolomme yhtä vahva ja yhtä varma.

IV

Jumalanpojasta ihmiseksi

Olemme näissä luvuissa koettaneet tutkia elämän syntyjä syviä. Olemme salaisen viisauden valossa koettaneet ymmärtää elämän alkua, niitä probleemeja, jotka ovat luomisen yhteydessä, päästäksemme vähitellen ymmärtämään ihmisen alkuperää. Edellisessä luvussa loimme skemaattisen eli teoreettisen yleissilmäyksen

hengen astumiseen aineeseen, siihen, millä tavalla yksilö, monadi, jota ennen olemme kuvanneet, vähitellen, äärettömän pitkien aikojen kuluessa enemmän ja enemmän laskeutuu aineeseen. Tuo silmäys oli aivan ylimalkainen, ja sentähden meille jäikin tehtäväksi tarkastaa, kuinka tämä kaikki on tapahtunut historiallisesti. Ja silloin tämä meidän historiallinen katsauksemme elämän alkuperään ja kehitykseen jakaantuu luonnonmukaisesti kahtia. Ensin täytyy meidän hieman tarkastaa itse sitä näyttämöä, jolle elämä astuu, ja toiseksi elämän astumista näyttämölle, sekä lisäksi, niinkuin me sanomme tieteellisesti, sekä epäorgaanista että orgaanista elämää. Mikä on se näyttämö? Se näyttämö on tietysti aurinkokunta. Tämä elämän näyttämö on aurinkokunta ja sen planeetat. Ja siis meidän täytyisi luoda lyhyt silmäys aurinkokunnan ja sen planeettojen syntymään, siten kuin aikain salainen tiede sen selittää. Ja kun me tutustumme salaisiin oppeihin näistä asioista, silloin heti huomaamme, että niinkuin yleensä salaiselle viisaudelle on ominaista, se tässäkin kohden kulkee jonkinlaista kultaista keskitietä kahden liian äärimmäisen käsityksen välillä. Voimme sanoa, että meidän tieteellinen käsityksemme maailman synnystä pitää silmällä yksinomaan suurten luonnonvoimien keskinäistä taistelua ja näiden toisiinsa törmäävien voimien aikaansaamaa elämää. Toiselta puolen taas on ole-

massa teologinen, vieläpä jos niin sanoisin yksipuolisesti Okkultinen näkökanta, jonka mukaan maailman syntyminen tapahtuu korkeimman olennon tahdosta ja näennäisesti erinomaisen helposti. Jos tiede aina painostaa sitä seikkaa, että maailman syntyminen tapahtuu suurten ja mahtavien luonnonvoimien yhteentörmäämisestä, niin toisaalta eräs Okkultinen ja ehkä paremmin sanoen teologinen käsitys, joka katsoo asioita ainoastaan sisäiseltä kannalta, sanoo: ”Jumala luo tahdonvoimallaan, viisaudellaan ja kaikkivallallaan, niin ettei ole mitään, joka voisi vastustaa hänen luomistahtoaan ja luovaa voimaansa.” Jos te otatte jonkun tavalliseen selvänäköisyyteen perustuvan okkultisen kirjan, esim. „Aikain viisauden”, voitte siitä heti lukea maailman syntymisen sillä tavalla, että jokin korkea olento, Logos, piirtää näkymättömän ympyrän ympärilleen ja sen sisälle luo näennäisesti eli piirustusten mukaan, siis sangen yksinkertaisella tavalla ainakin siinä mielessä, että hänen työnsä helposti ja varmasti onnistuu, ja että tulokset pian näkyvät. Siltä tuntuu jos lukee sellaista kirjaa kuin „Aikain viisautta”. Jos taas lukee yksinomaan astronomisia teoksia, saa kuvan, kuinka fyysillinen maailma kehittyy suurten luonnonvoimien vaikutuksesta.

Mutta nämä molemmat käsitykset ovat yksipuolisia, sillä tuo Okkultinen ja voisi sanoa teologinen käsitys on yksipuolisesti sisästäpäin katsottu,

toinen taas, tieteellinen, on yksinomaan fyysilliseltä kannalta esitetty. Itse asiassa salainen viisauden yhdistää nämä molemmat käsitykset ja näyttää, että molemmat ovat oikeassa. Oikea tietysti on se käsitys, joka perustuu selvänäköisyyteen, ja joka sanoo, kuinka maailma Jumalan tahdosta muodostuu, mutta oikea on myös se tieteellinen käsitys, joka tarkastaessaan taivaallisia ilmiöitä huomaa, miten suuret luonnonvoimat siinä törmäävät yhteen. Nämä molemmat käsitykset ovat oikeat, mutta kun tahdomme saada täysin oikean käsityksen, täytyy meidän katsoa asiaa vanhan viisauden kannalta, ei yksinomaan, miltä se näyttää, kun me ensimmäisessä vihkimyksessä saamme katsella sisästä lähtien, eikä liioin, kun me teleskoopeilla taivaallisia ilmiöitä tutkien saamme vain fyysillisen kuvan niistä. Kuten olen jo aikaisemmin selittänyt, on meidän maailmansyntymme syy etsittävä korkeammasta, Logokseksi kutsutusta olennosta. Silloin kun siitä oli puhetta, koetin esittää, että tämä korkea Logokseksi kutsuttu olento ensin valmistaa sen aineksen, josta maailma voi muodostua, ja sitä varten tajunnassaan ikäänkuin astuu alas avaruudessa piilevän aine-idean salaisuuteen, ympäröi itsensä siis ajan, paikan ja syysuhteen modeilla. Ja laskeutuessaan tällä tavalla alas aineeseen, Logos valmistaa niin sanotut seitsemän tasoa, jotka tajunnan kannalta ovat vain eri tiloja. Hän valmistaa nämä seitsemän tasoa, joille annamme ta-

valliset teosofiset nimitykset: jumalallinen, yksilöllinen, henkinen, sisänäkemyksellinen, ajatus —, tunne —, ja fyysillinen taso. Kun me sanomme, että hän ensimmäisessä vuodatuksessaan valmistaa nämä seitsemän tasoa, on meidän käsitettävä tämä oikein. Hän ei silloin vielä luo mitään maailmaa, hän on ainoastaan valmistanut mahdollisuuden maailman luomiseen. Sillä nämä tasot ovat hänen kannaltaan tajunnan tiloja, ja jos me katselemme niitä aineelliselta kannalta, meidän kannaltamme, ovat nämä tasot kaikki, niinkuin „Salaisessa Opissa” sanotaan, *laja*-tilassa, s.o. ne eivät ole olemassa todellisuutena, vaan ainoastaan mahdollisuuksina. Se taas merkitsee toisin sanoen, että näillä tasoilla, käyttääksemme tieteellistä materialistista kieltä, on muodostettu ainoastaan alkuatomit. Tietysti sana „atomi” sopii ainoastaan aineelliseen maailmaan, mutta sitä on ruvettu käyttämään toisistakin tasoista. Siis ainoastaan alkuatomit on Logos valmistanut. Hän on valmistanut ne seitsemässä henkäyksessä, ja tämä merkitsee, että ne ovat, käyttääksemme taas inhimillistä kieltä, kaikki näkymättömiä. Ne eivät ole olemassa, ne ovat ainoastaan voima- ja mahdollisuus-tilassa olemassa. Kun maailma on luotava, on näistä tasoista siis tehtävä todellisuuksia, on siis, jos taas käyttäisimme tieteellistä sanontatapaa, näistä alkuatomeista muodostettava todellisia atomeja ja molekyyilejä. Tämän työn, maailman varsinaisen

luomisen, tasojen varsinaisen muodostamisen, Logos jättää apulaisilleen. Sillä kuten on jo sanottu, Logos ei ole ainoastaan yksi olento, vaan kollektiivinen käsite, suuri joukko olentoja, joista yksi on korkein tajunnan keskus ja huippu. Logoksessa on suuri suunnaton joukko korkeita olentoja, jotka ovat kotoisin edellisistä maailmoista, sillä tämä Logos, joka luo, on olento, joka jo aikaisemmin on ollut olemassa, joka luultavasti ennenkin on luonut, joka on vähitellen — tämä on tavallisempi käsitys — kehittänyt kaikenlaisten ilmennysmuotojen kautta siksi korkeaksi olenoksi, mikä hän nyt on. Logoksen kanssa herää siis, kun maailma on luotava, suuri joukko korkeita taivaallisia olentoja. Näille olennoille Logos varsinaisesti antaa maailman luomistyön. Ja heidän tehtäväkseen jää siis, kuten on myös tapana sanoa teosofisissa kirjoissa, kaikkien tasojen alatasojen muodostaminen. Logos itse valmistaa vain alkuatomit. Apulaiset muodostavat alatasot, muodostavat näistä tavallaan olemattomista alkuatomeista atomeja ja molekylejä. Jotta saisimme jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä tarkoitetaan näillä alkuatomeilla ja todellisilla atomeilla, voisimme tarkastaa ohimennen fyysillistä tasoa. Kun me huomaamme, mitkä tässä maailmassa ovat niin sanottuja alatasoja, voimme saada kuvan siitä, mitä alatasoilla yleensä tarkoitetaan. Tietysti on aina mielessä pidettävä, että toisissa maailmoissa eli toisilla ta-

soilla ei todellisuudessa ole mitään aineellista vastaavuutta, ainoastaan analogiasuhde.

Tässä fyysillisessä maailmassa me tarkoitamme alatasoilla aineen eri tiloja. Muistatte, että jo ennen jaettiin fyysillinen taso kahtia, kemiallis-fyysilliseen ja eetteriseen. Tällä kemiallis-fyysillisellä tasolla on neljä ainetilaa. Näitä kuvataan vanhoissa okkultisissa kirjoissa neljällä elementillä, jotka ovat maa, vesi, ilma ja tuli. Maa on silloin se tila, joka vastaa kiinteätä ainetta, vesi se, joka vastaa aineen juoksevaa tilaa, ilma se, joka vastaa aineen kaasutilaa ja tuli se ensimmäinen eetteritila, joka vastaa kemiallista assimilatio-prosessia. Saamme siten

1) I eetteri, alkuatominen tila	}	eetterit
2) II eetteri, lisääntymisvoima,
kasvuvoima, magnetismi
ja sukupuolimagnetismi		
3) III eetteri, valoeetteri		
4) IV eetteri, tuli, assimilatio		
5) kaasumainen aine, ilma		
6) juokseva aine, vesi		
7) kiinteä aine, maa.		

Alkuatomitila on hyvin merkillinen. Atomit siinä ovat hyvin plastillisia, elollisia, mahdollisia kaikenlaisiin värähtelyihin, ilmenemään ja kokoutumaan, erinomaisen herkkiä, vastaanottavia vai-

kutuksille, niin että melkein voisi niitä sanoa muistaviksi, kuten muutamien okkultistien tapana on niitä kuvailla. Tätä eetterien jakoa emme huomaa niin selvästi luonnossa, mutta saamme hieman selvemmän kuvan siitä, jos ajattelemme ihmistä. Jos salatieteilijä tutkii ihmistä ja osaa tutkia hänen fyysillis-eetteristä ruumistaan — mikä on erinomaisen korkea kyky — hän voi jo tästä fyysillis-eetterisestä ruumiista nähdä, minkälainen ihminen on. Sillä ruumis, joka on meidän ulkonainen ilmennyksemme, on samalla meidän ilmennyksemme määrääjä. Se on niinkuin meidän kotimme, mutta se voi myös olla vankila. Se antaa meille mahdollisuuden ilmetä, mutta se myös rajoittaa. Materialistit ovat aivan oikeassa, kun he sanovat, että ruumiista riippuu, millaisia olemme. Tämä on tietysti totta, vaikka ruumiissa toisinaan ilmenee henki enemmän kuin joskus muulloin. Niinpä kun ihminen on sairas, saattaa hänen henkensä nousta erityisen korkealle. Tämä ei merkitse, että olisi tapahtunut ihme, että ihminen ei olisi samanlaisten aineellisten lakien alainen kuin muut, vaan että sellaisena hetkenä — esim. sairaudessa — hänen ruumiiseensa on kokoontunut toisenlaisia aineksia kuin tavallisesti, niin että hänen sisäinen minänsä paremmin voi ilmetä. Mitkä ovat sellaisia aineksia, jotka ovat omiaan ihmistä rajoittamaan? Mitkä ovat toiselta puolen ne ainekset hänen ruumiissaan, jotka antavat enemmän vapautta

hänen henkiselle minälleen? Ne, jotka häntä rajoittavat, ovat tietysti alemmat, ja ne, jotka häntä vapauttavat, ovat ylempät. Kuitenkin tietysti sillä edellytyksellä, että hän niitä hallitsee, sillä jos ihmisessä nuo eetterivoimat eli -aineet pääsevät vallalle sillä tavalla, että hän ei osaa niitä hallita, silloin hänen käy huonosti, ja hän menee alaspäin henkisyydessä. Mutta mikäli hän osaa niitä hallita hänen henkensä ollessa virkeämpi, hänen sisästään todella saattaa tulla enemmän esille. Jos ihminen on sairas, nämä alemmat ainekset hänen ruumiissaan joutuvat suurempaan lepotilaan, ja ylempät ovat vapaampia, mutta koska hän on väsynyt ja heikko, eivät ne saata ilmetä fyysillisenä voimana.

Ajatelkaamme magnetismia, sukupuolista voimaa ihmisen ruumiissa. Kun ihminen on heikko ja makaa vuoteessa, silloin myös tämä voima heikkenee. Sentähden se ei pääse valtaamaan ihmistä eikä siis vaikuta alaspäin vetävästi hänen henkeensä, mutta kuitenkin näitä eetterisiä aineksia häneen enemmän kokoontuu. Hänen ruumiinsa muuttuu aivan kuin läpikuultavammaksi, se hienostuu, mikä vain merkitsee, että karkeita fyysillisiä aineita poistuu, ja että eetterisiä on enemmän. Silloin hänen henkensä voi voimakkaammin ilmentää itsensä sairasvuoteella. Sillä myös hänen henkinen kehityksensä riippuu siitä, mitä aineksia on hänen ruumiissaan. Hänen henkinen kehityk-

sensä on sitä, että hän vetää itseensä määrättyjä aineksia fyysillisestä maailmasta. Ellei hänen henkinen kehityksensä perustu siihen, ei hän todella edisty, sillä tietenkin kaikki kehitys perustuu siihen, että säilyttää, mitä on saavuttanut. Säilyttäminen on näet ainoastaan fyysillisen aineen ominaisuus, inertiaa eli aineen hitautta. Sentähden, kun ihminen henkisesti kehittyy, hän saa itseensä fyysillistä ainetta, joka säilyttää hänet sellaisena kuin hän on. Jos hän ottaa muita aineksia, hän menee alaspäin. Sentähden henkinen kehitys perustuu tähän ainesten keräämiseen. Jos ihmisellä on luonnostaan paljon toista ainelaatua ruumiissaan, jos hänellä on hyvin voimakas sukupuolivietti — sehän on tavallista meidän aikamme ihmisissä — ja voimakas magneettinen olemus, ja jos hän antaa sen hallita itseään, silloin hän tietysti vaipuu kaikenlaiseen siveettömyyteen, kadottaa siveellisen tasapainonsa, tulee huonoksi ihmiseksi, kuten sanotaan. Jos taas hän osaa ohjata näitä voimia, sitä magnetismia, jota luonnostaan on hänessä, silloin hänessä välttämättömästi kehittyy sydämen hyvyys. Toisin sanoen ainoastaan puhdas inhimillinen rakkaus ja hyvyys voi vapauttaa ihmisen sukuvietin vallasta. Hän on seksuaalisuuden orja siihen saakka, kun hänen sydämensä tulee hyväksi, kunnes hänessä herää todellinen rakkaus. Ei mikään muu häntä auta. Hän voi hillitä itseään ja se voi hänelle onnistua jonkun verran, mutta hän ei tule

onnelliseksi, ei tule luonnolliseksi, sellaiseksi kuin pitää olla, ennenkuin hänessä herää se sydämen hyvyys, joka vapauttaa voimat hänen sisässään, niin ettei hänen tarvitse itseään orjuuttaa. Jos taas ihmisessä on paljon valoeetteriä, silloin hänellä on luonnostaan taipumusta selvänäköisyyteen. Hänellä voi olla kaikenlaisia kokemuksia näkyjen ja kummitusten suhteen, ja jos hän on antautunut kokemustensa valtaan, hänestä kehittyy mediumi, joka on kaikkien näkymättömän maailman olentojen heiteltävissä. Ne heittävät valonsa häneen, ja hänen täytyy ottaa vastaan kaikenlaisia kuvia, mitä niiden kautta tulee hänen tajuntaansa näkymättömästä maailmasta. Mutta jos hän osaa päästä itsensä herraksi, jos hän etsimällä totuutta sielunsa koko voimalla pääsee tämän eetterin herraksi, silloin hän voittaa mediumistiset taipumuksensa, ja hänestä tulee Salatieteellinen selvänäkijä, joka hallitsee kykynsä. Jos taas on paljon tuli-elementtiä hänen ruumiissaan, silloin sellaisessa ihmisessä on toimintatahto voimakas. Jos hän on sen vallassa, hän toimii aivan umpimähkään, toimii paljon maailmassa ja saa paljon aikaan, mutta samalla hän saa pahaa aikaan, sillä jokainen toimintamme on samalla sekä rakentavaa että hävittävää. Se on niinkuin tuli, joka polttaa. Mutta jos hän kääntää tuon voiman itseensä, jos hän pääsee tuon voiman herraksi, silloin hän puhdistaa sen, eikä hän voi täydellisesti puhdistaa it-

seään, ellei tämä neljäs eetteri herää hänen ruumiissaan eläväksi. Ne ihmiset, jotka ovat fysiologisesti ja psykologisesti tätä kokeneet, kertovat, että heidän ruumiinsa on heitetty helvettiin. Heidän ruumiinsa on käynyt kummallisen puhdistuksen läpi, jopa niin, että he itse ovat nähneet, kuinka liekit ovat tulleet ulos, kuinka kaikki kuona on palanut siitä pois. Tämä on aito mystillinen kokemus, joka on ollut kaikilla syvästi kokeneilla ihmisillä, ja tämä on sitä, että tuli on käynyt heidän ruumiinsa lävitse ja polttanut pois kaiken kuonan, puhdistanut alemmat elementit.

Kun pidämme mielessämme tämän jaotuksen, me vähäsen voimme ymmärtää, mitä tarkoitetaan alatasoilla. Kaikki alatasot vastaavat myös tavallaan itse päätasoja, niin että nämäkin seitsemän alatasoa vastaavat päätasoja. Silloin tietysti voimme nähdä vastaavaisuudet, niin että tämä vastaa ensimmäistä jumalallista, tuo yksilöllistä, tuo henkistä, tuo sisänäkemyksellistä j.n.e. Myös voimme etsiä vastaavaisuuksia siitä seitsesta, joka syntyi, kun me inhimillisesti jaoimme viisi alemmaa päätasoa seitsemään, kuten viime luvussa tehtiin. Kolmas alhaalta päin, n.k. älytaso, jaettiin kahtia, niin että siitä saatiin abstraktisen ja konkreettisen ajattelun tasot, ja samalla tavalla fyysillinen taso jaettiin kahtia. Silloin saatiin seitsemän tasoa niistä viidestä, joilla inhimillinen kehitys tapahtuu.

Tämä analogia näkyy selvästi etenkin kolmannen päätasoin suhteen, kun jaamme sen kahtia; silloin abstraktinen ajattelu vastaa tässä valoeetteriä ja konkreettinen taso vastaa kemiallista assimilatiota ja neljättä eetteriä.

Sitten tietysti magnetismi vastaa buddhista eli intuition tasoa ja alku-atominen tila vastaa nirvaana eli henkistä tasoa. Kuten sanoin, vastaavaisuus, analogia, näkyy näissä hyvin selvästi. Abstraktista ajattelua voimme hyvin verrata valoon ja konkreettista tuleen. Sillä valo on aivan ilman muotoja niinkuin abstraktinen ajattelu. Konkreettisella ajattelulla on aina muotoja niinkuin tulen liekillä. Tietysti tällä tasolla kemiallinen prosessi ei ole tuo liekki, liekki on ainoastaan fyysisessä maailmassa tapahtuva ilmiö, mutta vanhat kansat kuvasivat sitä tulella, koska liekki on usein sitä seuraava ilmiö.

Tietysti ei silloin voi ottaa lukuun, että valo fyysisellä tasolla on kotoisin auringosta, alkulähteestä. Samaten on abstraktinen ajattelu kotoisin toisesta alkulähteestä. Nämä ovat ainoastaan ilmiöinä otettavat huomioon.

Siirtykäämme nyt maailmansyntyyn. Logoksen toinen vuodatus, kuten olemme sanoneet, on rakauden vuodatus, muotojen muodostaminen. Tämä merkitsee, että tässä toisessa vuodatuksessa kaikki ne olennot, jotka ovat heränneet Logoksen kanssa nirvaana-tilastaan, nyt alkavat tehdä työtä.

Ja heidän tehtävänsä on silloin luoda aurinko, luoda taivaankappaleet. Tämä tapahtuu aivan määrättyssä järjestyksessä. Kuten ne, jotka ovat tutustuneet teosofisiin oppeihin, tietävät, on tässä kysymyksessä oppi planeettaketjuista ja eri manvantaroista. Sanotaan, että on seitsemän *manvantaraa*, kullakin taivaankappaleella seitsemän ilmennyskautta. Tämä viittaa siihen, että jokaisen taivaankappaleen luominen on sangen monimutkainen tehtävä. Sillä muistakaamme vain, että kaikki nämä korkeat olennot, jotka Logoksen kautta heräävät, ovat olemassa korkeammilla tasoilla. Heille merkitsee tämä luominen kuten Logoksellekin astumista alas aineeseen. Heidän täytyy vähitellen pyrkiä syvemmälle ja syvemmälle aineeseen. Tämä luominen tapahtuu silloin viidellä tasolla. Kaksi ensimmäistä ovat aivan abstraktisia luomisen työn kannalta. Viidellä tasolla, nirvaanisesta eli henkisestä tasosta alaspäin, tapahtuu itse luominen. Ja nuo tasot ovat siis seuraavat: 1) henkinen, 2) sisänäkemyksellinen, 3) abstraktinen ja konkreettinen älytaso, 4) astraalinen, 5) eetterinen ja kemiallis-fyysillinen. Kun nyt korkeat Logoksen helmasta ulos tulleet olennot alkavat luoda, on heidän työnsä sitä, että he niistä maailmoista, jotka ovat viidennen tason yläpuolella, aivan kuin syöksyvät alas aineeseen ja samalla silloin herättävät eloon niitä voimia, joita piilee kunkin tason ilmennysmahdollisissa ato-

meissa. Kaikki ilmennysmahdollisuudet, jotka piilevät kunkin tason uinuvissa voimissa, heräävät. Ja koska vasta nämä kolme alemmaa suurta tasoa muodostavat n.s. aineellisen maailman eli *trilookan*, ja niistäkin, kun seitseenjako otetaan huomioon, ainoastaan kaksi ja puoli, nim. konkreettisesta alaspäin, on luovien jumalien tehtävä siis se, että he saavat jotakin aikaan konkreettisen ajatuksen maailmassa. Sillä ennen sitä ei ole vielä ilmennystä muodoissa syntynyt, mikä kuitenkin on koko luomisen tarkoitus.

Nyt kuitenkin taivaankappale, planeetta, joka auringossa on syntyvä, on saanut luojakseen korkean planeettahengen ja hänen kanssaan suuren joukon alempia taivaallisia olentoja. Nämä laskeutuvat kaikki alas aineeseen ja heidänkin laskeutumisensa ja nousunsa tapahtuu seitsemässä suuressa luomiskaudessa eli seitsemässä manvantarassa. Ne ikäänkuin seitsemän kertaa yrittävät. Ensimmäisellä kerralla ne pääsevät ainoastaan konkreettisen ajatuksen maailmaan. Toisella kerralla ne osaavat laskeutua astraalimaailmaan, kolmannella kerralla eetteriin ja neljännellä kerralla varsinaiseen fyysilliseen maailmaan. Sitten taas alkaa niiden nousu, niin että viidennellä kerralla ne laskeutuvat ainoastaan astraalitasolle, kuudennella kerralla ainoastaan alemmalle älytasolle.

Tämä on nyt planeettaketjujen syntyminen ja jälleensyntyminen. Kun ensimmäisellä kerralla

nämä korkeat olennot astuvat aineeseen, ne muodostavat pallon alemmassa älymaailmassa, konkreettisen ajattelun maailmassa. Mutta jotta se olisi saatu aikaan, on niiden täytynyt laskeutua kaikkien aikaisempien maailmoiden läpi. Sentähden sanotaankin, että on syntynyt *planeettaketju*. Sillä ennenkuin pallo saattoi muodostua konkreettisen ajatuksen maailmassa, on tietysti pallo muodostunut jo abstraktisessa, sisänäkemyksellisessä ja henkisessä maailmassa. Tietysti nuo eivät olleet mitään todella olevia palloja, koska vasta konkreettisen ajattelun maailma on muodollinen maailma. Muualla ei ole vielä muotoja. Kun luovat voimat laskeutuvat, ne muodostavat tämän pallon korkeammat prinssiipit, korkeammat voimat. Kun ne vetäytyvät takaisin, tämä pallo häviää. Siten saadaan seitsemän palloa.

Nämä pallot ovat ensimmäisessä manvantarassa olleet yhtenä pallona, konkreettisen ajatuksen maailmana. Muut ovat vain selvän kuvan saamiseksi otetut lukuun, sillä ne ovat vain olemassa sillä tavalla, että ne ovat tämän pallon korkeampia prinssiippejä. Sama on myös suhde seuraavissa luomiskausissa eli manvantaroissa, kuitenkin sillä erotuksella, että pallon eri tilat eli prinssiipit tulevat todellisuuksiksi. Niinpä kun ajatellaan toista manvantaraa, tapahtuu laskeutuminen aineeseen vielä syvemmälle. Pallo muodostuu astraalimaailmaan, kun luovat voimat uudestaan pyrkivät alas-

päin. Silloin on edellinen pallo olemassa konkreettisen ajattelun maailmassa, ennenkuin ne astuvat astraalimaailmaan.

Nyt ovat tietysti aivan todellisuuksina olemassa nämä pallot (kolme alinta), joten voimme sanoa, että jos ensimmäisessä manvantarassa on yksi pallo, toisessa on kolme. Kuitenkaan ei niin, että ne olisivat olemassa eri paikoissa avaruudessa, vaan ne ovat kolme tilaa. Niitä ei ole yhtäkaaa olemassa sillä tavalla, että ne olisivat eri palloja, vaan ainoastaan niin, että ne ovat tämän pallon korkeampia periaatteita, mutta näistä on ensimmäinen se, joka konkreettisen ajatuksen maailmassa on todellisuus.

Neljännessä manvantarassa on suhde sama. Siinä luomiskaudessa siis pallo saavuttaa aivan täydellisen fyysillisen ilmennyksen.

Niinkuin tiedätte, sanotaan, että meidän maapallomme läpikäy neljättä manvantaraansa. Edellistä manvantaraa sanotaan kuu-manvantaraksi. Siis meidän maapallomme on olemassa fyysillisellä tasolla todellisuutena, mutta sillä on myös kolme muuta palloa ylemmillä tasoilla, siis toisin sanoen sillä on olemassa aivan täydellinen astraalinen pallo ja älypallo, meidän astraalinen maailmamme ja älymaailmamme, jotka ovat meidän maapallomme korkeammat periaatteet.

Nyt kun tätä katselemme, huomaamme, kuinka kaikki edelliset manvantarat, ensimmäinen ja toi-

nen, täydellisesti ovat olleet ainoastaan näkymättömässä maailmassa. Koko luominen tapahtuu siis ennenkuin mikään aurinkokunta on lainkaan syntynyt fyysillisessä maailmassa. Vasta kun tulee tämä kolmas manvantara, tulee kysymykseen fyysillinen maailma. Nyt tämä meidän aurinkokuntamme, jossa me elämme, planeettoineen ja palloineen, on fyysillinen. Siis ne ovat kaikki joko neljännessä tai kolmannessa tai viidennessä manvantarassa, sillä viides nousee samalla kuin edelliset laskeutuvat. Siis on tapahtunut luomisprosessi myös tässä fyysillisessä maailmassa. Nyt sitten nousee kysymys, miten tämä luominen tapahtuu, kuinka siinä okkultiset ja tieteelliset kuvaukset sopivat yhteen.

Tämän selittää vanha salainen viisaus seuraavalla tavalla: Kun korkeat luovat olennot eli voimat pääsevät niin pitkälle, että ne laskeutuvat tälle fyysilliselle tasolle — eetteriselle ja kemialliselle tasolle — ne muodostavat fyysillistä alkuainetta ja kokoavat atomeja yhteen ja saavat aikaan aivan kuin jonkinmoisen sumuilmiön. Ei ole sanottu, että se näkyy fyysillisesti, mutta jos katselemme sitä selvänäköisesti, tuntuu kuin se olisi loistavaa sumua. Jos on esim. luotava aurinkokunta, jossa on kymmenen planeettaa, niin kymmenen sumupilveä muodostuu avaruudessa — ja auringon sumupilvi yhdentenätoista. Ne ovat kaikki yhdennäköisiä. Mutta ei niissä samalla silloin ala

muodostua mitään taivaankappaleita. Mutta kun nämä „maitokokkareet”, niinkuin myös „Dzyanin kirjassa” sanotaan, ovat muodostuneet, tapahtuu suuri yhteentörmäys. Ne kaikki törmäävät yhteen synnyttääkseen sillä tavalla lämpöä ja liikuntoa. Sillä liikunto on kaiken fyysillisen elämän ehto. Liikunto ei ole selitettävissä millään muulla tavalla kuin että on olentoja, jotka saavat liikuntoa aikaan. Tapahtuu siis ensin yhteentörmäys näiden sumupilvien välillä, ja yhteentörmäyksen voimasta riippuu, mikä liikuntanopeus syntyy. Samalla silloin tapahtuu fyysillisiä ilmiöitä, lämpöilmiöitä. Sumu muuttuu loistavaksi sillä tavalla, että fyysillisestikin voi näkyä; ei tosin, jos olemme aivan sen lähellä — me voisimme kulkea sen lävitse huomaamatta mitään — mutta hyvin kaukaa katsoen se voi loistaa. Yhteentörmäyksessä muodostuu myös jonkinlainen loistava sumukeskus. On aivan kuin muodostuisi tykin ammus, joka hirmuisella vauhdilla syöksyy ulos avaruuteen. Ja mikä on silloin muodostunut? On muodostunut se, jota me sanomme pyrstötähdeksi, komeetaksi. Tämä komeetta ryntää eteenpäin avaruudessa ja etsii tilaa itselleen. Kaikki taivaankappaleet, jotka se kohtaa tiellään, voivat siihen vaikuttaa. Kun se matkallaan tulee johonkin aurinkokuntaan, varsinkin itse auringon, mutta myös planeettojen vetovoima ja painovoima vaikuttaa siihen, niin ettei se voi jatkaa matkaansa

aivan samalla tavalla. Ajatelkaamme, että tuossa on aurinko, ja pyrstötähti tulee suurella nopeudella. Me tiedämme silloin, että pyrstötähden yhteydessä tapahtuu kummallinen ilmiö, jota ei tiede voi selittää, nim. se, että pyrstö aina kiertää aurinkoa ja kääntyy siitä poispäin. Sitä ei tiede osaa selittää. Kysymyksessä ei voi olla painovoima, joka vetää puoleensa. Pyrstö onkin eetterisessä tilassa, eikä se ole fyysillisen painovoiman alainen. Salaperäisestä sisäisten, takana olevien voimien ja olentojen vaikutuksesta se suojelee itseään ja kääntyy poispäin. Auringon vetovoima vaikuttaa sitävastoin sen keskikohtaan. Pyrstötähden rata muuttuu. Sen sijaan että se kulki ennen suoraan eteenpäin avaruudessa, se kääntyy. Ja jos aurinko on niin voimakas, että se saa sen tekemään kaariliikkeen, se lähtee kulkemaan takaisin, mutta on koko ajan auringon voiman alainen. Se ei pääse enää kulkemaan suoraan, vaan kulkee ellipsin muotoista rataa, ja nämä pyrstötähdet ovat sellaisia, että voidaan laskea, milloin ne määrättyjen vuosien kulluttua tulevat takaisin. Ne ovat joutuneet aurinkokuntamme vaikutuksen alaisiksi eivätkä pääse siitä pois.

Tämä on silloin n.s. epäonnistunut maailman luominen, sillä tietenkään pyrstötähdestä ei tule mitään maailmaa. Siinä eivät salaiset takana olevat olennot voi mitään vaikuttaa. Se on kuin huo-

nosti onnistunut synnytys. On kuin olisi lapsi syntynyt, mutta se on liian heikko voidakseen elää. Samoin kuin fyysisessä maailmassa tapahtuu paljon poikkeuksia tavallisesta järjestyksestä, niin tapahtuu myös silloin, kun maailmoita luodaan. Jumalillekaan se ei heti onnistu, vaan voi syntyä tällainen komeetta, joka tulee ja menee, kunnes hajoaa törmättyään yhteen jonkun muun taivaan-kappaleen kanssa.

Mutta jos ensimmäisen luomiston tuloksessa, joka on pyrstötähdeksi muodostunut, on niin suuri voima, että aurinko ei voi kääntää sen rataa ellipsin muotoiseksi, se saa vaikutuksen, mutta ryntää taas eteenpäin toisia kohtaloita kohti. Se ei siis joutunut meidän aurinkokuntamme orjaksi, ja sen rata muodostui n.s. parabeliksi. Toinen pyrstötähti tulee aurinkokunnan sisälle, mutta pääsee taas pois. Sillä on niin suuri voima, että vaikka aurinko on vaikuttanut niin, että sen rata muuttuu, se lähtee pois edellistäkin avonaisemmassa radassa, hyperbelissä. Kummassakin tapauksessa pyrstötähti on pelastunut ja lähtee uutta kokemaan. Jos sen ei muualla käy huonosti, se pääsee johonkin kohtaan avaruutta, missä ei ole aurinkokuntaa. Avaruushan on ääretön. On tietysti paikkoja, missä ei ole mitään aurinkokuntia. Pyrstötähti joutuu johonkin sellaiseen kohtaan. Nyt sisäpuolella ohjaavat voimat ovat löytäneet paikan fyysisessä maailmassa, sillä sitä komeetta lähti

etsimään, ja nyt alkaa seuraava jakso luomistyössä. Se pysähtyy, jos niin voisi sanoa. Ainahan se on liikkeessä, mutta se ei syöksy sillä tavalla eteenpäin kuin alussa. Se alkaa kulkea toisella tavalla. Se muuttuu, jos voisimme niin sanoa, nebulosaksi eli tähtiuvaksi.

Nyt alkaa jumalien aineeseen astuminen ja pallojen muodostaminen tästä nebulosasta. Nämä planeetat, planeettajumalat, aiheuttavat nebulosassa pyörreliikuntoja samalla tavalla kuin ne olennot, jotka ovat tulevan auringon takana. Tuleva aurinko syntyy ensin, mutta planeetat eivät synny sillä tavalla kuin tiede otaksuu, nimittäin että auringosta eroaisi osia, että auringon liikkuessa sitä ympäröivistä renkaista muodostuisi uusia liikuntokeskuksia ja uusia planeettoja. Tässä nebulosassa aurinko vain ensimmäisenä eroaa, mutta kaikki planeetat syntyvät samalla tavalla kuin aurinkokin, siten että joku korkea jumalallinen olento planeetan takana saa pyörreliikunnan aikaan. Aurinko, joka on ensimmäisenä syntynyt, vetää silloin itseensä enemmän elonvoimaa, ellei suorastaan kaikkea, ja planeetat saattavat vähitellen kylmetä ja tulla elämän ollessa kysymyksessä auringosta riippuviksi. Sillä tavalla on fyysisessä maailmassa salaisen viisauden mukaan muodostunut meidänkin näkyväinen taivaankappaleemme.

Kun nyt olemme saaneet „Salaisen Opin” valossa

käsityksen siitä, miten maailma elämän ilmennysten näyttämönä on muodostunut fyysilliselle tasolle saakka, voimme jatkaa tutkimalla itse elämän ilmenemistä tässä maailmassa.

Tutkiessamme luomisen salaisuuksia puhuimme viimeksi elämän näyttämöstä, niistä taivaankappaleista, siitä aurinkokunnasta, jossa elämä ilmestyy ja kehittyy, ja joka on elämän ilmiöiden perustana. Puhuimme aurinkokunnan synnystä ja n.s. planeettaketjuista, jotka siinä ovat elämän näyttämönä. Sitä edellisessä luvussa puhuimme hengen astumisesta aineeseen ja koetimme antaa teoreettisen kuvan siitä, millä tavalla tajunta pitkien ajanjaksojen kuluessa vähitellen pukeutuu muotoihin, rajoittaa itsensä ajan, paikan ja syysuhteen rajoituksilla. Ja nyt meidän tulisi yhdistää nämä molemmat esitykset ja nähdä, millä tavalla muodoissa ilmenevä elämä suhtautuu n.s. planeettaketjuihin. Tietysti silloin puhumme meidän planeettaketjustamme, meidän maapallomme historiasta, emmekä ollenkaan koskettele niitä toisia kiertotähtiketjuja, jotka ovat olemassa meidän aurinkokunnassamme. Sillä kuten edellä on selvinnyt, meidän planeettaketjuumme kuuluu ainoastaan tämä meidän maapallomme. Muut aurinkokunnassamme näkyvät kiertotähdet kuuluvat kukin omaan kiertotähtiketjuunsa, ja elämä niissä noudattaa kenties toisenlaista järjestystä ja kehitysohjelmaa kuin mei-

dän ketjussamme. Niihin asioihin ei meidän ole ollenkaan tarpeellista syventyä, sillä tehtävämme on ainoastaan ymmärtää omaa kehitystämme, elämää omalla kiertotähdellämme eli kiertotähtiketjussamme.

Tahdomme niinmuodoin kysyä, millä tavalla ilmenevä elämä sen jälkeen kuin se herää Logoksen povessa, sen jälkeen kuin Jumala eli Logos itsestään eli paremmin sanoen itsensä kautta ehdottomasta elämästä kutsuu esiin niitä elämän yksiöitä eli jumalanpoikia, joita me tavallisesti teosofisessa kirjallisuudessa nimitämme monadeiksi, millä tavalla siitä lähtien elämä ilmenee meidän planeettaketjussamme. Mainitsimme edellisessä luvussa, että näitä planeettaketjuja on seitsemän, että on aivan kuin seitsemän elämän jälleensyntymistä eli seitsemän luomista. Näistä seitsemästä jälleensyntymästä on se neljäs ketju, johon maapallomme kuuluu, aineellisin. Muistamme, että elämä laskeutuu aineeseen siitä taas noustakseen, ja että neljäs ketju on se, joka on laskeutunut täydellisesti fyysilliseen aineeseen. Koska meidän maapallomme on täydellisesti fyysillinen, voimme siitä jo päättää, että se on neljäs järjestyksessä. Meidän maapallomme ja sen sisäiset sisarpallot, sen toiset periaatteet, muodostavat siis järjestyksessä neljännen planeettaketjun. Sitä ennen on käynyt kolme, ja tämän jälkeen on kolme, jotka kaikki kuuluvat meidän kehitysjärjestelmäämme.

Nyt muistamme myös, että aikaisemmin puhuttiin siitä, kuinka tajunta rajoittaessaan itsensä muotoihin ja laskeutuessaan alas aineeseen tavaltaan muodostaa seitsemän suurta luonnonvaltakuntaa. Ne ovat ensimmäinen, toinen ja kolmas elementaalikunta, kivikunta, kasvikunta, eläinkunta ja ihmiskunta. Luonto itse ja salainen viisaus eivät lue ihmiskuntaa eli ihmistä eläinkuntaan kuuluvaksi, kuten vielä meidän aikamme hieinan materialistinen n.s. eläin- ja ihmistiede tekee, vaan jo itse luonto muodostaa ihmiskunnasta erityisen luonnonvaltakunnan.

Näistä seitsemästä luonnonvaltakunnasta neljä, nim. kivikunta, kasvikunta, eläinkunta ja ihmiskunta, elää tässä meidän ympärillämme. Mutta kolme ensimmäistä, n.s. elementaalikunnat, ovat näkymättömät; ne ovat olemassa, niinkuin me sanomme, ainoastaan korkeammilla tasoilla, nimitäin kaksi ensimmäistä elementaalikuntaa älytasolla ja kolmas astraali- eli tunnemaailmassa.

Jos tahtoisimme luoda yleissilmäyksen näihin luonnonvaltakuntiin, voisimme sanoa, että ne itsestään jakaantuvat kahtia, tietenkin ensin näkyväisiin ja näkymättömiin, mutta myös sillä tavalla, että nämä kolme ensimmäistä näkymättöntä todella muodostavat oman ryhmänsä ja nämä näkyväiset neljä taas oman ryhmänsä sen nojalla, että näissä neljässä jälkimmäisessä luonnonvaltakunnassa elämällä on aivan kuin oma elämänsä, oma muotonsa,

joka on syntynyt, elää ja kuolee. Kivikunta on pitkäikäisin näistä luonnonvaltakunnista, mutta silläkin on omat muotonsa. Kasvit tietenkin myös elävät, mutta niiden ikä ei ole pitkä — vaikka tietysti on esim. kehittyneitä puita, jotka saattavat elää satoja, ehkäpä tuhansia vuosia. Eläimillä ja ihmisillä on määrätty ikänsä ja n.s. ruumiinsa, jossa tajunta elää.

Jos tutkimme kolmea elementaalikuntaa, niin huomaamme, että elämisen ja kuoleamisen kysymys on näissä valtakunnissa aivan omalaatuinen. Niiden olennoilla ei ole omaa elämää eikä omaa muotoa, jonka kautta ne ilmenisivät, vaan ne saavat aina lahjaksi muodon, joka saattaa kestää ainoastaan silmänräpäyksen. Mutta kun me katsellemme niitä elementaalikuntia, jotka elävät tässä meidän maapallollamme, huomaamme, kuten jo mainittiin viime luvussa, että nämä elementaalikunnat ovat kokonaan riippuvaisia ihmisten, eläinten ja kaikkien muitten tällä maapallolla elävien olentojen, enkelien, jumalien ja kaikenlaisten luonnonhaltioiden ajatuksista ja tunteista. Sillä nämä kolme elementaalikuntaa palvelevat toisia — niinkuin yleensä kaikki luonnossa palvelee jotakin tarkoitusta — sillä tavalla, että ne antavat muodon kaikille ajatuksille ja tunteille.

Kun me ajattelemme jotakin, syntyy heti muoto, joka vetää puoleensa tätä elävää elementaalista ainesta. Niin kauan kuin tuo ajatusmuoto pysyy,

niin kauan myös kestää tuon elementaalin elämä. Elementaali on itse täysin vailla elämää. Se ei voi itse jatkaa elämäänsä, ei voi itsenäisesti tahtoa; sillä ei ole omaa yksilöllisyyttä, vaan se hajoaa heti, kun ajatuksen voima on lopussa. Sentähden me voimme jakaa kahtia luonnonvaltakunnat ja asettaa toiselle puolelle elementaalikunnat ja toiselle puolelle neljä näkyväistä luonnonvaltakuntaa.

Nyt nuo kolme elementaalikuntaa ovat kuitenkin suuria ja ihmeellisiä luonnonvaltakuntia, ja elämä kestää niissä suunnattoman pitkiä aikakausia. Niin suurenmoinen ja pitkäikäinen on kehitys, että kukin näistä luonnonvaltakunnista vastaa yhtä planeettaketjua. Siis koska planeettaketjuja on seitsemän ja luonnonvaltakuntia seitsemän, tapahtuu elämä ja kehitys ensimmäisessä luonnonvaltakunnassa ensimmäisen planeettaketjun aikana, toisessa luonnonvaltakunnassa toisen planeettaketjun aikana, kolmannessa kolmannen ketjun aikana j.n.e. Tämä on se skemaattinen ohjelma, joka toteutuu ja toistuu planeettaketjun jälleensyntymissä.

Logos synnyttää monadeja, jumalanpoikia, joiden tulee saavuttaa tietoisuus alemmissa muodoissa. Silloin niiden elämä ensin kuuluu ensimmäiseen elementaalikuntaan ensimmäisessä planeettaketjussa, toisessa ketjussa niiden elämä siirtyy toiseen elementaalikuntaan, kolmannessa kol-

manteen elementaalikuntaan. Neljännessä, meidän nykyisessä ketjussamme, niiden elämä siirtyy kivi-kuntaan, johon silloin luetaan okkultisesti ei ainoastaan mineraalit, vaan myöskin vesi, ilma ja kaasut.

Tällä meidän nykyisellä maapallollamme ovat siis ne monadit, se elämä, joka syntyi Logoksesta ennen ensimmäistä planeettaketjua, puettuna kivi-kuntaan. Seuraavassa eli viidennessä planeettaketjussa, joka ei siis vielä ole olemassa, tämä sama monadiryhmä elää silloisessa kasvikuunassa. Seuraavassa, kuudennessa, se elää eläinkuntana, ja seitsemännessä eli viimeisessä ketjussa ihmiskuntana.

Meillä on nyt tarkka skemaattinen kuva siitä, miten tapahtuu monadien laskeutuminen aineeseen ja kehittyminen muodoissa eri planeettaketjuissa. — Nyt me tietenkin silloin huomautamme: „Mutta eihän meidän nykyisellä maapallollamme ole ainoastaan kivikunta; täällähän ovat muutkin luonnonvaltakunnat, nuo kuusi muuta elävät myös tällä pallolla. Mistä ne ovat kotoisin?” Tämän me ymmärrämme heti, jos pidämme mielessä, että Logos synnyttäessään itsensä kautta monadeja eli jumalanpoikia, ei tee tätä ainoastaan ennen ensimmäistä planeettaketjua, vaan jokaisen planeettaketjun alkaessa. Myös toisen planeettaketjun alkaessa syntyi Logoksesta ääretön joukko monadeja, jotka siis toisessa ketjussa saivat asua ja elää

ensimmäisessä elementaalikunnassa. Samalla tietenkin ensimmäisen ketjun elementaalikunta muodosti siinä toisen elementaalikunnan. Kolmannen ketjun alkaessa Logoksesta taas vieri ulos ryhmä monadeja, jotka tässä kolmannessa ketjussa siis muodostivat ensimmäisen elementaalikunnan, samalla kuin ensimmäisen ketjun elementaalikunta muodosti jo kolmannen elementaalikunnan tässä kolmannessa ketjussa. Samalla tavalla meidän maapallollamme nykyisen historian alkaessa Logoksesta lähti uusi ryhmä monadeja. Ne muodostavat täällä nyt ensimmäisen elementaalikunnan. Viime ketjun, kolmannen, alkaessa syntynyt ryhmä muodostaa toisen elementaalikunnan, se joka syntyi toisen ketjun alkaessa, muodostaa kolmannen, ja se, joka syntyi ensimmäisen ketjun alkaessa, on täällä puettuna kivikuntaan.

Me ymmärrämme nyt, millä tavalla ovat syntyneet tällä nykyisellä pallolla kivikunta ja nuo näkymättömät elementaalikunnat, jotka siis ovat tuloksia varhemmista planeettaketjuista. Mutta me kysymme vielä: Mistä ovat tulleet kasvikunta, eläinkunta, ihmiset; milloin ne ovat kehittyneet? Nehän eivät ole ehtineet kehittyä vielä tässä planeettajärjestelmässä, koska vasta kivikunta on ehtinyt kehittyä. Tähän me saamme vastauksen: Luonnossa elämä on ikuinen, vaikka se syntyy ja kuolee. Silloin kun luominen alkaa, ei ole olemassa ainoastaan Logos ja hänen rakentajajouk-

konsa, manitsemamme kollektiivi-Logos, joka rakentaa maailman uusia elonsiemeniä ja uusia olentoja varten, vaan on olemassa myös suuri joukko olentoja, jotka ovat kehittyneet varhemmissa aurinkokunnissa, joista meidän nykyinen aurinkokuntamme on jälleensyntymä. Toisin sanoen kaikkia luonnonvaltakuntia on yhtäkaaa olemassa. Vaikka ensimmäisessä planeettaketjussa uusia tulokkaita, monadeja, oli ainoastaan korkeimmassa elementaalikunnassa, oli vanhoista kehitysjärjestelmistä jäljellä kaikenlaisia muihinkin luonnonvaltakuntiin kuuluvia olentoja. Oli monadeja, jotka jo kaukaisina, mittaamattomina aikoina menneisyydessä olivat asustaneet mitkä eläinkunnassa, mitkä kasvikunnassa j.n.e. Kaikki seitsemän luonnonvaltakuntaa olivat siis olemassa jo ensimmäisessä planeettaketjussa, ja nykyisen planeettaketjun seitsemästä luonnonvaltakunnasta ainoastaan kolme elementaalikuntaa ja nykyinen kivikuntamme on syntynyt tässä aurinkokunnassa. Meidän kasvikuntamme on jo tulos varhemmasta kehityksestä, sillä ensimmäisessä planeettaketjussa tässä järjestelmässä sen täytyi, ehtiäkseen nyt kasvikuntaan, olla toisena elementaalikuntana. Meidän nykyisten eläintemme täytyi jo ensimmäisessä planeettaketjussa muodostaa silloinen kolmas elementaalikunta. Ja meidän nykyinen ihmiskuntamme muodosti siis jo ensimmäisessä planeettaketjussa

jotakin sellaista, jota meidän täytyy sanoa kivikunnaksi. Puhumme näistä asioista myöhemmin hieman seikkaperäisemmin.

Pitää huomata, että nämä planeettaketjut ja niiden jälleensyntymät eivät ole aina tässä fyysillisessä maailmassa. Ainoastaan tämä neljäs on fyysillisessä maailmassa. Edellisen alin ilmennyt planeetta on ollut eetterimaailmassa, sen edellisen astraalimaailmassa, ja tätä edeltäneen oli mentaalimaailmassa. Kun me siis sanomme, että kaikki seitsemän luonnonvaltakuntaa ovat olemassa, ja että meidän nykyinen ihmiskuntamme oli kivikuntana ensimmäisessä planeettaketjussa, on meidän huomattava, että me, jotka silloin olimme kivikuntana, emme saattaneet olla sellaisena kivikuntana kuin on nykyinen kivikunta, vaan me olimme ainoastaan ajatusmaailmassa. Pallo oli olemassa ainoastaan konkreettisen ajatuksen tasolla. Se oli siis sangen merkillinen „kivikunta”, jossa meidän monadimme asuivat. Kuitenkin olivat asiat niin — sen me vielä ymmärrämme. — Pitäkäämme siis mielessä, että se luonnonvaltakunta, joka tässä nykyisessä kehitysjärjestelmässä eli planeettaketjussa todella on niin sanoakseni luonnonmukainen vaeltaja ketjusta ketjuun, se on nykyinen kivikuntamme, joka syntyi tämän ketjumme alussa. Tietysti myös muut, mutta ennen kaikkea nykyinen kivikuntamme, joka sai elämän ensimmäisessä ketjussa, ja joka tulee saavuttamaan seitsemännen

luonnonvaltakunnan eli ihmisyyden seitsemännessä planeettaketjussa. Me olemme saavuttaneet ihmisyyden nyt jo tässä neljännessä planeettaketjussa. Ja juuri sen takia, että me ihmiset kuulumme tavallaan tämän planeettajärjestelmän kannalta katsoen epäsäännölliseen, ulkopuoliseen kehitysjaksoon, juuri tämä tulee selittämään meille, minkätähden meidän elämämme on sellaista kuin se on, miksi meillä on tällaisia kärsimyksiä, miksi meidän sisässämme on pahuutta y.m.s. Tämän kaiken me tulemme vielä ymmärtämään.

V

Vanhan Testamentin luomiskertomus

Nyt tahtoisin kääntää huomiomme siihen seikkaan, että meillä nähtävästi on siinä luomiskertomuksessa, jota pidämme kristillisenä — vaikka se tietysti on juutalainen — ja joka on raamatussamme, sama esitys kuin minkä tässä olemme esittäneet. Luomiskertomushan on Mooseksen I kir-

jan 1. luvussa ja muutamissa toisen luvun säkeissä. Tässä kertomuksessa esitetään meidän planeetta-
ketjumme jälleensyntymät ja elämän kehitys
niissä. Siinä tietysti esitetään muitakin asioita
riippuen siitä, kuten salatieteellisesti sanotaan,
millä avaimella tämä pyhä kirjoitus avataan. Tämä
kirja on pyhä sen nojalla, että se on kotoisin py-
histä mysterioista. Siinä esitetään luonnon todel-
lisia lakeja ja tapahtumia, kuitenkin tietysti siinä
muodossa, joka oli sinä aikana ymmärrettävissä,
jolloin se kirjoitettiin.

Kun me nyt luemme tämän kertomuksen kään-
nöksenä, voimme luulla, että se on erittäin lapsel-
linen kuvaus siitä, kuinka Jumala loi meidän maa-
pallomme. Se on nähtävästi aivan geosentrinen
maailmanselitys, joka siis asettaa maapallon kai-
ken elämän keskipisteeksi. Se on erittäin epätie-
teellinen luomiskertomus meidän mielestämme,
koska siinä vasta neljäntenä luomispäivänä luo-
daan aurinkokunta, kuu ja tähdet, maan jo ollessa
olemassa ja sen päällä runsaasti kasvullisuutta.
Maan jälkeen vasta luotiin aurinko, kuu ja tähdet,
jotta ne valaisisivat päivällä ja yöllä. Kuitenkin
jo edellisistä luomispäivistä sanotaan, että ne oli-
vat päiviä, että valokin luotiin ennen kuin aurinko.
Näennäisesti tämä luomiskertomus on niin lapsel-
linen ja epätieteellinen kuin suinkin olla voi. Kui-
tenkin, kun me luemme sitä ymmärtävällä sydä-
mellä ja silmällä, huomaamme, että se on erittäin

havainnollinen ja ilmeisesti Salatieteellinen esitys seitsemännestä planeettaketjusta. Kun siihen syventyen koetamme asettua kirjoittajan kannalle, ymmärrämme, että joko Mestari oli hänelle näytännyt tai hän itse oli, niinkuin voimine sanoa, akaashasta eli maailman muistista lukenut näitä suurenmoisia menneitä tapahtumia. Omalla tavallaan hän kuitenkin niitä sitten kirjoitti muistiin. Ja näistä hänen muistiinpanoistaan muodostui silloin kaikessa yksinkertaisuudessaan tämä luomiskertomus, joka on 1. Mooseksen kirjan alussa. Huomaamme heti, että siinä kerrotaan meidän planeettaketjustamme, korkeintaan meidän aurinkokunnastamme, mutta ei maailmankaikkeuden luomisesta, sillä siinä käytetään Jumalasta nimitystä, jota Logoksesta käytetään kaikissa salatieteellisissä kirjoissa.

Ensimmäinen säe tässä luomishistoriassa kuuluu, kuten ehkä tiedätte, hepreankielellä, joka on kirjan alkukieli: ”Brshit baraa elohim — alussa loi Jumala taivaan ja maan.” Jumalasta käytetään tässä nimitystä *Elohim*. Elohim tarkoittaa Logosta, sillä se on oikeastaan monikkomuoto jumalaa tarkoittavasta sanasta ja tarkoittaa siis kollektiivista olentoa. Tässä kertomuksessa sanotaan välistä myös „me”. Tämä Elohim-sana tarkoittaa siis suurta luovien olentojen joukkoa. Ja nämä ensimmäiset sanat: „alussa loi Jumala taivaan ja maan”, ovat ikäänkuin jokin johdatus. Sillä tar-

koitetaan: „Alussa loi Jumalan taivaan ja maan, ja se tapahtui tällä tavalla.” Sen huomaa seuraavista lauseista, sillä kuten muistanette, kuuluu toinen säe: „Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys liikkui syvyyden päällä, ja Jumalan henki liikkui vetten päällä.” Tämä säe silmännähtävästi kuvaa sitä ensimmäistä tilaa — voisimme sanoa sitä kaaos-tilaksi — jossa meidän aurinkokuntamme ja varsinkin meidän planeettaketjumme oli, ennenkuin mitään vielä oli synnytetty. Ainoastaan aurinkokunnan Logos oli valmistanut atomeja ja siis yhdeltä kanalta katsoen aivan kuin kaivanut suuren aukon ehdottomaan elämään. Ehdottoman elämän aineellisessa aatteessa oli todella aivan kuin suunnaton kuilu, suuri syvyys, jonka päällä pimeys lepäsi. Ei ollut millekään aistille tajuttavaa olemassa, ja Jumalan eli Logoksen henki liikkui näiden „vesien” päällä, näiden ainesten yllä, joita ei vielä ollut olemassa. „Vetten päällä” voi tarkoittaa kaikkien näiden eri atomitasojen, näkyvättömien tasojen päällä olemista, sillä vesi tarkoittaa yleensä ainetta. Tajunta lepäsi tai liikkui siis näiden vielä muovailemattomien aine-atomien päällä, ja tämä kaikki oli kuin suuri kuilu, suuri syvyys, jonka yllä oli pimeys.

Silloin sanoo Logos: „tulkoon valkeus!” ja valkeus tulee. Silloin toisin sanoen Elohim, meidän planeettamme Logos, muodostaa noista aineksista korkeammalla älytasolla aineen — ja myös sen

yläpuolella olevilla tasoilla — johon ensimmäinen ryhmä vastasyntyneitä monadeja voi pukeutua. Ensimmäinen elementaalikunta voi siis muodostua. Se on valo. Kuinka kuvaava onkaan heti tämä lyhyt lause: „Tulkoon valkeus!” ensimmäiselle vastasyntyneelle elementaalikunnalle, sillä niinkuin muistamme aikaisemmin löytämistämme yhdenmukaisuuksista, ylempi älytaso ja korkeampi puhdas järki on verrattavissa, jos sitä johonkin luonnon ilmiöön tahtoo verrata, ennen kaikkea valoon, joka on aivan muodoton. Ja tästä ensimmäisestä luomispäivästä sanotaan edelleen: „Jumala näki, että tämä valo oli hyvä, ja hän erotti sen pimeydestä”, eli erotti siitä pimeyden, mikä silloin aivan silmännähtävästi merkitsee, että kun siinä planeettaketjussa elämä kaikkein syvimmälle laskeutui alas aineeseen, se laskeutui alemmalle älytasolle. Ja silloin tämä alempi älytaso, eli siis valo kaikkein enimmin aineellistuneena, muodostaa todella aivan kuin pimeyden todelliseen valoon nähden, sillä valo on muodotonta, ja kaikki, mikä on muotoa, on pimeätä valoon verrattuna. Mekään emme tietäisi valosta mitään, ellei olisi aineita, joihin voimme valoa verrata. Esineet tekevät valon muodolliseksi, synnyttävät varjon, ja me voimme puhua valosta ja varjosta. Esineet itse ovat pimeitä. Siis Vanhan Testamentin kertomus on erinomainen kuvaus siitä, että tämän muodottoman valomaailman, puhtaan järjen maailman ala-

puolella on alemmalla älytasolla elävien muotojen maailma, joka valoon verrattuna on pimeyttä. Muistakaamme, että kirjoittaja, vanha vihitty, näki näyssä nämä asiat, ja kun hän katseli ensimmäistä planeettaketjua, hänen huomionsa kiintyi ensimmäiseen elementaalikuntaan, joka sillä planeettaketjulla syntyi. Hänen piti tarkastaa juuri elämän kehitystä. Se mestariolento, joka näytti hänelle näitä asioita, tahtoi näyttää hänelle juuri elämän kehityksen, ja sentähden hänen sisäinen silmänsä kiintyi elämän varsinaisiin ilmiöihin ensimmäisellä planeettaketjulla, ensimmäiseen elementaalikuntaan, ja hän näki, että se muodosti suuren valomerren. Sen alapuolelle syntyi vielä maailma, johon tämä ensimmäinen elementaalikunta ei ensinkään voinut uppoutua. Tämä maailma kansoittui menneiden kehitysjärjestelmien olennoista, ja ne muodostivat aivan kuin pimeyden verrattuna tuon ensimmäisen elementaalikunnan valoon. Sentähden hän sanoo kuvaavasti: „Ja Jumala erotti pimeyden valosta . . .”

Tulemme vielä näkemään, kuinka kuvaavia nämä nimitykset ovat, kun tulemme puhumaan erikoisesti ihmisistä. Tämä oli silloin ensimmäinen luomispäivä eli luomiskausi, ensimmäinen planeettaketju, *manvantara*, niinkuin sanomme nykyajan teosofisessa kirjallisuudessa käyttäen intialaista nimitystä. Sitten seuraa toinen luomispäivä. Jumala — Elohim — sanoi: „Muodostukoon” — toi-

von löytäväni oikean suomalaisen sanan — „muodostukoon holvi vetten välille erottamaan vesiä vesistä.” „Ja Jumala teki — eli jumalat tekivät — tämän holvin ja erottivat ne vedet, jotka olivat holvin yläpuolella, niistä, jotka olivat holvin alapuolella, ja Jumala nimitti holvin taivaaksi. Tämä oli toinen päivä.”

Nyt on tässä näyssä siis puhe toisesta manvantarasta, jolloin ensimmäinen elementaalikunta, joka syntyi ensimmäisessä planeettaketjussa, siirtyi toiseen, ja muodostaa toisen elementaalikunnan, ja jolloin alin aineellinen planeetta on astraalitasolla. Tätä toista luomispäivää kuvataan siis sillä, että sanotaan: „Muodostukoon holvi, joka erottaa vedet vesistä — erottaa toiset aineet toisista — ja sitä kutsuttakoon taivaaksi”. Tämä on, kun ajattelemmme mitä kirjoittaja on nähnyt, sangen kuvaavaa, sillä tässä hän aivan kuin viittaa siihen, että me ihmiset erotamme näkymättömässä maailmassa taivaan, ja nimitämme juuri alempaa älytasoa taivaaksi. Toisia „vesiä” eli ainemuodostumia on sen alapuolella, niitä, joita sanomme astraalimaailmaksi. Hän viittaa tässä siihen, että nyt muodostuu pallo, joka on astraalista laatua. On olemassa myös toinen periaate, taivasmaailma, ja näiden välille on aivan kuin holvi muodostunut. Ehkä olisi ollut vielä kuvaavampaa käyttää ja mahdollisesti heprealainen sana sitä merkitseekin „taivaanranan” tai „horisontin” nimitystä. Okkultisesti tämä

sana todella kuvaisi sitä vaikutelmaa, mikä tällä vanhalla vihityllä näkijällä silminnähtävästi oli, kun hän katseli toisen planeettaketjun muodostumista. Hänestä näytti silloin siltä, että taivaanranta erottaa tuon alemman maailman taivaasta, joka on sen sisä- ja yläpuolella. Samanlainen vaikutelma on sillä, joka meidän päivinämme lähtee ulos astraalitasolle ja nousee astraalisessa tajunnassaan siihen saakka, että hän tahtoo tutkia taivasta, tahtoo astraalisesta tajunnasta nousta taivastajuntaan. Silloin hänen eteensä aivan kuin kuvastuu taivaanranta ja laskeva aurinko. Hän on siis astraali-maailmassa, mutta tuo laskevan auringon värinen taivaanranta vetää häntä johonkin muualle synnyttäen ihmeellisen kaipauksen kauneuden maailmaan, taivaaseen. Tällainen tunne on ihmisellä myös fyysillisessä maailmassa, kun hän taiteellisella herkkyydellä katselee auringonlaskua. Hänessä herää silloin suuri ikävä ja kaipuu johonkin kauniiseen. Tämä tunne on heijastusta siitä todellisuudesta, mikä on astraalisessa tajunnassa, kun ihminen siinä katselee taivaan ylitajuntaa. Silloin on aivan kuin ulkonaisesti aurinko laskisi ja kutsuisi häntä kauneuden maailmaan, sillä erotuksella kuitenkin, että jos ihminen astraalitasolta nousee taivasmaailmaan, kauneuden maailma hänelle avautuu, mitä ei tapahdu tässä fyysillisessä maailmassa, jossa ihminen jää aina saman kaipuun valtaan.

Mielestäni tämä vanha kirjoittaja on katsellut juuri näitä seikkoja. Hän on katsellut, kuinka se elementaalikunta, joka ensimmäisessä manvantarassa oli ensimmäisenä elementaalikuntana, nyt muodostaa toisen elementaalikunnan, ja kuinka silloin sen koko elämä on varsinaisesti kaihoa ja kaipuuta. Tietysti aina elämä siinä on vain niinkin pieni salama, syntymää ja kuolemaa, tai vähän pitempi, riippuen siitä, mitä ajatuksia ja tunteita siinä ajatellaan ja tunnetaan. Toisen elementaalikunnan elämä on pohjimmiltaan merkittävää kaihoa. Ja vielä enemmän kuin tämän toisen elementaalikunnan on sitä kaikkien niiden luonnonvaltakuntien elämä, jotka ovat tässä toisessa manvantarassa astraalitasolla. Niiden elämä on yhdeltä kannalta katsoen vielä paljon suuremmassa määrin kaihoa, vaikka siinä on tosin paljon muutakin, mistä tulemme puhumaan. Mutta toisessa elementaalikunnassa — samaten kuin myös kolmannessa — on aivan läpikulkevana punaisena lankana kaiho elämään, josta ei vielä tiedetä, mitä se on. Se on monadien tunnelma noissa luonnonvaltakunnissa. Tämä oli toinen päivä.

Nyt vielä tahdon mainita siitä, kuten ne tietävät, jotka ovat tutustuneet tohtori Steinerin oppeihin, että näitä luomiskausia, päiviä eli manvantaroja kutsutaan rosenkreutsiläisissä salakouluissa määrättyillä nimillä. Kuten tiedätte, vanhassa teosofisessa nimistöissä ja esim. „Salaisessa Opissa”

nimitetään näitä luomiskausia ensimmäiseksi, toiseksi j.n.e. Neljännelle annetaan maaketjun nimi ja kolmannelle kuuketjun nimi, kuten tiedätte, mutta ensimmäistä ja toista ei nimitetä eri nimillä. Sitävastoin tohtori Steiner käyttää rosenkreutsiläisiä nimityksiä ja nimittää ensimmäistä luomiskautta Saturnus-kaudeksi, toista aurinko-kaudeksi, kolmatta kuu-kaudeksi, ja neljättä maa-kaudeksi, viidettä Jupiter-, kuudetta Venus- ja seitsemättä Vulkanus-kaudeksi. Tietysti nämä nimitykset eivät ollenkaan tarkoita planeettoja, eikä niillä ole suoranaista yhteyttä näihin taivaankappaleisiin. Kuitenkin nuo nimitykset ovat myös rosenkreutsiläisessä järjestelmässä hyvin sattuvasti valitut. Ensimmäisen manvantaran nimestä „Saturnuskausi” kerron vielä myöhemmin.

Manvantarat ovat siis:

- I. Saturnus-mantavara,
- II. Solaari- eli aurinko-manvantara,
- III. Lunaari- eli kuu-manvantara,
- IV. Maa-manvantara,
- V. Juppiter-manvantara,
- VI. Venus-manvantara, ja
- VII. Vulkanus-manvantara.

Nimitys solaari-manvantara on valittu sängen hyvin siksi, että tuo nimitys sisältää salaisuuden. Voisi luulla, että tämä nimitys on jollakin tavalla

tekemisissä auringon kanssa, ja että siis kukaties silloin elettiin auringossa. Mutta asia ei ole niin. Nimitys on valittu sitä seikkaa silmällä pitäen, ettei silloin, toisessa planeettaketjussa, ollut mitään aurinkoa. Pallo oli astraalitasolla, siellä ei näkynyt minkäänlaista fyysillistä aurinkoa. Fyysillinen aurinko saattoi kyllä olla olemassa fyysisessä maailmassa, mutta sillä ei ollut mitään tekemistä tämän astraalisen pallon kanssa. Astraalisen pallon asukkaat eivät havainneet mitään fyysillistä aurinkoa. Mutta kuitenkin voi hyvin nimittää heidän manvantaraansa solaariseksi, sillä sillä pallolla, siinä manvantarassa, kaikki oli itseloistavaa, siis aivankuin aurinkoa. Elämä oli aurinkoa ja itseloistavaa.

Ohimennen sanoen en tiedä suomalaisen aurinko-sanan syntyperää, mutta mielestäni siinä on kummallinen yhtäläisyys äänettäessä sekä latinalaisen *aura*-sanana että myös heprealaisen *haor*-sanana kanssa. Haor tarkoittaa valoa, ja latinalainen *aura*-sana merkitsee oikeastaan tuulen henkäystä, mutta okkultisesti sitä on aina käytetty merkitsemään sitä valokehää, joka olentoja ympäröi. On aivan kuin suomalainenkin aurinko-sana viittaisi siihen, että tuo meille fyysisesti näkyvä tai vaankappale on ainoastaan harhakuva tässä näkyväisessä maailmassa. Sillä todellinen aurinko sulkee syliinsä kaikki pallot ja ulottuu aurinkoaurana niin kauaksi kuin sen alue ulottuu, ja sen sisällä

kaikki planeetat kiertävät. Siten me oikeastaan elämme auringossa. Näkyväinen aurinko on vain Logoksen fyysillinen harhakuva fyysillisessä maailmassa. Todellisuudessa Hän syleilee kaikkea. Tämä vain ohimennen sanottuna.

Sitten tulemme kolmanteen luomispäivään: „Ja Jumala sanoi: 'Kokoontukoot vedet taivaan alla yhteen paikkaan, ja näkyköön kuiva maa', ja niin tapahtui. Ja Jumala nimitti kuivan maaksi ja vetten kokoukset hän nimitti mereksi, ja hän näki, että se oli hyvä. Ja Jumalat sanoivat: 'Vihannoikoon maa ja kasvattakoon ruohon, jossa siemen on, ja hedelmälliset puut, jotka hedelmän kantavat lajinsa jälkeen.' Ja maa synnytti kaikenlaisia ruohoja, ja se oli kolmas päivä.”

Tämä on nyt kuvaus kolmannelta luomiskaudelta eli kolmannelta manvantarasta, n.s. lunarisesta eli kuu-manvantarasta. Voimme syystä kysyä, millä tavalla nyt näemme vastaavaisuuksia edellä olleissa sanoissa kuu-manvantaran kanssa. Tätä kolmatta nimitetään kuu-manvantaraksi sen tähden, että se pallo, joka silloin oli alin, ja joka siis oli eetterinen, on nyt karkean fyysilliseksi muodostuneena meidän kuumme. Meidän kuumme on siis okkultisesti katsoen vanhempi kuin maapallo. Kaukana siitä, että se olisi syntynyt maapallosta. Kuu on antanut elämän maapallolle, vaikka toiselta puolen voimme sanoa, että kuu fyysillisesti ei ole ollut sen kauemmin olemassa

kuin maapalloon. Kuu on tavallaan fyysillisesti nuorempi kuin maapallo, sillä kolmannessa manvantarassa kuu oli puhtaasti eetterinen, niin kuin näky kertoo, eikä siis fyysillinen. Vasta neljännen luomiskauden aikana se on tiivistynyt aineelliseksi palloksi, joka kiertää maapalloa.

Nyt tämä vanha profeetta tässä näyssään katsolessaan kolmannen planeettaketjun muodostumista ja elämää siinä sanoo: „Kokoontukoot vedet ja muodostukoon kuiva maa.” Tämä on kaikessa lyhydessään kuvaava viittaus siihen, että nyt on kysymyksessä jokin fyysillinen prosessi. Tämä fyysillinen maailman on aina verrattavissa kiinteään aineeseen, ja niinkuin vertaamme astraalista maailmaa mereen tai veteen, niin vertaamme fyysillistä maailmaa kiinteään aineeseen. Tässä on siis lyhyesti sanottu: „Nyt muodostukoon jotakin fyysillistä, jotakin kiinteätä.” Ja se mikä muodostuu, ei ole tällaista karkeata fyysillisyyttä, vaan eetteristä. Se on aivan kuin näkymätön haamu tästä maailmasta, mutta kuitenkin se on fyysillistä siinä merkityksessä, että se on „kuivaa” ja kiinteätä, pysyväistä. Voimat siinä vaikuttavat niin samansuuntaisesti ja yhtämittaisesti, että se pallo, joka nyt muodostuu, pysyy kiinteänä. Ja kun siten jumalat sanovat, että, tällä pallolla nyt on kasvukunnan herättävä, niin näillä sanoilla viitataan kahteen seikkaan, jotka astuvat näkyviin sille, joka noita luomisia jo muodostumisia tarkastelee.

Sillä vaikka se ensimmäinen elementaalikunta, jonka kehitystä vanha näkijä seuraa, ei tässä kolmannessa manvantarassa vielä muodostakaan mitäänkasvikuntaa, jonka se muodostaa vasta viidennessä, on näkijän kuitenkin syytä puhua kasvikunnasta tämän kolmannen manvantaran yhteydessä nimenomaan katsellessaan tätä kolmatta elementaalikuntaa, joka siinä elää. Hänellä on syytä siihen sentähden, että kun hän tarkastaa tätä kolmannen elementaalikunnan elämää astraalitasolla, missä se elää, niin se muodostaa aina kasvimuotoja. Kolmas elementaalikunta, eli toisin sanoen ne monadit, jotka ensimmäisessä ketjussa olivat ensimmäisenä elementaalikuntana, ovat kolmannessa ketjussa kolmantena elementaalikuntana astraalitasolla, ja ne muodot, joihin ne yhtämittaa pukeutuvat, ovat ikäänkuin otetut kasvimaailmasta. Mitä tämä merkitsee? Me tulemme niitä asioita myöhemmin selittämään vielä laajemmin. Mainittakoon tässä vain ohimennen, että ihmiset ja jumalat ja ne muut olennot, jotka tässä kolmannessa planeettaketjussa elävät tällä eetterisellä pallolla, ajattelevat ja tuntevat ainoastaan kauniita, palvovia, rakastavia ajatuksia ja tunteita, jotka pukeutuvat kasvien muotoon. Vielä tänä päivänä, jos ihminen ajattelee hartaudella jotakin hyvettä tai muuta kaunista, niin se kuva, joka muodostuu hänen ajatuksestaan ja tunteestaan astraalitasolle, on kukan muotoinen. Siis kun

vanha näkijä katseli tämän kolmannen planeetta-ketjun elämää, hän huomasi, että kolmas elementaalikunta sillä astraalitasolla pukeutui aina kasvi-muotoihin, siis silloinkin tietysti täynnä kaihoa. Mutta on toinenkin syy, miksi hän puhuu kasvikunnasta tämän kolmannen luomispäivän yhteydessä. Syy on siinä, että tuo pallo — silloin maapallo, nyt kuu — oli eetterinen. Se otti ikäänkuin välittömästi vastaan auringon valon. Se oli täynnä valoa.

Tuota ketjua kutsutaan kuu-manvantaraksi tietysti sentähden, että nykyinen kuu oli silloin siinä ketjussa eetterisenä pallona. Mutta siinä on myös samalla toinen kummallinen salaisuus, nimittäin se, että sillä pallolla ei silloin ollut kuuta. Se oli eetterinen pallo ja oli ainoastaan auringon yhteydessä. Oli aina päivä, sillä se oli läpikuultava. Yhtämittaa se otti vastaan tätä fyysillistä valoa, jonka tähden kuulla kasvikunta saavutti erinomaisen kukoistuksen. Kasvikunta oli se luonnonvaltakunta, joka oli silmiinpistävin. Ihmiset ja eläimet eivät aluksi koko siinä luomiskaudessa olleet ollenkaan aineellisia, niinkuin me nyt olemme, ei edes niinkään paljon kuin tuo pallo ja kasvikunta, vaan ne olivat paljon hienompia, meidän silmillemme näkymättömiä. Ja jos asetumme kasvien kannalle, niin oli muu maailma sillä pallolla näkymätön.

Tulemme sitten neljänteen luomispäivään. „Ja

jumalat sanoivat: 'Olkoon valoja taivaan kaares-
sa, jotka erottavat päivän yöstä, ja olkoot ne merk-
keinä ja aikoina ja päivinä ja vuosina.'

Neljännän päivän yhteydessä ei puhuta mistään
muusta kuin näiden taivaankappaleiden muodos-
tumisesta. Se on hyvin huomattava seikka. Jo
kolmannessa puhutaan kasvien muodostumisesta,
tässä neljännessä vasta taivaankappaleiden syn-
nystä. Tätä emme voisi käsittää, jollemme ym-
märtäisi, että on kysymys eri luomiskausista. Nel-
jännän luomis päivän aikana tapahtuu se, mistä oli
puhe edellä, se että muodostuu fyysillinen maapallo,
fyysillinen kuu ja aurinko. Tietenkin au-
rinko on aina olemassa, mutta kun maapallo edel-
lisessä ruumistuksessa oli eetterisenä kuuna, niin
ei ollut kuuta eikä aurinkoa tässä merkityksessä.
Kaikki oli vain valoa. Mutta neljäntenä luomis-
 kautena muodostuu fyysillinen maapallo, ja sa-
malla, maapallolta katsoen, on myös muodostunut
aurinko ja kuu. Kuu on vanha pallo, joka antoi
elämän maapallolle. Nyt se vain pieneeni piene-
nemistään, kiteytyi ja tuli fyysilliseksi ja alkoi
kiertää maapalloa. Tämä on neljäs luomis päivä.
Ja nyt tahtoisin tämän neljännessä päivän yhtey-
dessä vielä puhua maapallon muodostumisesta.

Kun puhumme aiheesta sellaisesta kuin maail-
man luomisesta ja elämän kehityksestä, on aivan
luonnollista, että monen mielestä ne ovat hyvin
vaikeatajuisia ja tuntuvat miltei ylittävän järjen

käsityskyvyn. Joka ensi kerran näistä kuulee, voi ajatella: „Mitä järkeä tuossa voisi olla?” Se taas, joka on perehtynyt teosofiseen maailmankatsomukseen ja tottunut ajattelemaan meikälaisittain, ymmärtää, mistä puhutaan. Hänen mielestään nämä asiat eivät ole mahdottomia eivätkä järjettömiä. Sentähden tahtoisin sanoa, että nämä asiat, jotka voivat monen mielestä tuntua yliluonnollisilta, ovat minulle aivan uskottavia, selviä ja loogillisia. Ne perustuvat osaksi siihen, mitä olen toisilta oppinut kirjoja tutkimalla ja niitä ajattelemalla, osaksi myös siihen, mitä itse olen voinut näistä asioista nähdä.

Mutta kuitenkin ei näitä asioita esitetä ehdottomasti uskottavina dogmeina eli opinkappaleina. Ne esitetään ainoastaan sitä varten, että ihmisten mielenkiinto ja ajattelu heräisi, ja että jokainen itse alkaisi ajatella näitä erittäin mielenkiintoisia kysymyksiä. Ne eivät ole opinkappaleita aivan yksinkertaisesta, tieteellisestä syystä, kuten ne, jotka ovat asioihin ennestään perehtyneet, voivat huomata myös näistä luennoista. Ne eivät ole dogmeja siksi, että me, vaikka olemme itse näitä asioita tutkineet, ja vaikka olemme myös jonkun verran niitä nähneet, emme kaikki osaa niitä esittää samalla tavalla. Niinpä, kuten tässä olen huomauttanut, minun esitykseni, joka tietenkin on sellainen, minkä minä parhaan ymmärrykseni mukaan voin antaa, poikkeaa joissakin yksityiskoh-

dissa toisten esityksistä. Olen viitannut m.m. siihen, että C. W. Leadbeater, Annie Besant ja tohtori Steiner esittävät jonkun yksityiskohdan toisella tavalla kuin minä. Tiedän sen, että tohtori Steiner, joka niinkään on etevä salatieteilijä, esittää joitakin yksityisseikkoja toisin kuin minä. Samoin tiedän hänen esittävän niitä toisin kuin Leadbeater ja Annie Besant. Tämä itsessään osoittaa, että nämä asiat ovat sitä laatua, että vaikka kaikki, jotka niitä tutkivat, ja jotka niitä ajattelivat, tulevat samoihin johtopäätöksiin suurin piirtein katsoen, he kuitenkin saattavat yksityiskohdissa esittää asioita hieman eri tavalla, ilmeisesti sen takia, että jokaisella ihmisellä, ennenkuin hän on Mestariksi tullut, on oma näkönsä, omat silmälasinsa niin sanoakseni, joiden lävitse hän katselee.

Olemme tarkastelleet siis Vanhan Testamentin luomispäiviä. Mieleni tekee kääntää huomiomme siihen, että Vanhan Testamentin esitys luomispäivistä, siis I. Mooseksen kirjan 1. luku kokonaisuudessaan ja kolme säettä toisesta luvusta, joka on n.s. elohistinen luomiskertomus, on Egyptin mysteριοista saatu, sillä siellä esitettiin aivan samoja asioita.

Luomispäivät kuvaavat siis noita seitsemää suurta luomiskautta eli manvantaraa, joista tässä on ollut puhetta, ja joissa aina yksi planeettaketju on elämän ilmiöiden näyttämönä.

Nämä seitsemän luomispäivää esittävät monia asioita. Ne voivat sisältää paljon salaisuuksia, mutta mielestäni ne myös selvästi kuvaavat näitä seitsemää luomispäivää. Silloin kuitenkin on edellytettävä, kuten jo sanoin, että on ollut vanha näkijä, joka on ne nähnyt ja esittää. Ne esitetään sillä tavalla, että ne voi aivan helposti ymmärtää myös fyysillisiksi, ulkonaisiksi asioiksi. Silloin tuntuu vain niinkuin ne olisivat lapsellinen, sille ajalle sopiva luomiskertomus. Mutta kun ottaa huomioon, että ne ovat salaperäistä pyhää kirjoitusta, niin voimme käsittää, että ne kuvaavat todellisia asioita.

Ensimmäinen luomispäivä kuvasi siis ensimmäistä manvantaraa, toinen toista ja kolmas kolmatta. Tämä vanha profeetta ja vihitty katseli asioita näyssään kehittyvän elämän kannalta, seuraten samaa elämää ketjusta ketjuun. Hän seurasi ensimmäisen elementaalikunnan kehitystä läpi manvantarojen. Ensimmäisessä manvantarassa ensimmäistä elementaalikuntaa, joka eli ja ilmeni korkeammalla älytasolla eli abstraktisen ajattelun maailmassa, kuvataan valona. Ja toisessa luomispäivässä tämä sama ensimmäinen elementaalikunta esiintyi toisena elementaalikuntana. Vanhassa Testamentissa puhutaan siinä yhteydessä niistä kaksista vesistä, jotka ovat vahvuuden alla ja vahvuuden päällä. Vanhimmassa tekstissä on suomenkielessä ollut sana „avaruus.” Se sana,

jota alkukieli käyttää, on *dakisha*, merkiten taivaankantta, mutta se merkitsee samalla kaarta eli holvia, joka on hyvin vahva. Etymologisesti se merkitsee jotakin vahvaa, joka on levitettyä, ja tästä johtuen kaarta eli holvia, joka on vahva. Kreikkalaisessa septuaginta-käännöksessä käytetään sanaa, joka täydellisesti vastaa sitä latinalaista sanaa, jota Augustinus ensiksi käytti, nim. *firmentum*. Firmamentum on tietysti johtunut sanasta *firmus*, vahva, ja etymologisesti se kyllä merkitsee „vahvuutta”, mutta sitä käytetään latinassa samoin kuin uudemmissa kielissä merkitsemään taivaankantta. Sentähden suomalaisessa tekstissä olisi voinut käyttää sanaa *taivaankansi* yhtä hyvin kuin sanaa ”vahvuus”, joka on oikein vain septuaginta-käännöksen mukaan etymologisesti, mutta ei oikein alkutekstin mukaan.

Oli sitten kolmas luomispäivä. Siinäkin vanha näkijä edelleen seurasi ensimmäisen elementaalikunnan esiintymistä. Se elämä, joka ensimmäisessä manvantarassa oli ollut ensimmäisenä elementaalikuntana, oli tässä kolmantena elementaalikuntana. Sitä siis kuvattiin sillä tavalla, että oli syntynyt kasvimaailma. Sillä elementaalit kolmannessa elementaalikunnassa, astraalitasolla, kehittivät enimmäkseen kauniita palvovia ajatuksia ja tunteita, minkä tähden niiden muoto muistutti kasvimaailman muotoja.

Tulemme sitten neljänteen luomispäivään, jolloin

vasta luodaan aurinko ja kuu. Tullaan fyysilliseen maailmaan, ja silloin todella maapallon kannalta katsoen ilmestyy kuu ja aurinko. Maapallo ei ole ollut olemassa fyysillisenä tätä ennen. Kolmannessa se oli ainoastaan eetterimuodossa, eikä siis ollut mitään kuuta, koska se, joka silloin oli maapallon edellinen jälleensyntymä, oli sen pallon eetterimuoto, josta myöhemmin syntyi kuu. Se oli n.s. kuu-manvantara. Auringon valo tunki koko kuupallon lävitse. Sen edellisessä, astraalisessa manvantarassa ei liioin ollut aurinkoa eikä kuuta. Kaikki kappaleet olivat siinä itsestään loistavia. Ja sen edellisessä, ensimmäisessä manvantarassa niitä ei myöskään ollut. Vanhan Testamentin luomispäivissä aurinko ja kuu muodostuivat siis vasta neljännessä manvantarassa, ja silloin muodostuu fyysillinen pallokin.

Edellä oli myös puhetta niistä nimityksistä, joita rosenkreutsiläiset käyttävät näistä manvantaroista. Nämä nimet ovat sangen kiintoisat muistaa. Ne ovat aivan samassa järjestyksessä kuin meidän viikonpäivämme. Ne siis selvästi viittaavat siihen luomisviikkoon, josta luomiskertomuksessa on kysymys. Tietysti kuitenkin sillä tavalla, että alotetaan lauantaista. Se, joka osaa latinaa, tietää, että Saturnus antoi nimen lauantailla, *Saturni dies*. Siitä on muodostunut esim. englantilainen *Saturday*. Se on ensimmäinen manvantara. Toinen on sunnuntain eli auringon manvantara,

sillä sunnuntain nimi on *solis dies*, auringon päivä; *Sunday* englanninkielessä merkitsee juuri auringon päivää. Kolmas on maanantai manvantara. Suomalainen sana maanantai on tullut ruotsalaisesta sanasta *måndag*, kuun päivä. Ranskankielellä sama sana on *lundi*, englanninkielellä *Monday*. Sitten on neljäs manvantara, tiistain, ja viides keskiviikon, kuudes torstain, seitsemäs perjantain. Mutta nyt on tässä huomattava eräs seikka, jolla ei ole muuta kuin aivan okkultisastrologinen merkitys, ja se osoittaa, että ne, jotka nämä nimet ovat valinneet, ovat valinneet ne sangen viisaasti. He eivät ole tahtoneet nimittää neljättä manvantaraa, jossa nyt elämme, tiistain eikä keskiviikon nimellä, vaan ovat asettaneet tälle ai-noastaan maa-manvantaran nimen. Seuraavaa, viidettä, sanotaan Juppiter-manvantaraksi eli torstain luomispäiväksi. Torstai oli näet latinassa Juppiterin päivä, *Jovis dies*, ranskaksi *jeudi*. Kuudes on perjantain luomispäivä, Venuksen päivä, *Veneris dies*, ranskaksi *vendredi*. Nyt, kun oli viikko kulunut, keksittiin uusi nimi viimeiselle seitsemännelle manvantaralle, ja se on Vulkanuksen manvantara. Minkätähden ei käytetty tiistain ja keskiviikon nimiä manvantaroille? Tästä luullakseni on juuri syntynyt väärinkäsityksiä monen mielessä. Kun viisaat eivät tahtoneet käyttää näitä nimityksiä, oli heillä tietysti syynsä siihen. Ja minä käsitän — tämän käsitykseni olen saa-

nut „Salaisesta Opista”, vaikkakaan sitä ei esitetä siellä aivan selvästi — syyn olevan siinä, että nämä tiistain ja keskiviikon nimitykset, siis Marsin päivä ja Merkuriuksen päivä, ranskaksi *mardi* ja *mercredi*, viittaavat tietysti Mars- ja Merkurius-planeettoihin. Nyt juuri nämä planeetat Mars ja Merkurius ovat hyvin salaperäisessä yhteydessä maapallon kanssa. Maapallo aivan kuin edustaa niitä voimia, jotka toimivat Marsin ja Merkuriuksen välityksellä. Maapallossa on sekä Marsia että Merkuriusta. Maapallon elämän alempi puoli edustaa Marsia ja niitä voimia, jotka Marsissa vaikuttavat. Maapallon elämän ylempi puoli edustaa Merkuriusta. Kuitenkin on silloin huomattava, että Merkurius-nimi on okkultisista syistä annettu Venus-planeetalle. Kun puhutaan Merkuriuksesta, tarkoitetaan Venus-planeettaa. „Salaisessa Opissa” viitataan siihen, että nämä nimet on vaihdettu siksi, että me Venusketjulta olemme maan päälle saaneet erityistä apua. Venukselta tulivat ne korkeat olennot, jotka perustivat maan päälle Salaisen Veljeskunnan. Venus siis edustaa henkistä elämää maan päällä, ja sen vaikutus käy siihen suuntaan. Mutta nimitys Venus olisi oikeastaan sisäisesti katsoen oleva Merkurius, sillä Merkurius vastaa jumalallista lähetystyötä. Merkurius vanhassa etymologiassa on jumalien lähettäjä. Siis sen planeetan nimen, josta meille tuli apua, pitäisi olla Merkurius. Me siis

olemme saaneet apua siltä tähdeltä, jota kutsutaan Venukseksi, mutta sen Okkultinen nimi on Merkurius. Maapallo täten edustaa Marsia ja Merkuriusta, tiistaita ja keskiviikkoa, sillä tämä maaketju edustaa ristiriitaa hengen ja aineen välillä. Huomannette, kuinka sattuvasti nämä nimet on valittu. Meidän maapallomme elämä on kaksinainen, ylempi ja alempi, Merkurius ja Mars. Siis meidän maapallomme ikäänkuin peittää nuo molemmat nimet. Meillä ei ole mitään muuta tekemistä ulkonaisten planeettojen kanssa. Ne eivät millään tavalla kuulu maapallon planeettajärjestelmään. Ja kuitenkin on salatieteilijöitä meidän aikanamme, jotka niin uskovat. He luulevat, että Mars ja Merkurius kuuluvat tähän maapallon ketjuun. Niin ei minun käsittääkseni ole. Se, joka ensin niin luuli, oli Sinnett. Sen jälkeen kuin hän oli esittänyt mielipiteensä, Mad. Blavatsky kirjoitti „Salaisen Oppinsa”, jossa hän toistaa Mestarin kirjeitä, ja niissä nimenomaan sanotaan, että Sinnett on käsittänyt asiat liian materialistisesti. Asia ei ole niin, että Mars ja Merkurius kuuluisivat maaketjuun, sillä niillä on tietysti kummallakin oma ketjunsä, ja ne kuuluvat omiin järjestelmiinsä. Niillä on ainoastaan Okkultinen merkitys maapallolla. Tähän vielä viittaa sekin, että nimet on vaihdettu. Tämä vain ohimennen sanottuna osoittaakseni, että näitä asioita voidaan esittää eri tavoin. Jokaisen täytyy ensin ajatuksissaan ja sit-

ten salatieteellisissä tutkimuksissaan osata ratkaista nämä asiat.

Olemme siis tulleet neljänteen luomispäivään, jossa luodaan fyysillinen maapallo. Muistanemme, että edellä puhuttiin siitä, kuinka meidän fyysillisessä luonnossamme voidaan erottaa seitsemän alatasoa. Silloin en puhunut itse maapallosta, mainitsin vain, että ihminen, joka on maaemon lapsi, sisältää samoja aineksia kuin mistä fyysillinen luonto on kokoonpantu. Silloin mainittiin, että alin aine on kiinteässä muodossa, sitä ylempi aine juoksevassa muodossa, sitä seuraava eli siempi — eiväthän ne paikallisesti ole erillään — taas on kaasumaisessa tilassa. Näiden yläpuolella on tuli, ja vielä kaikkien edellisten yläpuolella on valo. Nämä kaksi viimeksimainittua ovat silloin jo eetteriä. Näkyvä tuli on vain ilmiö, fenomeeni, sillä tuli itsessään on kemiallinen prosessi. — Sitten on vielä hienompaa eetteriä, magnetismi, kasvu- ja lisääntymisvoima, sukupuolivoima. Kaikkein korkein eli sisin fyysillinen ainetila on alkuatomitila. Jos sille tahtoisimme omistaa joitakin ominaisuuksia, sanoisimme, että se on erinomaisen plastillista, herkkää, vaikutuksille altista, niin että miltei voisimme nimittää sitä muistiksi, muistivoimaksi. Sellaista näet yleensä on kaikki alkuatominen aines.

Voimme ymmärtää *ex analogia*, että maapallokin on kokoonpantu näistä samoista aineksista.

Salatieteilijät ovat yhtä mieltä siitä, että kaikkia näitä aineksia on olemassa maapallossa. Ihmisessä on hyvinkin vaikeata nämä eri aineet erottaa toisistaan, mutta tämä on jonkun verran helpompaa, kun maapallo on kysymyksessä. Maapallolla on tämä pyöreä muoto, joka on muodoista täydellisin. Samoin myös voimat maapallossa, eetteriset ja fyysiset ainemuodostumat, etsivät näitä samoja muotoja. Salatieteellisesti onkin niin, että maapallon eri ainekset ovat järjestyneet aivan konsentrisesti eli samakeskisesti toistensa ympärille. Niinhän muuten tiedemiehetkin otaksuvat. Heille se tietenkään ei ole kokemuseräistä, vaan johtopäätelmiin perustuvaa. Mutta heidänkin mielestään tämä kylmä kuori maapallon ympärillä on kiinteätä ainetta, sen sisäpuolella on ainetta juoksevassa tilassa, sen takana kaasuja ja tulta. Tiedemiehillä on tietysti toisiakin teorioja, sillä tähän on hyvin vaikea kysymys, mutta yleensä kallistutaan siihen, että maapallon sisällä täytyy olla tulta, kaasuja ja massaa juoksevassa tilassa. Salatieteellisesti katsoen maapallo jakaantuu seitsemään konsentriseen ympyrään, vaikka tietysti näitä aineksia ei ole ainoastaan omilla piireissään, vaan ne tunkeutuvat myös toistensa lävitse. Niiden vaikutusten keskuspaikat ovat kuitenkin omilla ympyröissään.

Voimme siis sanoa, että maapallon uloin kerrostuma on kiinteätä, toinen on juoksevaa ainetta,

kolmas kaasumaista ja neljäs, jossa tapahtuu kemiallisia ilmiöitä, on eetterimäistä. Voimme nimittää sitä tuleksi. Sen takana on valoeetteriä, vaikka valoa luonnollisesti on ympärillämmekin. Sen voimakeskus on maapallon sisällä. Kuu des on magnetismia, sähköä, elonvoimaa, kasvullisuus- ja lisääntymisvoimaa. Seitsemännen „kerrostuman” muodostaa alkuatomien tila. Nousu toisiin tajunnantiloihin eli toisille tasoille tapahtuu maapallon sydäimestä, vaikka meidän ihmisten ei tietenkään ole pakko, jos siirrymme tajunnassamme astraalitasolle, käydä noiden piirien lävitse. „Sydämessä” on salaperäinen paikka, jossa asuu planeettahenki. Ei kuitenkaan voi sanoa, että hän on siihen rajoitettu. Planeetta on kyllä hänen ruumiinsa, mutta hän ei ole tähän rajoitettu. Hän on toisten tasojen olento, mutta hänen vaikutuksensa kulkee keskipisteen kautta, ja jos joku ihminen tahtois tavata planeettahengen, hänen täytyisi kulkea näiden piirien lävitse maan keskipisteeseen.

Me emme voi okkultisesti tavata omaa tähteämme johtavaa planeetta-logosta ainoastaan siten, että nousemme astraalitasolle tai älytasolle, vaan meidän täytyy kulkea fyysillisten salaisuuksien lävitse ja tulla maan keskipisteeseen. Tämä on erittäin vaikea tehtävä, joka ei monellekaan salatieteilijälle onnistu, sillä siihen tarvitaan paljon enemmän kuin tavallista okkultista kehitystä.

Nämä maapallon voimat ja ainekset näin järjestettyinä ovat myös siinä suhteessa merkittäviä, että jos salatieteilijä pääsee niistä jonkun verran perille, hän voi tehdä hyvin ihmeellisiä huomioita itse maapallon elämän suhteen. Niinpä esimerkiksi, jos hän astraalitasolla tutkii kaikkein vaikeinta sieluntilaa, mitä hirmuisinta helvettiä, niin hän huomaa, ettei se, niinkuin muutoin on astraalisten tilojen laita, nouse meidän fyysillisen maanpintamme yläpuolelle — sillä astraalitasokin voidaan lokalisoida — vaan se on maan sisällä. Kaikkein pahimmat helvetit ovat siten todella ”manaloita”, niinkuin vanhoissa mytologioissa sanotaan. Ihmisen täytyy mennä maan sisään päästäkseen näihin helvetteihin, jotka ovat sellaista astraalista ainetta, joka tarvitsee tätä fyysillistä vastaavaisuutta. Sentähden noissa helveteissä vallitsee tavattoman synkkä pimeys, tavattoman raskas ilma, ja vain mudassa, liejussa ja suossa on vaellettava. Se on hirmuisin tila ihmissielulle. Tietysti se on tavallaan mielikuvitusta, mutta se on kuitenkin vaeltamista voimien kautta, jotka voivat herättää hänessä sellaisia mielikuvia.

Sitten on maapallon elämässä hyvin kiintoisa kuudes eli magneettinen kehä, sillä kun ihminen pääsee kosketuksiin sen kanssa, niin hän tekee sen havainnon, että meidän maapallomme todellisuudessa on elävä olento. Se mitä näemme ympärillämme, on suuren elävän olennon fyysillinen ruu-

mis, ja sentähden salatieteilijä tietää, että maapallo tuntee kaiken, mitä tapahtuu sen pinnalla. Tästä kuudennesta piiristä leviää aivan kuin tuntosarvia joka taholle maapallon sisälle ja pinnalle. Maapallo tuntee kärsimystä ja se tuntee riemua. Ne, jotka ovat koettaneet tutkia luonnonilmiöitä näiden kokemusten mukaan, ovat sanoneet havainneensa, että kun esimerkiksi ajattelemattomasti revitään maasta kukka juurineen, on se aivan kuin revittäisiin jotakin irti maapallosta, ja maapallo ruumiillisena, elävänä olentona kärsii siitä. Kun syksyllä korjataan eloa, leikataan ruista ja ohraa, silloin maapallo tuntee suurta riemua ja tyydytyksen tunnetta, kun hän tällä tavalla saa palvella ihmistä ja antaa omaa elämäänsä ihmiskunnalle. Hän tekee sen mielellään silloin, mutta kaikki repiminen ja raastaminen tekee kipeätä.

Maapallon sisälle näihin kehiin kokoontuvat myös fyysilliseen muotoon ne voimat, jotka ihmisten pahoista ajatuksista ja tunteista ensin muodostuvat astraalitasolle, sillä kun me ajattelemme raa-koja, itsekkäitä tunteita, ne kokoontuvat ensin astraalitasolle, tunteiden maailmaan, mutta sitten ne pyrkivät laskeutumaan maapallon sisään, ja maapallon eetteriainekset ovat herkkiä vastaanottamaan niitä. Maapallon sisään kokoontuu siten näitä pahoja voimia, ja ne purkautuvat ulos maanjärjestyksinä, tulivuorten purkauksina ja luonnonmullistuksina. Näitä luonnonilmiöitä ohjataan

täysin oikeudenmukaisesti, sillä niitä suuntaavat jumalalliset olennot. Ne tapahtuvat aina karmallisesti, kuten teosofisesti sanomme. Ei mitään vääryyttä tapahdu, kun tulivuori purkautuu tai maanjäristys sattuu, sillä se on seuraus ihmisten huonoista ajatuksista ja tunteista. Maapallo sillä tavalla „puhdistaa ilman.” Maapallo on rakkaudesta ikäänkuin vetänyt itseensä sitä pahaa, mitä astraalitasolla on muodostunut, ja sitten se sen purkaa. Onhan tämä epäilemättä hienempi ja kauনিimpi tapa kuin että pahaa syntyisi niin paljon, ettei maapallolla olisi aikaa imeä sitä itseensä ja luonnolla purkauksissaan työntää sitä ulos. Sillä voi sattua, että meidän pahat ajatuksemme ja tunteemme ovat niin vaikeat, että meidän täytyy ruveta sotimaan toisiamme vastaan. Jos osaisimme jättää oman pahuutemme luonnon tasoitettavaksi, emme vielä voisi sanoa, että paha nousee yli äärien. Mutta kun näemme, että meidän täytyy purkaa omaa pahuuttamme sotiin, niin meidän täytyy tunnustaa, että olemme ajatelleet liian paljon itsekkäitä ajatuksia, tunteneet liian paljon itsekkäitä tunteita.

Tulemme sitten viidenteen luomispäivään. „Jumala sanoi: 'Kuohukoot vedet yltäkyllyin liikkuvaisia eläimiä, ja linnut lentäkööt maan päällä taivaan avaruudessa.' Ja Jumala loi suuret valaskalat ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, jotka vedet kuohuttivat yltäkyllyin kukin lajinsa jäi-

keen, ja kaikkinaiset siivelliset linnut lajinsa jälkeen.”

Tämä siis tarkoittaisi viidettä manvantaraa. Muistakaamme nyt, että vanha profeetta seurasi elämän kehitystä manvantarasta manvantaraan. Hän ei siis kiinnitä huomiota kaikkiin luonnonvaltakuntiin, vaan ainoastaan yhteen, jonka kehitystä hän jatkuvasti seuraa. Ensimmäinen luonnonvaltakunta oli ensimmäisenä elementaalikuntana ensimmäisessä manvantarassa, ja neljännessä se oli siis fyysillisenä luontona. Neljännessä hän ei puhu muusta kuin fyysillisestä maailmasta. Sekin osoittaa, että hän on seurannut erään määrätyn luonnonvaltakunnan kehitystä. Nyt hän tulee siis viidenteen manvantaraan ja sanoo, että siinä luotiin veden kalat ja ilman linnut. Kysymme, mitä hän sillä tarkoittaa, sillä analogisesti hänen on pitänyt seurata sitä samaa monadijoukkoa, joka nyt on neljännessä manvantarassa fyysillisenä maailmana, kivennäiskuntana, ja joka siis viidennessä on oleva kasvikuntana. Kasvikunnan ohjelmaahan hänen nyt pitäisi kuvata viidennessä, jos hän noudattaa sitä ohjelmaa, jota olemme otaksuneet hänen noudattavan. Miksikä hän puhuu lentävistä linnuista ja kaloista vedessä? Aivan yksinkertaisesta syystä. Hän todella, itse ollen neljännellä pallolla, katselee Mestarin näyttämää näkyä viidennessä luomiskaudesta. Silloin hän huomaa kummakseen, että ne olennot, jotka nel-

jännessä manvantarassa ovat kivikuntana, ovat viidennessä manvantarassa toisenlaisia kuin kasvikuunta tällä nykyisellä planeetalla. Tämä siitä yksinkertaisesta syystä, että viides manvantara on taas eetterinen. Se ei ole fyysillinen niinkuin nykyinen fyysillinen pallomme. Me voimme sanoa sitä eetteriseksi, vaikka se tietysti siten on myös fyysillinen. Mutta voimayhdistelmät siinä ovat sellaisia, etteivät ne ulotu karkeaan aineeseen saakka. Se on silloin eetterinen maailma. Kasvit siis näyttävät uivan vedessä ja liikkuvan maan päällä. Kasvikunta näyttää silloin liikkuvulta luonnonvaltakunnalta. Sentähden näkijä kuvasi sitä tällä tavalla. Se on siis torstain luomispäivä eli Juppiter-manvantara.

Sitten tulemme seuraavaan manvantaraan. ”Ja Jumala sanoi: ”Tuottakoon maa eläimet lajinsa jälkeen, karjan, madot ja pedot maalle lajinsa jälkeen.” Nyt tämä siis kuvaa kuudetta luomispäivää, Venus-manvantaraa, vanhan vihityn näyissä. Ja silloin me heti huomaamme, että hänkin tässä esityksessään käyttää nimitystä eläinkunta, sillä niinkuin luonnollista on, kuudennessa manvantarassa kasvikuunta syntyy eläinkunnaksi. Näkijä kuvaa sitä maan päällä elävänä eläinkuntana. Ja hän vielä lisää, voisimme ehkä sanoa meidän nykyisten eläintieteilijöittemme mieliksi, että samalla muodostettiin ihminenkin, ja hän yhdistää siis ikäänkuin eläimet ja ihmiset yhdeksi ryhmäksi.

Tällä hän kuitenkin mielestäni tahtoo viitata siihen seikkaan, että kuudennessa manvantarassa, jossa siis astraalimaailma on alimpana maailmana, astraalisella pallolla on viidennen manvantaran kasvikuunta esiintyvä eläinkuntana ja samalla myös tällöin saavuttava sellaisen kehityksen, että sitä voi aivan verrata ihmiskuntaan. Eläinkuntana se ei näet silloin ole laisinkaan samanlainen kuin meidän nykyinen eläinkuntamme, vaan se on meidän eläinkuntaamme huomattavasti kehittyneempi. Se on niin kehittynyt, että jos sen kaikkia alimpia muotoja sanotaan eläinkunnaksi, voidaan taas ylempiä sanoa ihmismuodoiksi. Kuitenkaan ei tässä kuudennessa manvantarassa vielä varsinainen ihmiskunta kehity, sillä ihmiskunta syntyy vasta seitsemännessä, mutta kuudennessa ainakin korkeammat eläimet muuttuvat ihmisiksi. Sitten seitsemännessä luomispäivästä sanotaan aivan lyhyesti: ”Ja niin taivas ja maa valmistettiin ja kaikki heidän joukkonsa, ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka hän tehnyt oli.” Seitsemäs manvantara on varsinaisesti se manvantara, jossa ihmiskunta muodostuu siitä luonnonvaltakunnasta, jonka kehitystä näkijä on seurannut seitsemän luomispäivän järjestelmän kuluessa. Seitsemännessä manvantarassa „Jumala lepää”, sillä ihmiskunta on tässä järjestelmässä korkein valtakunta. Kun ihminen sitten kehittyi eteenpäin, hän siirtyi pois tästä seitsenjaosta ja

seitsenjärjestelmästä. Ihmiskunta on siis korkein, ja ihmiskunta syntyi jo kuudennessa manvantarassa eläinkunnasta. Myös syntyi ihmisiä seitsemännessä manvantarassa, mutta ihmiskunta seitsemännessä manvantarassa on aivan luonnollisista syistä sellainen, että voidaan hyvin sanoa niinkuin tämä näkijä: „Jumala lepää.” Sillä ihmiskunta elää silloin paratiisitilassa, se ei tiedä mistään pahasta ja synnistä samalla tavalla kuin me. Se ihmiskunta on koko tämän kehitysjärjestelmän tulos. Se ei ole valmis suorittamaan mitä tehtäviä tahansa. Se on syntynyt tässä suuressa kehitysjärjestelmässä, ja se on nyt jonkinlaisessa lapsuustilassa. Se elää paratiisillisessä viattomuudessa siitä yksinkertaisesta syystä, että se ei ole ollenkaan syntynyt fyysisessä maailmassa, vaan joko astraalisessa tai mentaalisisä ylimaailmassa.

VI

Ristiriidan tähti

Meidän maapalloamme on sanottu murheen laaksoksi, surun tähdeksi. Sitä voisi myös nimitää ristiriidan tähdeksi. Nämä nimet ovat hyvin sattuvia, sillä tämä meidän nykyinen maapallomme ja nykyinen ketjumme todella eroaa edellisistä ja myös tulevista kiertotähdistä siinä, että siihen on koottuna miltei kaikki se suru, murhe ja ristiriita,

mitä voi ajatella. Kaikenlainen ristiriita on aivan silmiinpistävä ilmiö ei ainoastaan ulkonaisessa elämässä, vaan myöskin ihmisen sisäisessä sielunelämässä. Me olemme täynnä vastakkaisia haluja, meissä on aivan kuin kaksi minuutta, joista toinen vetää meitä ylöspäin, toinen alaspäin, eli niinkuin Goethe sanoo: „Kaksi sielua mun rinnassani asuu...” Ja meidän ulkonaiset olosuhteemme ovat ainakin vielä tällä maapallolla epätäydelliset, kaihota, ikävää ja tuskaa herättävät. Uudessa Testamentissa Paavali sanoo, että luomakunta huokaa ja odottaa vapautuksen päivää. Sellainen on todella eläinkunta, eikä ainoastaan eläinkunta, vaan myös kasvikunta, kivikunta ja kaikki luonnonvaltakunnat, jotka elävät tällä maapallolla. Kaikki ne ottavat osaa ihmiskunnan aiheuttamiin suruihin, kaikki ne ovat ihmiskunnan ristiriidan painamia. Pahaa ja kärsimystä ei luonnostaan tarvitsisi olla kivikunnassa, ei kasvikunnassa eikä eläinkunnassa, vaikka sitä nyt on tällä meidän maapallollamme. Meidän ihmiskuntamme on ratkaisu-massa pahan ja kärsimyksen probleemia, ja ihmiskunnan vaikutus ulottuu koko luontoon, niin että sekin huokailee meidän takiamme ja odottaa sitä päivää, jolloin ihmiskunta pääsee vapaaksi pahuudesta, synnistä, ristiriidoista. Se odottaa sitä päivää kuin auringonnousua, sillä vasta silloin luontokin voi seurata ihmisten jälkiä ja nousta luonnolliseen vapauteen. Me ihmiset suorastaan tuotamme

kärsimyksiä luonnolle, eläinkunnalle ja kasvikunnalle. Mutta vaikkemme sitä välittömästi tekisikään, vaikuttavat meidän ajatuksemme ja tunteemme ja ristiriitamme näkymättömässä maailmassa niihin luonnonvoimiin, jotka taas puolestaan vaikuttavat ulkonaisessa luonnossa. Sillä tavalla me ihmiset todella olemme mitä kiinteimmillä siteillä sidotut koko sen maapallon elämään, joka meitä povellaan kantaa. Ja sentähden me ihmiset kysymme itseltämme, kysymme toisiltamme, kysymme elämältä, mistä kaikki tämä johtuu, mistä on tämä paha tullut, mistä nämä ristiriidat, minkätähden meissä ihmisissä on luonnostamme niin suuri eristäytymisen halu? Sillä jokainen ihminen on luonnostaan itsekäs sillä tavalla, että hän tahtoisi tehdä oman elämänsä onnelliseksi vaikkapa eristettynä muista olennoista ja ihmisistä. Kunpa minä itse vain tulisin onnelliseksi, kehittyisin, tulisin täydelliseksi, viisaaksi, hyväksi ja ennen kaikkea eteväksi, ymmärtäväiseksi, järkeväksi olennoiksi! Meidän sisässämme on tällainen vaisto, vaikka epäilemättä on toisiakin vaistoja. Meillä saattaa myös olla voittamaton halu rakastaa toisiamme, ja jokaisessa ihmisessä on sydän, joka tahtoo rakastaa, ja joka tahtoo rakkautta toisilta. Mutta juuri tämä halu saa aikaan kaikenlaista ristiriitaa, sillä samalla kuin meillä on rakkautta kappaa ja rakkautta uhkuva sydän, meillä on myös eläimellinen luonto, joka ei anna meidän sydä-

memme pysyä inhimillisenä. Meillä on myös eristäytymisen halu, joka yhtyy sydämen kaipuuseen, ja siitä syntyy halu ennen kaikkea tulla rakastetuksi, niin että ihminen usein unohtaa oman rakkausvelvollisuutensa kaivatessaan rakkautta muilta. Me voimme valittaa sisässämme: „Miksikä ei kukaan minua rakasta, miksi kaikki ovat minulle pahoja, miksi kaikki minua pettävät, miksi kaikki ovat minulle kylmiä? Sekin ihminen, jota minä kaikesta sydämestäni rakastin, petti minut! Miksi niin tapahtui?”

Tuolla tavalla inhimillinen sydän kysyy siitä yksinkertaisesta syystä, että se ei ole aivan puhdas. Se ei ainoastaan tahtoisi antaa rakkautta, vaan siihen on yhtynyt eläimellinen ottamisen halu ja saamisen tarve sekä tuo ylpeä eristäytymisen halu. Sentähden ihminen vaatii rakkautta, ja sentähden hän myös saa onnettomuutta aikaan elämässä ja kärsimyksiä itselleen. Kärsimys aiheutuu siis meidän omasta luonnostamme. Mutta me voimme syystä kysyä, miten on meille muodostunut tämä luonto? Miksi luontomme on juuri tällainen? Miksi ei luotu ihmiskuntaa, jossa kaikki olisi ollut harmoonista ja rauhallista, jossa inhimillisen sydämen ainoana onnena ja autuutena olisi ollut halu olla hyvä ja rakastava?

Nämä asiat me ymmärrämme, ainakin niin paljon kuin inhimillinen järki niitä voi ymmärtää, kun tutkimme planeettajärjestelmämme kehitty-

mistä eri manvantaroissa, eri ketjuissa, ja kun meille selviää, millä tavalla tähän ihmiskuntaan on salaisesti vaikutettu, mitä ominaisuuksia sen sieluun on painettu, ja ketkä ovat olleet sitä kasvattamassa. Sitä varten meidän täytyy hieman tarkastaa kaikkia niitä ihmiskuntia, jotka ovat syntyneet meidän planeettajärjestelmämme eri kehityskausina eli luomispäivinä. Sillä kaikkien näiden ihmiskuntien yhteinen työ näkyy tässä ristiriitojen tähdessämme.

Ennen on ollut puhetta siitä, että jokainen planeettaketju, ketjun ruumistuma, jokainen luomispäivä, jokainen manvantara synnyttää myös ihmiskunnan. Meidän ihmiskuntamme oli tämän nykyisen planeettajärjestelmän ensimmäisenä luomispäivänä eli ensimmäisessä manvantarassa kivi-kuntana. Edellisen ihmiskunnan mennyt historia alkaa hyvin kaukaisilta ajoilta.

Jotta saisimme käsityksen entisistä ihmiskunnista, täytyy meidän ensiksikin muistaa, että ensimmäinen planeettaketju aineeseen laskeutuessaan saavutti alemman älytason. Toinen planeettaketju saavutti toisena luomispäivänä aineeseen laskeutuessaan tunne- eli astraalitason. Kolmas planeettaketju laskeutui eetterimaailmaan saakka. Itse pallo, jota se käytti, oli tietysti myös hieman fyysillinen, ainakin kaasumaisesti fyysillinen, mutta kuitenkin sanotaan, että kolmannen planeettaketjun elämä laskeutui eetteritasolle. Tässä nel-

jännessä, joka on meidän nykyinen luomispäivämme eli manvantaramme, on planeettaketju laskeutunut fyysilliseen maailmaan saakka. Kun siis sanomme, että jokaisessa planeettaketjussa oli ihmiskunta, ymmärrämme heti, että meidän ihmiskuntamme tietenkin elää fyysillisessä maailmassa tässä neljännessä ketjussa. Mutta ensimmäisen ketjun ihmiskunta ei voinut elää alempana kuin konkreettisessa ajatusmaailmassa eli alemmalla älytasolla. Toisen ketjun ihmiskunta eli tunnetasolla, ja kolmannen saattoi elää eetterimaailmassa. Siis vasta tässä neljännessä ketjussa ihmiskunta elää fyysillisellä tasolla. Meidän ihmiskuntamme oli edellisessä ketjussa eläinkuntana, sen edellisessä kasvikuntana ja sen edellisessä kivi-kuntana, kuten olemme ymmärtäneet. Kolmannen planeettaketjun ihmiskunta oli eläinkuntana toisessa ja kasvikuntana ensimmäisessä, mutta sen menneisyys on etsittävä aivan toisesta planeettajärjestelmästä. Samoin myös toisen luomispäivän ihmiskunnan, joka eli tunnetasolla. Se oli ensimmäisen luomispäivän aikana eläinkuntana, ja sen aikaisempi historia on tuntematon. Ensimmäisen planeettaketjun ihmiskunta oli saavuttanut kehityksensä jo aikaisemmissa planeettajärjestelmissä, ja meidän planeettajärjestelmässämme se esiintyi jo ihmiskuntana. Se oli siis tullut ihmiskunnaksi jo muualla, mutta ei ollut vielä ennättänyt elää ihmiskuntana. Ihmiskuntana se eli vasta meidän

ketjumme aikana, samoin kuin me elämme ihmiskuntana nyt vasta tässä nykyisessä maailmassa. Kolmannessa eli n.s. kuu-manvantarassa me olimme eläinkuntana, vaikka siellä jo suuret joukot muuttuivat ihmisiksi hengessään, sielussaan.

Juuri se, että ihmiskunnat eri luomispäivinä elävät erilaisissa maailmoissa, erilaisessa aineellisessa ympäristössä, ja koska voimat, jotka meitä ympäröivät, ovat erilaisia, saa aikaan sen, että nämä ihmiskunnat ovat hyvin erilaisia. Heillä on tosin yhteisiäkin piirteitä: me sanomme okkultis-teosofisesti, että kaikkien noiden ihmiskuntien yksilöillä on inhimillinen minuus, ja n.s. *kausaali-* eli *syyruumis* ylemmällä älytasolla. Sillä ihmistä ei synny, ellei ylemmällä älytasolla muodostu inhimillistä syyruumista. Se on kaikille noille ihmiskunnille yhteistä. Jokaisella ihmisellä on minuus, jolla on ikuinen voimakehänsä. Siinä se ilmentää kaiken alemman ilmenneen elämänsä. Se se tekee mahdolliseksi, että minuus voi elää. Me nimitämme tätä syyruumista myös usein toisella nimellä, nim. *ikuisen muistin ruumiiksi*, sillä se on aivan kuin ihmisen minuuden iäti pysyvä ruumis, hänen muistinsa. Ihminen ei ole ihminen, ellei hänellä ole muistia, ja hänen korkeampi minänsä muistaa kaiken, mitä se on kokenut ja ajatellut, se muistaa kaikki jälleensyntymänsä. Kaikki kokemukset ovat painuneet minuuteen, ja siis itse muisti on aivan oleellinen inhimillinen ominaisuus.

Mutta jos emme ota lukuun tätä muistiruumista eli syyruumista, joka on kaikilla ihmisillä, ja joka tekee heidän minuutensa mahdolliseksi, niin ihmiskunnat eri ketjuissa ovat eläneet aivan erilaista elämää. Tämän me ymmärrämme, kun muistamme sen seikan, että maailman ulkonaiset olosuhteet eli aineelliset tilat ovat aivan erilaisia eri tasoilla. Nyt me elämme fyysillisessä maailmassa, mutta me tiedämme, kun vain ajattelemmme kokemuksia toisissa maailmoissa, että esim. tunnetaso on hyvin toisenlainen maailma kuin fyysillinen. Sen aineellisuus, jos sellaista sanaa voimme käyttää, on toisenlaista kuin meidän fyysillisen maailmamme. Fyysillinen aine on jäykkää. Se ei tottele meidän tunteitamme ja ajatuksiamme välittömästi. Jos me tahdomme rakentaa talon, niin se ei nouse pelkällä ajattelemisella. Meidän täytyy ulkonaisin keinoin muovailla tätä fyysillistä ainetta. Toisin on kuitenkin tunne- eli astraalitasolla. Siellä aine eli muoto on voiman ilmaus ja tottelee heti kaikkia ajatuksia ja tunteita. Tunne määrää siinä maailmassa, minäkäläinen on ulkomuoto, niin että jos me siellä tahdomme esim. rakentaa talon, tarvitsee meidän vain tuntea se jonkinlaisena ihanteena, kaivata, haluta sitä voimakkaasti, niin se nousee silmiemme eteen. Jos taas nousemme älymaailmaan, muodollisen ajattelun maailmaan, olemme mielestämme kummallisessa valomaailmassa. Silmänräpäyksessä se

tottelee meidän pienimpiäkin ajatuksiamme ja päähänpistojamme, joita emme vielä täysin ennätäneet ajatellakaan. Sillä astraalitason voimaa emme saa liikkeelle muutoin kuin voimakkaan tunteen avulla, mutta älytason aineen voimme heti saada liikkeelle pienimmälläkin päähänpistolla. Kuinka vähäpätöinen ajatus tahansa saa heti jonkinlaisen ilmenneen elämän aikaan älytasolla.

Kun siis muistamme, että nämä maailmat ovat niin perin erilaiset, ymmärrämme, että niiden ihmiskuntien tila, joiden elämä on ollut rajoitettuna johonkin noista maailmoista, on ollut huomattavasti toisenlainen kuin meidän. Nuo ihmiset voisivat ihmettelyllä katsella meidän elämäämme, joka on niin hidasta ja jäykkää, sillä miten toisenlaista olikaan noiden edellisten ihmiskuntain elämä? Heillä oli paljon anteliaampi luonto. Heille oli tarjolla ilman vaivannäköä kaikki se, mitä me vain suurella työllä ja vaivalla saamme aikaan, mutta samalla tietysti heillä oli vaaroja ja puutteellisuuksia, joita ei ole meillä.

Ensimmäistä planeettaketjua nimittää H. P. Blavatsky ”Salaisessa Opissa” vanhalla intialaisella nimityksellä „Brahmaan yöruumiiksi” ja sen rosenkreutsiläinen nimitys on Saturnus-ketju eli Saturnus-manvantara. Nämä molemmat nimitykset muistuttavat hieman toisiaan. Brahmaan yöruumis tuo mieleen jotakin pimeää, ja Saturnus on astrologisesti pimeyden, vastahakoisuuden ja

vastustusvoiman planeetta. Se on myös Saturnus-Kronos, aika. Puhuessani Vanhan Testamentin luomiskertomuksesta sanoin ohimennen, että siinäkin oli valittu sopivat sanat, kun mainittiin, että Jumala erotti valkeuden pimeydestä. Pimeys siis ikäänkuin luotiin. Kaikki nämä nimitykset kaikissa mytologisissa järjestelmissä ovat yhdenkaltaiset ja muistuttavat toisiaan, ja ne viittaavat myös okkultisesti sangen kuvaavasti siihen ihmiskuntaan, joka eli ensimmäisessä ketjussa ensimmäisen luomispäivän eli manvantaran aikana. Silloinen ihmiskunta eli todella ihmeellistä elämää. He olivat ihmisiä, koska heillä oli minus, mutta heidän elämänsä ei missään suhteessa ulkonaisesti ollut meidän elämämme kaltaista. Meidän elämämme saattaa vain hiukan muistuttaa heidän elämäänsä.

Koettakaamme siis kuvitella mielessämme ihmiskuntaa, joka elää konkreettisen ajattelun, ajatusmuotojen maailmassa, jonka yksilöiden ruumiit ovat pienimmästäkin ajatuksesta muuttuvia ajatusmuotoja. Ajatelkaamme, ettei sen aikuisessa luonnossa niinmuodoin ole mitään pysyväistä, vaan kaikki voi aivan itsestään muuttua. Me nykyiset ihmiset olimme silloin kivikuntana, mutta se kivikunta ei ollut lainkaan sellainen mineraalikunta kuin tämä meidän fyysillisen maailmamme kivikunta. Se oli vain kivikunta ajatusmuotoina. Vuoret eivät pysyneet paikoillaan niinkuin nyt,

vaan ne liikkuivat. Yhtäkkiä saattoi suunnattoman suuri vuori vaipua maan sisään ja toinen nousta. Kivet ja kalliot vierivät toistensa sisään. Silloin oli kummallinen vallankumous aina luonnossa. Silloiset ihmisolennot olivat tähän kaikeen tietysti tottuneet. Ja heidän kiinnostuksensa ei saattanut olla muuta kuin älyllistä laatua. Heillä ei siis ollut tunneruumista, ja siksi he eivät saattaneet lainkaan antautua inhimilliseen tunne-elämään. He olivat puhtaasti älyolentoja ja heidän intressinsä oli tutkia luontoa ja oppia sitä ymmärtämään. Heidän ilonsa oli olla jonkinlaisina loitsijoina, käskeä vuoria ja muita luonnonvaltakuntia tottelemaan heidän ajatuksiaan. He kehittivät itessään aivan luonnostaan älyä eli intelligenssiä, ja sen ohessa myös ylpeyttä ja eristäytymisen halua. Tämä tuli aivan kuin luonnostaan, sillä he tahtoivat kokea omaa olemassaoloaan ja nähdä itsensä jonkinlaisina selväpiirteinä olentoina, heidän täytyi hallita omaa ruumistaan ja itseään. Heidän täytyi erottautua muista ja pitää kiinni siitä omasta ajatusruumiistaan ja ulkomuodostaan, mikä heillä mielikuvituksessaan oli. Heidän täytyi jonkinlaisella ajatuksen keskityksellä erottautua muista, sillä muutoin, jos esimerkiksi jotakuta vastaan tuli toinen ihminen, niin toisen pieninkin ajatus saattoi vaikuttaa toisen ihmisen ajatusruumiiseen ja muuttaa sen tuon ajatuksen mukaiseksi. Sentähden kaikkien ihmisten täytyi oppia hallit-

semaan itseään ja pitämään vallassaan omaa ruumistaan, omaa ajatusmuotoaan. Heidän koko inhimillisyytensä, elämänsä ja pyrkimyksensä oli vain tuollaista älyn ja ajatuksen keskitystä, sellaista ylpeilevää mahtavuutta, kuin „minä, minä hallitsen.” Varsinaisia tunteita heillä ei ollut eikä liioin tietenkään pahuutta eikä kärsimystä siinä merkityksessä kuin me ne ymmärrämme. He olivat vain loistavia jumalallisia olentoja, joita me voimme nimittää vaikka „Herran enkeleiksi”, jos nimitän vain säilytämme tuolle nimitykselle jonkinlaisen tunteellisen sivuvivahduksen. Voimme syystä nimittää heitä jumalallisiksi olennoiksi, jotka ylpeydessään, kopeudessaan ja korskeudessaan nousivat hyvin korkealle.

Kun he tahtoivat — jos sitä sanaa voimme käyttää — lisätä sukuaan, kun he tahtoivat ikäänkuin vetää alas toisen olennon heidän taivaastaan, joka tietysti oli silloin ylemmällä älytasolla, ja jos joku inhimillisistä olennoista tahtoi syntyä maan päälle tuon ihmiskunnan keskuuteen, niin tämäkin prosessi oli erittäin ihmeellinen. Se tapahtui jokseenkin seuraavaan tapaan: Se, joka ylhäältä päin tahtoi astua alas maan päälle, vaikutti johonkin maan päällä elävään olentoon — mitään sukupuolisuutta ei tietysti ollenkaan ollut olemassa — jonka se valitsi itselleen. Se ei saattanut nähdä maanpäällisiä olosuhteita, mutta se saattoi nähdä tuossa n.s. syyruumiissaan, ja kun se tällä tavalla oli

ikäänkuin valinnut itselleen isän tai sanoisimmeko mieluummin äidin, se vaikutti suggeroivasti tuohon tulevaan synnyttäjäänsä, ja tämä maan päällä asuva ihminen lankesi silloin eräänlaiseen puoli-horrokseen, jossa hän näki taivaissa inhimillisen olennon, joka tahtoi hänen luokseen tulla, ja jota kohtaan hänkin tavallaan tunsii vetäymystä. Me emme saa sekoittaa mitään inhimillistä ja tavallista persoonallista tunnetta tähän, sillä tuo halu oli vain äyllistä laadultaan, jonkinlaista äyllistä ihas-tusta. Kun sen jälkeen ihminen heräsi tavalliiseen päivätajuntaansa alemmassa ajatusmaailmassa, alkoi hän muovailla ajatusmuotoa näkynsä mukaisesti, ja kun hän oli ajatusmuodon muovail-lut, niin silloin tuo „lapsi” laskeutui ja yhtyi siihen.

Tällä tavalla he auttoivat toisia syntymään. Kuvaus on kyllä vaillinainen, mutta voimme vähän ymmärtää, mihin suuntaan se tapahtui. Olentoja, jotka saavuttivat inhimillisen kehityksen huipun tässä ensimmäisessä manvantarassa, sanotaan ”Sa-laisessa Opissa” vanhalla intialaisella nimityksellä *asuuroiksi*. Ja minun tekisi mieleni sanoa heitä — sillä käytetään myös muita nimityksiä, jotka muistuttavat nimitystä, jonka tahtoisin heille antaa — *Pimeyden Ruhtinaiksi*. He ovat Brahmaan yöruumiista, Saturnuksen manvantarassa synty-neitä ruhtinasolentoja. Se osa, mitä he tulivat näyttelemään meidän planeetallamme, vastaa hy-

vin meidän kannaltamme Pimeyden Ruhtinaitten nimitystä. He olivat ylpeitä jumalallisia olentoja.

Tulemme sitten toiseen manvantaraan eli luomispäivään. Siellä on uutena ihmiskuntana se luomakunta, joka oli eläinkuntana ensimmäisessä manvantarassa. Se elää tunnetasolla, sillä toinen planeettaketju laskeutuu tunnetasolle. Sen elämä on aivan erilaista kuin tuon ensimmäisen ihmiskunnan. Se oppii ajatuksissaan käyttämään tunteen voimaa ja tietysti myös ajatuksen voimaa, sillä älytaso on tietenkin myös siinä maailmassa ilmenneenä, niin että tällä ihmiskunnalla on jo kaksi kertaa enemmän luomisvoimaa käytettäväänään kuin edellisellä. Se asuu maailmassa, jota se saattaa muovilla tunteen avulla. Sentähden tämän ihmiskunnan pyrkimys käy semmoiseen suuntaan, että se etsii tunnetta, joka olisi pysyväinen, ja joka toisi sille onnea.

Ihmiskunnilla on aina ollut auttajia. Jo ensimmäisellä ihmiskunnalla oli auttajansa, jotka näyttivät sille, millä tavalla oli elettävä. Auttajat olivat toisiin järjestelmiin kuuluvia jumalallisia olentoja, joita kutsumme *deevoiksi*. Niinikään toisella ihmiskunnalla oli jumalallisia olentoja auttajina. Jokaisen ajatuksen toisen manvantaran ihmiset pyrkivät pukemaan tunteen muotoon. Voi myös sanoa, että ajatus ja tunne heissä oli yhdistynyt. Heidän pyrkimisensä täydellisyyteen oli pyrkimystä pysyvään tunteeseen.

Mitä silloin opettivat heille ne jumalalliset olennot, jotka heidän elämänsä ohjasivat? He sanoivat noille ihmisille: ”Totelkaa meidän viisaita neuvojamme, niin tulette onnellisiksi; tehkää niinkuin me näytämme teille: tällä tavalla voitte tunteita rakentaa ja tulla onnellisiksi.” Tämä ihmiskunta oppi hyvin tottelevaiseksi, ja sen vuoksi se oppi rakentamaan kauniita, palvovia tunteita. Se oppi aina katselemaan ihanteita. Meidän on pidettävä mielessämme, että aikaisemmat ihmiskunnat eivät eläneet sellaisessa maailmassa, missä ihanteet eivät helposti toteudu. Heidän maailmassaan tunteet ja ihanteet saattoivat todella toteutua. Toisen kierroksen ihmisten oli helppo oppia tottelemaan viisaita jumalallisia olentoja, ja sen tähden heidän oli verrattain helppo oppia rakentamaan palvovia, ihailevia, kauniita tunteita. Mutta he saivat myös oppia ankaran läksyn. Heitä seurasi jo kärsimys, sillä voisi sanoa, että koko tunne-elämän ehtona on kärsimys. Tunne-maailma on sitä laatua, että mikään tunne ei siellä ole pysyväinen, ellei se perustu ihmisen itsensä kieltämiseen. Mekin tiedämme omasta kokemuksestamme, että jos tahdomme, että joku tunne meissä pysyisi eikä häipyisi, niin meidän täytyy tehdä se pysyväiseksi uhrautumalla jollakin tavalla. Ainoastaan siten, että kiellämme itsemme, me saamme tunteemme joksikin ajaksi pysyväiseksi. Jos tunnemme rakkautta jotakin ihmistä

kohtaan, niin tämä rakkaus hyvinkin pian häviää meistä, ellemme osaa sitä itessämme kasvattaa, ellemme vaali sitä kuin kukkaa, joka menestyäkseen tarvitsee hellää hoitoa. Meidän täytyy jollakin tavalla kieltää itsemme, uhrautua, olla uskolisia.

Sitä tämä toisen manvantaran ihmiskunta sai oppia. Varsinaisena luonnollisena asiana, jonka kautta se oppi kieltäytymisen läksyn, oli se keino, millä ihmiset jatkoivat sukuaan. Mitään varsinaista sukupuolielämää ei vielä nytkään ollut, mutta tietenkin he jatkoivat sukuaan, kun uusi ihminen tahtoi maailmaan syntyä. Millä tavalla tämä ihmiskunta siis saattoi antaa ruumiin toisille olennoille? Tapa oli hyvin samanlainen kuin ensimmäisen manvantaran ihmiskunnassa. Kuitenkin oli ero siinä, että toisen manvantaran ihmiskunnassa, kun edellä kerrotulla tavalla äiti näyssä näki olennon taivasmaailmassa, hän saattoi nähdä lisäksi tämän muodonkin taivasmaailmassa. Sillä tälle ihmiskunnalle oli alempi älytaso taivaana, vaikka he olivat selvänäköisiä. Kun „äiti” näki näyssä määrätyn ihmisen joko alemmalla tai ylemmällä älytasolla, hän rakastui häneen, samoin kuin tuo toinen, joka tahtoi syntyä, puolestaan oli rakastunut tulevaan synnyttäjäänsä. Heidän välilleen syntyi hellä rakkaussuhde, ja seuraus oli, että äiti alkoi itessään, omissa tunteissaan aivan kuin rakentaa kuvaa tuosta ihmisestä; hän rakensi tun-

teistaan ruumiin tuolle ihmiselle. Hän ei rakastanut tuota olentoa ikäänkuin ulkopuolella itseään olevana, niinkuin aikaisemmat ihmiset älymaailmassa, vaan hänen täytyi sisässään rakentaa ruumis uudelle ihmiselle. Äiti koetti itsessään tuntea kaikkia niitä ominaisuuksia, mitä hän rakkautensa silmällä katsoen luuli olevan tuolla taivaassa olevalla ihmisellä, ja noiden tunteiden mukaiseksi muodostui ruumis.

Kun ruumis oli valmis, ihminen laskeutui äitinsä sisään. Äidin täytyi nyt luopua kaikista entisistä tunteistaan ja koko siitä ihannekuvasta, minkä hän oli luonut rakastamalla ja ihailemalla „syntymätöntä” ihmistä. Sillä jotta ihminen saattoi syntyä maan päälle ja elää erityisenä yksilönä, hänen täytyi repiä itsensä ulos äidin tunneruumiista. Ja tämä tuotti alussa sanomatonta kärsimystä. Vasta kun ihminen kehittyi enemmän, se ei enää tuottanut tuskaa.

Tätä toista manvantaraa sanotaan ”Salaisessa Opissa” „Brahmaan päiväruumiiksi”, ja — kummallista kyllä — rosenkreutsiläiset nimittävät sitä aurinko-manvantaraksi, siis myös „valoruumiiksi”.

Näitä ihmisiä, jotka olivat aivan kuin kukkana tämän toisen ketjun ihmiskunnassa, sanotaan *agnishvaatta-pitreiksi*. Se merkitsee niitä, jotka tuovat tulen taivaasta, „tulenmukaisia isiä”. Ja minun tekisi mieleni nimittää heitä *Valon Heroiksi*. Nämä olennot olivat todella ihania enkeli-

mäisiä olentoja. He olivat kehittäneet itsessään rakkauden palvovaa kykyä. He olivat itsensä voittaneet. Heillä ei ollut sielullista ja henkistä ristiriitaa. He olivat aivan kuin valon sankareita, ja he seisoivat aina hyvän puolella. He olivat aivan toisenlaisia olentoja kuin ensimmäisen manvantaran ihmiset.

Tulemme sitten kolmanteen luomispäivään eli manvantaraan ja sen ihmiskuntaan, joka siis eli eetteritasolla. Siitä meidän ei tarvitse niin paljon puhua. Voimme vähän enemmän ymmärtää sen elämää, sillä se oli lähinnä meidän ihmiskuntaamme. Heillä ei ollut samanlaista fyysillistä ruumista kuin meillä, eikä heidän elämässään ollut vielä sellaisia ristiriitoja kuin on meidän elämäsämme. Luonnonvoimat, jotka heitä ympäröivät, olivat niin hienot, että elämä ei heille tuottanut läheskään sellaisia vaikeuksia kuin meille. Nämä ihmiset saivat sängen suuren voimanlisän verrattuna edellisiin ihmiskuntiin. Jos sanomme, että ensimmäinen ihmiskunta kehitti yksinomaan älyä, toinen ihmiskunta tunnetta ja älyä, niin voimme sanoa, että kolmas kehitti tahtoa, tunnetta ja älyä. Tahdonvoima kehittyi sen kautta, että luonto antoi heille uusia merkillisiä voimia, jotka kuuluvat eetterimaailmaan, nimittäin sähkövoiman ja lisääntymismahdollisuuden, toisin sanoen sukupuoliset voimat sisäisinä eetterivoimina. Sukupuolivoima kehittyi heissä luonnollista tietä, mutta se ei syn-

nyttänyt heissä sellaisia ristiriitoja kuin meissä, sillä se pysyi puhtaana ja luonnollisissa rajoissa. Heidän lisääntymisensä oli siis sukupuolista laadultaan, sekä silloin kun molemmat sukupuolet olivat samassa yksilössä että silloin, kun he olivat jakaantuneet kahdeksi sukupuoleksi. Tämä ihmiskunta kykeni noudattamaan niitä neuvoja, jotka se sai opettajiltaan. He oppivat käyttämään tahdonvoimaansa ja hillitsemään sukupuolista luontoaan. Kolmannen manvantaran ihmiskuntaa sanotaan „Salaisessa Opissa” *barhishad-pitreiksi*, mikä merkitsee ”voimakkaat”, ”vahvat”, „*Vahvuuden Kalliot.*” Heidän olemuksensa oli voimaa ja luovaa kykyä, mutta myös nöyrää ja iloista tottelemista. Heillä kehittyi äly, tunne ja eetteris-fyysillinen elämä. Mutta heillä ei ollut, kuten jo mainitsin, sellaisia ristiriitoja kuin meillä. Sen enempää en tahdo tässä heidän elämäänsä syventyä.

Tulemme sitten neljänten manvantaraan eli ketjuun, jossa meidän ihmiskuntamme nyt elää. Tämän tarkoituksena on luoda ihmiskunta, jota voimme nimittää *Mestarien ihmiskunnaksi*.

Meidän ihmiskuntamme oli eläinkuntana kuumanvantarassa. Suuret joukot syntyivät silloin ihmisiksi, mutta osa vasta meidän maapallollamme. Samalla kuin meidän ihmiskuntamme sai käyttää tätä neljättä ketjua ja fyysillistä maapalloa kehityksen ja elämän kentänä, samalla tämän maapallon täytyi tarjota myöskin noille edellisille ih-

miskunnille tilaisuus saada sellaista kehitystä, mitä niiltä vielä puuttui. Siis meidän maapallomme ei nähnyt ainoastaan sitä ihmiskuntaa, joka oli eläinkuntana kuuketjussa, vaan myös noita aikaisempia ihmiskuntia. Nämä saivat tilaisuuden kehittyä lopullisesti meidän fyysillisellä pallollamme sillä ehdolla, että ne puolestaan auttoivat meitä.

Tällä meidän maapallollamme näemme sen-
vuoksi sangen ihmeellisiä asioita. Te tiedätte, että vanhoina aikoina me saimme apua tälle pallolle Venus-tähdeltä. Mutta samalla kuin olemme saaneet apua Venus-tähdeltä, olemme myös saaneet apua kaikilta noilta aikaisemmilta ihmiskunnilta.

Venus-tähdeltä tuli Salainen Veljeskunta. Useimmat sen alkuperäisistä jäsenistä ovat jo jättäneet maapallomme, mutta osa on vielä jäljellä. Venus onkin kuin meidän ihmiskuntamme kauneimpien toiveitten tyydyttävä. Ja voimme sanoa, että Salaisella Veljeskunnalla on kaikki edistyksen, onnen, rakkauden ja autuuden avaimet. Se voi antaa meille kaikkea, mitä me tarvitsemme. Mutta yhtä tärkeätä kuin se, että on olemassa mitä tarvitaan, on se, että on kaipuuta siihen. Meidän täytyy ikävöidä ja kaivata. Mutta sitä me emme osaisi, ellei meidän alemmassa ymmärryksessämme olisi herätetty voimia, jotka kaipaavat. Kolmannessa ketjussa, eetterimaailmassa, me saimme olla eläinkuntana, itse asiassa sangen onnellisissa oloissa. Meillä oli tosin ristiriitoja, ja me tulimme ihmi-

siksi eri aikoina ja eri vaikuttimista, vieläpä syyt, jotka aiheuttivat meidän kehittymisemme ihmiseksi, saattoivat olla alempiakin laadultaan. Kuitenkin me olimme ihmisiksi tullessamme sängen viattomia ja lapsellisessa tilassa, niin ettemme osanneet mitään kaivata. Miten silloin suuret viisaat olisivat voineet tulla pienille lapsille mitään tarjoamaan? Vasta hyvin pitkien aikojen kuluttua me olisimme oppineet jotakin kaipaamaan. Jotta siis kaipuuta olisi ollut alusta saakka, annettiin sen aikaansaaminen noiden edellisten ihmiskuntien tehtäväksi. Ja jotkut niistä saivat syntyä maan päälle ja opettaa sitä meille. Voi sanoa, että Barhishad-pitrit, Vahvuuden Kalliot, antoivat meille sukupuolisen luonnon, herättivät meissä tahtoa ja antoivat meille fyysillis-eetterisen ruumiin. Valon Herrat antoivat meille tunne-elämän ja tunneruumiin, he painoivat meidän astraaliseen ruumiiseemme ne voimalinjat, joiden mukaan se saattoi elää ja toimia. Asuurat eli Pimeyden Ruhtinaat, ensimmäisen planeettaketjun ihmiset, taas antoivat äly- eli ajatusruumiin. He painoivat meidän älyruumiiseemme ne linjat, joiden mukaan sen pitää toimia. — Kaikki meidän käyttövälineemme toimivat lakisiteisesti, omien lakiansa mukaisesti. Meidän älyruumiissamme vallitsevat loogilliset lait. Ne juuri me olemme saaneet asuuroilta, Pimeyden Ruhtinailta. Ja meidän astraaliruumiissammekin vallitsevat määrättyt lait. Se

tahtoo elää aivan määrättyjen linjojen mukaan. Valon Herrat antoivat sille nämä toiminnan suuntaviivat. Ja meidän fyysisessä ruumiissamme piilee lisääntymisvoima eli sukupuolinen voima. Sen antoivat meille Vahvuuden Kalliot. Seuraavassa tulemme syventymään maapal-
lomme ja ihmiskuntamme elämään ja näkemään, millä tavalla vaikeudet tulivat, ja millaiseksi niiden vaikutuksesta ihmiskunnan elämä kehkeytyi.

VII

Synnin alku

I.

Olemme edellä nähneet, että salaisen tiedon kannalta tieteen käsitys ihmisen alkuperästä on sangen puolinainen. Tiedehän käsittää, että ihminen on eläimestä syntynyt, ja se on etsinyt välimuotoa, „puuttuvaa rengasta”, joka on eläinkun-

nan ja varsinaisen ihmiskunnan välillä. Se on niitä löytänytkin — tai luullut löytäneensä — milloin minkinlaisista apinoista. Uudempi tieteellinen tutkimus on vähän muuttanut sitä alkuperäistä kantaansa, jonka mukaan vain yksinkertaisesti sanottiin, että ihminen on syntynyt apinasta. Nyt sanotaan, että ihmisellä ja apinalla on ollut joku yhteinen kantaisä, eläinmuoto, joka on hävinnyt; nykyiset apinat ovat yhtä paljon sen suvustaan huonontuneita jälkeläisiä kuin ihmiset saman kantaisän eteenpäin ja ylöspäin kehittyneitä jälkeläisiä.

Tällainen on tieteen nykyinen kanta, ja me voimme salaisen tiedon kannalta hyvin hyväksyä sen, kuitenkin sillä luonnollisella lisäyksellä, että se sisältää ainoastaan osan totuudesta. Se kuvaa ainoastaan ulkonaisesti ihmisen alkuperää. Sisäisesti ihmisen alkuperä on aivan toinen. Aikain ikuisen viisauden kannalta ihmisen alkuperä ei ole löydettävissä minkäänlaisesta aineesta, vaan hengestä. Ihminen on alkuperältään, kuten olemme koettaneet selittää, jumalallinen olento, jonka aineellisessa muodossa asuva tajunta vähitellen tulee yhä järkevämmäksi, voimakkaammaksi ja omasta jumaluudestaan tietoisemmaksi. Ihmisen syntyperä on siis salaisen viisauden mukaan etsittävä kokonaan muualta kuin mitä tiede opettaa. Tiede on tietenkin oikeassa kuvatessaan ihmisen ulkonaista muodostumista eläinkunnasta.

Olemme edellä nähneet, että tämä ulkonainen-kaan kehitys eli ylimeno toisesta luonnonvaltakunnasta toiseen ei kuitenkaan ole äkillinen. Se ei edes tapahdu niin, että ulkonaisesti, silmillämme voisimme sitä seurata. Päinvastoin me olemme päässeet selville, että tässä nykyisessä maailmankaudessamme kaikki luonnonvaltakunnat ovat sitä mitä ovat. Ne kehittyvät vain omassa piirissään mutta ne eivät muodollisesti nouse toisesta piiristä toiseen. Nousu toisesta luomakunnasta toiseen tapahtuu jokaisessa maailmankaudessa vain sisäisesti. Vain sisäisesti elämä esim. eläinkunnassa nyt kehittyi ihmiskuntaa kohti. Eikä se tapahdu sillä tavalla, että se eläinkunta, jonka näemme ympärillämme, muuttuisi ihmiskunnaksi tässä nykyisessä maailmankaudessamme. Se pysyy muodoltaan eläinkuntana, mutta sen sisällä oleva elämä herää inhimilliseen tajuntaan tässä meidän maailmankaudessamme. Vasta seuraavan luomispäivän aikana se sisäinen elämä, joka tässä on herännyt inhimilliseen elämään, pukeutuu inhimillisiin muotoihin. Tämä on yleinen sääntö. Olemme nähneet, että me, jotka nyt olemme ihmiskuntana, emme ole tässä kaudessa olleet eläinkuntana (muutamia poikkeuksia lukuunottamatta). Me olimme eläinkuntana edellisessä luomiskaudessa, kuu-manvantarassa, meidän maaketjumme edellisessä ruumistumassa.

Samoin on kaikkien luonnonvaltakuntien laita.

Niiden kehitys on ensin sisäistä laatua, vasta myöhemmin ulkonaista. Niin tapahtuu ihmisenkin kehitys nyt. Hän kehittyy sisäisesti, mutta on puettuna orjan muotoon. Vasta joskus tulevaisuudessa koittaa aika, jolloin hän ulkonaisestikin esiintyy jumalana.

Luokaamme nyt yleissilmäys ihmiskuntamme esiintymiseen nykyisessä manvantarassa ja sen muodostumiseen kuuketjussa. Tärkeätä on näet ymmärtää sekin, miten eläinkunnasta ihmiskunnaksi muuttuminen tapahtui viime luomiskaudessa. Vasta silloin oikein ymmärrämme historiallisesti, miten elämä on maan päällä muodostunut sellaiseksi kuin se on.

Tahtoisin aluksi puhua asiasta, josta kerrotaan syvällisemmissä teosofisissa kirjoissa. Siitä puhutaan paljon esim. H. P. Blavatskyn „Salaisessa Opissa”, ja sentähden on hyvä saada siitä jonkinlainen käsitys. Tarkoitan n.s. *kierroksia*. Olemme tähän asti puhuneet planeettaketjuista, mutta nyt meidän täytyy määritellä, mitä kierrokset ovat, jotta esityksemme olisi täydellinen „Salaisen Opin” kannalta, ja jotta voisimme ymmärtää ihmiskunnan esiintymistä tässä meidän maaketjussamme.

Ne, jotka ovat perehtyneet teosofiseen kirjallisuuteen, tietävät, että puhutaan seitsemästä kierroksesta, ja sanotaan, että seitsemän kierrosta on aina yhdessä ketjussa. Sanotaan maapallon man-

vantaraan kuuluvan seitsemän kiertotähteä eli palloa. Puhutaan siis seitsemästä kierroksesta ja sanotaan, että elämänaalto kiertää seitsemän kertaa näiden pallojen kautta. Tämä kuuluu kovin mutkikkaalta. Ja jos ajattelemme asiaa liian objektiivisesti ja materialistisesti, voimme saada sen käsityksen, että meidän maaketjuumme todella kuuluu seitsemän palloa, jotka ovat eri paikoissa avaruutta. Seitsemän kierrosta näiden pallojen kautta merkitsisi siis, että elämänaalto kiertäisi planeetasta planeettaan seitsemän kertaa, ja määrätty elämänaalto viivähtäisi siis 49:llä asemalla. Tällaisen kuvan saamme helposti, jos ymmärrämme nämä asiat karkean ulkokohtaisesti.

Jos kuitenkin käsitämme nämä asiat henkisemällä tavalla, silloin huomaamme, että ne eivät olekaan niin monimutkaisia. Me emme löydä näin monta kiertotähteä ja etappia elämän kiertokulussa. Minun täytyy tietenkin myöntää, että se käsitys, mikä on esitetty esim. Annie Besantin kirjassa ”Aikain viisaus” ja Besantin ja C. W. Leadbeaterin kirjassa ”Ihminen, mistä ja miten?” sekä monissa muissa teosofisissa kirjoissa, tuntuu viittaavan siihen, että todella olisi seitsemän eri palloa ja seitsemän kierrosta kaikkien näiden pallojen kautta. Siis siitäkin, että minä nyt esitän asioita hieman toisella tavalla, huomaamme, kuinka vaikeita ja epävarmoja ankanan tieteellisesti käsiteltyinä nämä asiat ovat. Ihmiset jotka niitä kat-

selevat ja koettavat ymmärtää, voivat nähdä eri tavalla. Voimme tästä siis tulla siihen ilahduttavaan johtopäätökseen, ettei meillä tarvitse olla minikäänlaista ehdotonta auktoriteettiä, niin että voisimme ikäänkuin painaa päämme tyynylle ja arvella: „Nyt me sen tiedämme!” Meidän täytyy itse vähitellen ponnistaa, ja meissä täytyy sellaisen havaintokyvyn, sellaisten aistimien ja voimien herätä, että itsekin voimme vähän näitä asioita tutkia.

Jotta saisimme jonkinlaisen käsityksen planeettojen ja kierroksien suhteesta, niin tarkastelkaamme esimerkiksi tätä meidän manvantaraamme. Asiat ovat hieman toisin muissa manvantaroissa, mutta kun tutkimme tätä, meitä lähinnä olevaa maan manvantaraa, ymmärrämme analogian nojalla toisiakin.

Voimme heti ymmärtää, mikä näiden kierrosten tarkoitus on, ja miksi elämä kiertää seitsemän kertaa. Nämä kierrokset ovat nimittäin määrätystä suhteesta n.s. alatasoihin. Olemme puhuneet siitä, kuinka kullakin tasolla on seitsemän alatasoa, niin myös meidän fyysisessä maailmassamme, missä erotamme seitsemän eri alatasoa eli elementtiä, joiksi niitä myös nimitetään. Kierrosten tarkoitus on herättää toimintaan nämä seitsemän alatasoa eli elementtiä. Niitä kaikkia ei voi ikäänkuin yhdellä kertaa herättää eloon, vaan siinä täytyy tapahtua, ottaaksemme esimerkin hengityksestä,

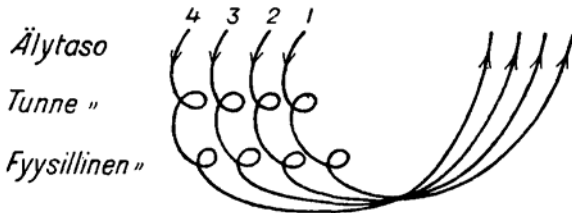
seitsemän „uloshengitystä.” Yksi hengitys ulospäin saa vain yhden elementin herätetyksi, joten seitsemän hengitystä vaaditaan organisoimaan seitsemää alatasoa.

Nämä „planeetat” eivät ole eri paikoissa avaruutta, vaan samassa paikassa. Meidän maapallomme on siis kuuden sisarpallonsa fyysillinen edustaja, ja meidän maapallomme on samassa paikassa kuin nuo toiset kuusi. Ne ovat kyllä näkyväisessä maailmassa, mutta toisenlaisia kokoonpanoltaan kuin meidän karkea maapallomme. H. P. Blavatsky sanoo eräässä „Salaisen Opin” kohdassa — „Salainen Oppi” on erikoinen kirja, jota täytyy lukea tarkkaavasti, jos mieli päästä siitä selville — nimenomaan: „Nämä sisarpallot ovat maapallon periaatteita.” Ja Blavatsky viittaa vielä siihen tosiseikkaan, että maapallon sisarpallot ovat maapallon korkeampia periaatteita, samoin kuin se, jota sanomme astraalitasoksi, on itse asiassa maapallomme astraalinen sisarpallo, j.n.e.

Kun manvantarassa elämänaalto lähtee liikkeelle, se muodostaa nämä pallot yhtäaikaan. Nämä pallot eivät muodostu siten, että ensin muodostuisi sanokaamme mentaalinen eli alemman älytason pallo, sitten astraalinen pallo, sitten eetterinen, sitten fyysillinen, sitten taas eetterinen, astraalinen ja mentaalinen. Tämä muodostelu ei tapahdu niin, se ei tapahdu paikassa eikä ajassa eri aikoina, vaan sekä ajassa että paikassa yhtäaikaan, siten että kukin kierros herättää eloon määrätyn alataason.

Meidän täytyy tässä muistaa, että näiden kaikkien tasojen korkeimmat alatasot, siis toisin sanoen alkuatomit — jos käytämme tuota sanaa muistakin tasoista kuin fyysillisestä — herättää eloon Logos, eivätkä sitä siis tee ne jumalalliset olennot, jotka sittemmin rakentavat alatasot ja pallot. Tämä merkitsee toisin sanoen, että tasot ovat jo olemassa mahdollisuuksina, *in potentia*, vaikkeivät vielä toiminnassa, *in actu*. Kierrosten tarkoitus on saada tasot ulkokohtaisesti todellisiksi, siis herättää toimintaan tasojen alatasot.

Neljännessä alatasossa tämä tapahtuu seuraavan ohjelman mukaan:

Muistamme, että tässä neljännessä manvanta-rassa meidän maapallomme sanotaan olevan fyysillisellä tasolla; sen yläpuolella, astraalitasolla, on astraalipallo ja tämän yläpuolella älytasolla älypallo eli toisin sanoen fyysillinen maailma, eetterimaailma, astraalimaailma ja alempi älymaailma; kaksi viimeksimainittua ovat meidän tuonelumme

ja taivaamme. Alemmalla älytasolla on korkein aineellinen pallomme. Aina myös voidaan puhua pallojen korkeimmasta älypallosta, siitä maagillisesta aurasta, joka on takana, ja jota ilman pallot eivät voisi muodostuakaan, mutta siitä ei puhuta maa-manvantaran yhteydessä.

Ensimmäisessä kierroksessa organisoidaan ensimmäinen elementti eli ensimmäinen alataso jokaisella tasolla, mutta ei siten, että organisoitaisiin ensin korkein alataso, eli atominen alataso, sillä sen hän, Logos, on jo herättänyt eloon. Se organisoidaan vasta viimeiseksi, mutta tässä luonnollisessa kehityksessä eli evolutiossa, jolloin laskeudutaan aineeseen ja taas nouseaan aineesta, elementit eli alatasot järjestyvät hieman toisella tavalla. Ne järjestyvät tässä neljännessä manvantarassa siten, että kolme ylempää elementtiä pysyy okkultisina ja organisoidaan vasta viimeiseksi. Tässä herätetään eloon neljä alempaa elementtiä.

Koettakaamme kuvata näitä asioita graafisesti. On muistettava, että ne tapahtuvat yhtäaikaan ajassa ja paikassa, vaikka meidän täytyy esittää ne ikäänkuin eri paikoissa ja eri aikoina tapahtuvina. Elämänaalto lähtee liikkeelle alaspäin (kts. piirrosta). Silloin se herättää eloon mentaalitason elementin, sitten vastaavan astraalitason, ja sitten fyysillisen tason vastaavan, neljännen elementin. Tämä on ensimmäinen kierros (1). Sitten se nousee takaisin ylös eikä vielä toistaiseksi organisoimi mitään

muuta. Se nousee takaisin ja tulee siten ikäänkuin kiertäneeksi seitsemän palloa, vaikka todellisuudessa ei ole niin monta palloa. Toisessa kierroksessa samaten herätetään eloon seuraava alataso älytasolla, tunnetasolla ja fyysillisellä tasolla. Elämänaalto kulkee sitten taas ylöspäin. Kolmannessa kierroksessa tapahtuu samoin.

Neljännessä kierroksessa, jossa me nyt olemme, on saavutettu suurin aineellisuus. Nyt on jo fyysillinen, kiinteä aine syntynyt. Ensimmäisessä kierroksessa muodostuu se elementti, jota kabbalistisesti sanotaan tuleksi, s.o. se kemiallisen assimilation aiheuttaja, mistä olemme puhuneet. Toisessa kierroksessa muodostuu ilmaelementti, kolmannessa juokseva eli vesielementti ja neljännessä maaelementti. Sitten seuraa viides kierros. Viides kulkee aivan kuin ylöspäin. Laskeutessaan elämänaalto herättää eloon sen valoeetterin, josta olemme puhuneet, ja palaa taas takaisin. Nousussa muodostuvat ne uudet pallot, jotka kuuluvat sisarusten seitsenketjuun. Tällainen on siis viides, ja kuudes on samanlainen. Kuudennessa muodostuu kuudes elementti, se, jota olemme nimittäneet magnetismiksi, sähköksi. Vihdoin tulee seitsemäs elämänaalto ja muodostaa atomiset tasot, ja tällöin ovat kaikki seitsemän palloa muodostuneet. Itse asiassa on siis syntynyt seitsemän palloa, eivätkä ne ole paikallisesti ja ajallisesti erillään, vaan samassa paikassa ja yhtäikää olemassa.

Nuo kolme viimeistä elementtiä ovat tällä hetkellä vielä okkultisia. Nykyisin tunnemme neljä elementtiä, maan, veden, ilman ja tulen, käyttäkösemme näitä vanhojen Viisaitten nimityksiä. Ne ovat aivan kuin pääelementtejä. Tietysti varsinaisia kemiallisia elementtejä eli alkuaineita on useampia, mutta ne voidaan jakaa näihin neljään ryhmään. Me tietysti puhumme kaikkiläpäisestä eetteristä emmekä ymmärrä luonnonilmiöitä, jollei eetteriä otaksuta olevan olemassa. Onhan havaittu sellaista valoa ja sellaisia säteitä, joita ei fyysillisin silmin voi nähdä, esim. infrapunainen, ja jotka edellyttävät eetterin olemassaoloa. Nykyään ovatkin etevimmät luonnontutkijat varmoja siitä, että eetteri on olemassa, samoin kuin siitä, että yhtenäisiä fyysillisiä alkuatomeja on olemassa. Mutta noita kolmea elementtiä me emme havaitse itsetietoisesti. „Salaisessa Opissa” H. P. Blavatsky sanoo, että viidennessä kierroksessa tulee viides elementti aivan yhtä ulkokohtaiseksi todellisuudeksi meille kuin ilma on nyt, kuudennessa kierroksessa tulee kuudes elementti ulkokohtaiseksi, seitsemännessä seitsemäs, jota olemme nimittäneet plastilliseksi elementiksi tai kunnioittaneet vieläpä niinkin henkiselällä nimellä kuin ”muistikykyinen elementti.” — ”Salaisessa Opissa” sanotaan, että ensimmäisen kierroksen aikana maapallomme oli niinkuin kylmä loistava tulipallo. Vasta toisen kierroksen aikana syntyi

ilma, kolmannen aikana vesielementti ja nyt neljannen aikana maaelementti.

Huomasimme siis, että neljännessä manvantarassa eli luomiskaudessa on aina kolme alatasoa salattuna, ja että ne organisoituvat viimeiseksi. Samanlainen on suhde myös toisissa manvantaroissa. Kuu-manvantarassa oli myös määrätty määrä elementtejä salassa, nimittäin kaksi, ja ensin ilmeni kolme, joten viisi syntyi kuu-manvantarassa. Sen edellisessä eli aurinko-manvantarassa oli kaksi elementtiä ilmenneenä eli ilmeni ensiksi, ja korkein oli salainen. Edellisissä manvantaroissa ei tietenkään muodostu yhtä paljon elementtejä kuin meidän neljännessä manvantarassamme. Siten oikeastaan edellisten yhteydessä ei ole syytä puhua seitsemästä pallosta. Kuu-manvantarassa voisi sanoa olleen seitsemän palloa, jos otetaan lukuun korkeamman älytason pallo, joka kyllä oli olemassa. Silloin myös voisimme sanoa, että tässä neljännessä manvantarassa on yhdeksän palloa — kahdeksan tai yhdeksän, riippuen siitä, luemmeko fyysillisen ja eetterisen pallon erikseen vai yhdeksi. Ne luokitellaan eri tavoin. Käytännöllisesti, ilmenneen elämän kannalta katsoen, on siten aivan turha sanoa, että esim. ensimmäisessä manvantarassa, jolloin koko kehitys ei laskeutunut alemmalle älytasoa alemmalle, olisi ollut seitsemän palloa. Niitä olisi täytynyt silloin etsiä ylemmältä älytasolta, vieläpä buddhiselta ja henkiseltä tasolta

asti. Tämä on käytännöllisesti katsoen aivan turhaa, sillä meidän ei tarvitse puhua mistään sisä-näköisistä palloista. Korkein, maagillinen pallo, on ylemmällä älytasolla, ja se on kyllä olemassa jo ensimmäisessä manvantarassa. Jos sen ottaa lukuun, voi puhua kolmesta, mutta varsinaisesti aineellisista palloista ei voi puhua useammasta kuin yhdestä ensimmäisessä manvantarassa, toisessa kolmesta, kolmannessa viidestä, neljännessä seitsemästä. Tällä tavalla olen käsittänyt nämä kierrokset.

Nämä ovat vaikeita asioita, eikä kenenkään tarvitse luulla, että minä olen niitä vain jollakin salaperäisellä tavalla katsellut, ja että minä tiedän itse aivan tällä tavalla. Minä olen katsellut niin hyvin kuin olen osannut, mutta en mene ikuisella autuudellani niistä takuuseen. Näin minä käsitän nuo asiat nyt, enkä osaa sen paremmin niitä selittää kuin mitä olen itse ymmärtänyt ja nähnyt.

Siirtykäämme sitten ajatuksissamme kauas taaksepäin, kuu-manvantaraan, ja ajatelkaamme sen eläinkuntaa. Se oli siis aikaa, jolloin me olimme siellä eläinkuntana.

Milloin ja millä tavalla tapahtui inhimillisen tajunnan herääminen silloisessa eläinkunnassa? Kun ajattelemme, että manvantara kestää pitkiä aikakausia, miljoonia vuosia, ja että siis mekin eläinkuntana elimme kuussa hyvin kauan aikaa,

niin voimme jo siitä ymmärtää, että ihmisjärjen eli ihmisminän herääminen ei ole voinut tapahtua kaikissa yksilöissä yhtäaikaan. Sillä mikä on koko ihmisminän ja ihmisen tajunnan periaate? Se on yksilöllisyys. Ja koska se on yksilöllisyydessä, se on jotakin, joka juuri siinä eroaa muista. Siis minuuden herääminen on yksilöllinen tapahtuma. Jokaisen ihmisen takana on jumalallinen monadi eli jumalanpoika. Nämä jumalanpojat ovat aivan kuin suurissa ryhmissä eläinkunnan ja kasvikunnan takana ja vielä suuremmissa ryhmissä kivi-kunnan takana, mutta ihmiskunta eroaa siinä muista luonnonvaltakunnista, että monadin ja jonkun määrätyn yksilöllisen muodon välillä on side, niin että sama monadi ei enää jumalallisena tajuntana elähytä suuria joukkoja yksilöllisiä muotoja, vaan ainoastaan yhtä. Siis jokaisella ihmisellä on oma jumalanpoikansa, vapahtajansa ja sisäinen jumalansa. Jokaisella ihmisellä on oma tähtensä, ja sentähden on ihmisminän syntyminen — joka on silta jumalanpojan ja inhimillisen muodon välillä — yksilöllinen ja salainen tapahtuma, ei ulkonainen. Siten on suurin sisäinen tapahtuma eläimen elämässä se, kun hänen rinnassa syntyy inhimillinen minä. Meidän syntymisemme ihmiskunnaksi kuussa tapahtui siis pitkän ajan kuluessa, riippuen kaikenlaisista ulkonaisista olosuhteista. Tietenkin suuret joukot meistä syntyivät jokseenkin yhtäaikaan, yksi suuri joukko yh-

tenä aikakautena, toinen toisena. Ja sillä tavalla voidaan ihmiset ryhmittää eri rotuihin, niinkuin ihmiskuntamme on jakautunut täällä. Ihmisrodut ovat erilaisia sen nojalla, että jo kuussa ihmiseksi syntyminen tapahtui eri aikoina. Ja jos kysymme vielä kaukaisempaa syytä, minkätähden se sitten tapahtui eri aikoina, niin meidän täytynee ymmärtää, että eläinkunta oli silloin jakaantunut niinkuin nytkin erilaisiin eläinlajeihin, jotka taas olivat aikoinaan syntyneet erilaisista kasvilajeista.

Kun katselemme kasvimaailmaa, huomaamme, että siinä on ulkonaisesti ja myös sisäisesti katsoen erilaisia kasvilajeja. Sisäisesti katsoen kasvien sielunelämä on hieman erilainen eri ryhmissä. Huomaamme, kuinka luonto on rikas sekä ulkonaisista muodoista että sisäisen elämän puolesta niin pitkälle kuin saatamme nähdä. Meidän ei pidä ajatella, että elämä eli tajunta kasvimaailmassa siirtyy välttämättä toisesta kasvilajista toiseen, niin että se lopulta tulee käyneeksi kaikkien kasvilajien kautta. Ei myöskään pidä luulla, että tajunta siirtyy eläinkunnassa lajista toiseen, siksi kunnes se lopulta on käynyt kaikkien eläinlajien kautta. Kasvista voi eläimeksi syntyä eri ryhmistä. Yhdestä kasviryhmästä voi syntyä yhdenlainen eläin, toisesta toisenlainen. Samoin siis erilaisten eläinten sielussa voi syntyä ihminen. Muutenhan pitäisi olla vain yksi ainoa eläinlaji, joka voi synnyttää ihmisen. Niinhän muuten tie-

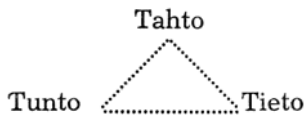
demiehet väittävätkin etsiessään sitä välimuotoa, ihmisapinaa, josta ihminen on syntynyt. Okkultinen tutkimus näyttää, että ihmisiä voi syntyä erilaisista eläimistä. Ei tosin mistä tahansa, mutta esim. nykyisessä eläinkunnassa on muutamia korkeampia tyyppjeä, kuten koira, kissa, elefantti, hevonen, jotka kukin ovat niin kehittyneitä omalla tavallaan, että niissä voi syntyä inhimillinen tajunta. Samoin oli kuussa eläinkunta jaettuna, vaikka tietenkin täytyy ymmärtää, ettei eläinkunta kuussa ollut lainkaan sellainen kuin eläinkunta täällä. Siellähän ei ollut fyysillisiä ruumiita niinkuin nykyisin, mutta fyysilliset voimat vaikuttivat siellä, niinkuin ne vaikuttavat täälläkin. Eläinkunta oli jakaantunut erilaisiin lajeihin, ja niissä jokaisessa oli joku korkein tyyppi, johon toiset alemmat aivan kuin asteettain pyrkivät. Näistä korkeammista tyypeistä saattoi muodostua ihmisiä, tai paremmin sanoen, ettei erehdystä syntyisi, näiden korkeampien tyyppien sielussa saattoi herätä inhimillinen minätajunta.

Ajatelkaamme nyt selvyuden vuoksi eläintä tässä meidän luomiskaudessamme, esim. uskollista koira. Sillä on fyysillis-eetterinen ruumis, sillä on astraaliruomis, ja sillä on myös älyruumiin alkua. Alemmilla eläimillä ei ole vielä varsinaisesti älyllisyyttä. Älyn käyttöväline ei ole suinkaan ruumiin eli käyttövälineen kaltainen edes koirisakaan, sillä niilläkään ei ole vielä muuta kun jon-

kunlaista heikkoa älynvoimaa astraaliruumiissa, aivan kuin älyainetta astraaliruumiissa. Me voimme esittää eläimen neliönä.

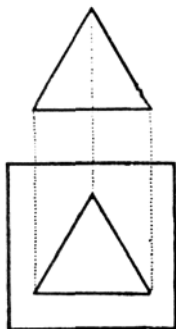

Eläimen takana jumalallisessa maailmassa on jumalanpoika, mutta se ei ole oikeastaan määrätyn eläimen takana, vaan on kuin takana olisi monta jumalanpoikaa. Siten on tämän jumalanpojan ja eläinsielun välillä olemassa aivan kuin korkeamman minän alkuvarjo. Sillä kuten olemme edellä nähneet, jumalanpoika eli monadi pääsee aineeseen laskeutuessaan itse jonkun matkaa alaspäin. Voimme kuvata sitä kolmiolla, sillä tässä jumalallisessa hengessä — on väärin sanoa sitä vielä minuudeksi — joka on aivan kuin heijastus jumalanpojasta, on kolme pääominaisuutta, jotka tosin ovat aivan uinuvassa tilassa, samat kolme pääominaisuutta, jotka ovat kaikissa ihmisissä, nim. tahto, tunto ja tieto.

Vanhat intialaiset nimitykset ovat *aatmaa*, *buddhi* ja *manas*. Ne ovat kolme psykologista perusvoimaa jokaisessa tajunnassa. Ne ovat tietenkin täysin heränneinä jumalanpojassa itsessään, mutta niiden tarkoituksena on herätä myös aineellisessa maailmassa.

Ajatelkaamme siis, että aineellisessa evolutiossa on päästy niin korkealle, että on muodostunut korkeampi eläintyyppi. Kun minuus on syntyvä tässä eläimellisessä sielussa, kun kolmion on synnyttävä neliössä, voi vaikutus ylhäältäpäin tulla kolmea linjaa pitkin. Voi tulla vaikutus tunnelinjaa pitkin ja herättää ensin tunneluonnon inhimillisessä tajunnassa. Samalla heräävät kyllä muutkin puolet, mutta itse herääminen on tapahtunut tunnelinjan puolella. Samoin voi ensimmäinen sysäys eli herämys tulla tiedon tai tahdon linjan kautta. On siis kolme päätapaa, millä inhimillinen minuus voi herätä eläinsielussa, niinkuin seuraava kaavamainen kuvio osoittaa:

Ottakaamme esimerkiksi koira, johon olemme erikoisesti kiintyneet, ja joka on myös isäntäänsä tai emäntäänsä kiintynyt. Se on aina isäntäväkensä parissa, aina, sillä se kuuluu myös asiaan. Meidän inhimilliset ajatuksemme ja tunteemme, kaikki inhimilliset värähtelymme vaikuttavat yhtämittaa siihen. Sen värähtelyt vaikuttavat myös meihin. Me otamme niitä itseemme, mutta lähettämme ne ulos inhimillisinä, hieman muuttuneina. Voisi sanoa, vaikka tämä on hieman pikkumainen asia, että me menemme vähäsen alaspäin kehityksessämme, mutta samalla autamme koira ylöspäin. Kuitenkin tuo epäitsekäs teko painaa paljon enemmän kuin se pieni hidastuminen, mikä meissä tapahtuu. Meidän värähtelymme vaikuttavat koiraan herättävästi. Se imee yhä enemmän inhimillistä sielua itseensä ja on täynnä rakkautta meitä kohtaan. Tiedämmehän, että harvoilla eläimillä on niin suuri rakastamisen kyky kuin koirilla, ja aivan tavallinen koija osaa rakastaa paljon voimakkaammin, uskaliaammin, kauniimmin kuin moni ihminen. — Meidän välillämme on siis olemassa yhtämittäinen rakkauden virta. Koira antaa mitä se osaa, mutta imee itseensä korkeampaa meistä. Ja lopulta voi tuo rakkaus nousta huippuunsa koirassa. Se ei enää tiedä millä tavalla osaisi näyttää rakkautta isäntäänsä kohtaan, ja silloin siinä aivan kuin puhkeaa inhimillinen taajunta, ensimmäinen aavistus minuudesta. Rakkaus

on silloin synnyttänyt sen ihmiseksi. Ihminen on syntynyt koiran sielussa, mutta ei koira silti muotoaan muuta. Inhimillinen minuus voi olla koiran muodossa, mutta se on vain erona, että kun tuo koira kuolee, sen sielu ei enää synny koirana. Tavallista on, että se jää taivaaseen odottamaan tulevia aikoja, seuraavaa eli viidettä kierrosta, voidakseen syntyä ihmisenä maan päälle. — Jos se jossakin seuraavassa eläinruumistuksessa vielä voisi kehityksessään edetä, niin se, vaikkakin sillä jo on inhimillinen tajunta embryo-tilassa, saattaa vielä ruumistua eläimenä. Mutta sääntönä on, että kun ihmistajunta on syntynyt eläimessä, se ei enää synny maan päälle eläinmuotoon.

Ihmisen syntyminen eläimessä voi tapahtua toistakin tietä, nim. tieto-, järki- eli ajatuslinjaa pitkin. Koirassa tai muussa eläimessä voidaan herättää ajatuskyky. Lienette kuulleet noista ihmeellisistä eläimistä, joita on esiintynyt Saksassa, „Elberfeldin hevosista”, ja erään tohtorin parista koirasta. Niistä olette saattaneet lukea vuoden 1914 „Tietäjämä.” Sanotaan, että nuo eläimet ovat merkillisen eteviä matematiikassa. Meidän täytyy sanoa, että jos noissa tapauksissa on kysymyksessä ihmistajunnan syntyminen eläinruumistuksessa, on syntyminen tapahtunut tietolinjaa pitkin. Tietenkin noissa tapauksissa voi olla muitakin salaisia ilmiöitä takana, sillä vaikeata on syrjästä päin ratkaista, mikä on kysymyksessä. Mutta ei ole mah-

dotonta, että on tapahtunut inhimillisen tajunnan herääminen hevosten ja koirien sielussa. Uuden inhimillisen tajunnan on siten täytynyt saada paljon apua astraalitasolla, esim. juuri matematiikassa. Jos siis näin on laita, on herääminen epäilemättä tapahtunut tietolinjaa pitkin.

Jos „ihmisen” syntyminen eläimessä tapahtuu tahdon linjaa pitkin, kotieläimessä näkyy suuri toiminnanhalu. Se on vilkas ja erinomaisen toimiva. Se tekee aivan inhimillisiä tekoja, ja sen perusominaisuuksia on tottelevaisuus ja lisäksi vielä älykkyys, niin että se oppii helposti tekemään, mitä siltä vaaditaan. Voimme ajatella esim. sellaista kotieläintä kuin bernhardilaiskoiraa. Nehän ovat Sveitsin vuoristossa tottuneet kulkemaan ympäri ja etsimään lumimyrskyssä eksyneitä ihmisiä ja pelastamaan heidät. Toiminnallaan ne aivan kuin keräävät itselleen hyvää karmaa. Ne tekevät niin paljon hyvää elämänsä aikana, että niissä tahdonvoimat heräävät toimintaan ja saavat vähitellen aikaan jonkinlaisen sillan ylemmän ja alemman välille. Ja sitten jonakin merkillisempänä hetkenä sellaisessa koirassa saattaa herätä inhimillinen tajunta.

Nämä ovat ne kolme päämuotoa eli linjaa, joita pitkin yksilöityminen voi tapahtua. Mutta kaikella on tietenkin myös nurja puolensa. On näet havaittu, että yksilöityminen tapahtuu tosin näitä linjoja pitkin, mutta ei aina kauniilla, vaan vääräl-

läkin tavalla. Voi esimerkiksi sattua, että se tunne, joka herättää inhimillisen tajunnan eläimessä, ei olekaan rakkaus, vaan joko intensiivinen viha tai voittamaton pelon tunne. Jos eläimiä hirmuisesti kidutetaan, niin saattaa tapahtua, että heissä enenaikaisesti herää inhimillinen tajunta suorastaan pelosta tai vihasta. Samoin saattaa tiedon linjaa pitkin tapahtua väärä yksilöityminen siten, että eläimessä herää voittamaton ylpeys ja matkimisen halu. Se tahtoo aivan kuin matkia ihmistä, ja siten sen sielussa herää ylpeyden tunne muita eläimiä kohtaan: „Minä olen etevämpi, minähän olenkin sellainen kuin nuo korkeammat olennot.” Tietysti se ei osaa ajatella: „minä”; kuvasin vain sitä inhimillisesti, mutta hämärä ylpeyden ja turhamaisuuden ajatus saattaa eläimessä herätä. En sano, että näin tapahtuisi meidän manvantarasamme, mutta tällaiset syntymistavat olivat tavallisia kuu-manvantarassa. Meidän ihmiskuntamme on syntynyt eläinkunnasta ei ainoastaan noita oikeita linjoja pitkin, vaan myös väärällä tavalla. Sillä koska aineelliset olot kuussa olivat toisenlaiset kuin meidän maapallollamme, siellä saattoi ajatus ja tunne helpommin herätä toimintaan kuin täällä, sillä aine ei tehnyt paljon vastarintaa. Juuri kuu-manvantarassa oli eläimillä siksi erittäin suuri mahdollisuus ruveta matkimaan ihmistä. Heissä todella heräsi tuo ajatus, että „me tahdomme olla korkeampien olentojen kaltaisia”, ja samalla ne eristäytyivät muista eläimistä.

Ymmärrämme siis, että ihmistajunnan syntyminen eläinyksilöissä on tapahtunut eri tavoin ja eri aikoina. Tässä meidän luomiskaudessamme eli manvantarassamme me synnyimme sitten ihmiskuntana, kaikki me, jotka olimme olleet eläinkuntana kuussa. Kuussa synnyimme ihmisiksi, mutta meillä ei ollut tilaisuutta jatkaa siellä kehitystämme. Erilaisia psykologisia voimia oli herännyt meidän inhimillisessä tajunnassamme siis jo kuussa, niin että meillä oli erilaisia taipumuksia tänne tullessamme.

Tässä maaketjussamme joudutetaan kaikkea kehitystä. Tänne tuli suuria auttajia toisista planeettaketjuista ja myös Salainen Veljeskunta auttamaan meitä. Tänne tuli edellisten ketjujen ihmiskuntien olentoja, jotka tahtoivat jouduttaa meidän kehittymistämme sekä hyvään että pahaan.

Synnin alku

2.

Tässä yleissilmäyksessä, jonka olemme luoneet ihmiskunnan kehitykseen, n.s. planeettaketjuihin ja niiden jälleensyntymiin, olemme huomanneet, että meidän maaketjumme ja tämä nykyinen maapallomme n.s. sisarpalloineen eli -prinsippeineen on *neljäs* eli aineellisin järjestyksessä ja samalla rikkain ja monipuolisin. Tässä on kaikkein enim-

min voimia näyttämöllä, tässä on ainetta useammassa muodossa ilmenneenä kuin edellisissä manvantaroissa. Sentähden tämä nykyinen maaketju tarjoaa suurimmat ja nopeimmat kehittymisen mahdollisuudet.

Olemme huomanneet, että jokainen planeettaruumistuma eli luomispäivä synnyttää ihmiskunnan, ja olemme puhuneet niistä ihmiskunnista, jotka ovat edellisissä ketjuissa syntyneet. Ensimmäisen planeettaketjun ihmiskuntaa olemme nimittäneet Pimeyden Ruhtinaiksi tai sanskritin-kielisellä sanalla, jota „Salaisessa Opissa” käytetään, Asuuroiksi. Toista ihmiskuntaa olemme sanoneet Valon Herroiksi eli Agnishvaatta-pitreiksi ja kolmatta ihmiskuntaa Vahvuuden Kallioiksi eli Barhishad-pitreiksi. Olemme myös sanoneet, että tämä neljäs eli maaketju synnyttää ihmiskunnan, jota kutsutaan Mestareiksi, Mestarien Veljeskunnaksi. Se on tämän maaketjun inhimillisen kehityksen päämäärä.

Samalla olemme myös huomanneet, että noilla edellisillä ihmiskunnilla ei ollut tilaisuutta kehittyä yhtä monipuolisesti kuin meidän maapalloomme ihmiskunnalla. Edelliset planeettajärjestelmät eli planeettaketjut eivät ole voineet synnyttää Mestareita, niinkuin meidän planeettaketjumme tulee tekemään. Tämän johdosta olemme myös ymmärtäneet, että nuo edelliset ihmiskunnat saivat ottaa osaa inhimilliseen kehitykseen myös

tällä planeetalla, jotta niillä olisi tilaisuus kehittyä niin monipuolisesti kuin mahdollista, ja jotta nekin saavuttaisivat samoja tuloksia kun meidän planeettamme ihmiskuntana. Voimmekin sanoa, että meidän ihmiskuntamme kehitykseen tässä ketjussa ottaa osaa monenlaisia olentoja. Niistä olemme maininneet ensiksi ne ihmiskunnat, jotka ovat edellisissä ketjuissa syntyneet. Tietysti ne eivät muodosta meidän varsinaista ihmiskuntaamme, joka on tietenkin muodostunut siitä eläinkunnasta, joka eli viime manvantarassa eli kuuketjussa. Mutta kuuketjun samoin kuin aurinkomanvantaran ja myös Saturnus-manvantaran ihmiskunnille me tarjoamme kehitysmahdollisuuden tällä tähdellä.

Puhumme usein teosofisissa keskusteluissamme nuoremmista ja vanhemmista sieluista. Sanomme jostakin ihmisestä, joka tuntuu olevan varsinkin henkisessä suhteessa kehittyneempi, että hän on varmaankin ”vanha sielu.” Jos taas näemme raaikalaisen, jonkun afrikkalaisen neekerin tai bushmannin tai synnynnäisen pahantekijän omassa yhteiskunnassamme, sanomme hänestä, että varmaankin hän on „nuori sielu.” Luulen, että teosofisissa piireissä on saattanut tulla melkein päta-vaksi leikkiäkin näillä vanhan ja nuoren sielun nimityksillä.

Näin emme oikeastaan voi puhua, sillä sielujen ikäero on kuitenkin verraten pieni — lukuunotta-

matta erästä suurta poikkeusta. On nimittäin otettava huomioon, että eläinkunta kokonaisuudessaan ei vielä kuu-manvantarassa ehtinyt muuttua ihmiskunnaksi, niin että kaikissa monadeissa, jotka eläinkunnassa siellä elivät, olisi herännyt yksilöllinen ihmistajunta. Osa jäi vielä eläimen asteelle. Saamme siis kaksi suurta luokkaa: 1) ne, jotka olivat heränneet inhimillisiksi yksilöiksi kuuketjussa ja 2) ne, jotka eivät vielä olleet heränneet. Niiden, jotka eivät ehtineet kehittyä ihmisiksi kuuketjussa, piti herätä ihmisiksi tässä meidän maaketjussamme, tällä meidän maapallollamme. Täten saamme aivan kuin kaksi ihmisluokkaa, sielultaan vanhemmat ja sielultaan nuoremmat. Nuorempia sieluja ovat ne, jotka heräsivät ihmisiksi meidän maapallollamme ja vanhempia ne, jotka heräsivät ihmisiksi kuuketjussa. Ne, jotka kuuluvat vasta maapallolla syntyneisiin ihmisiin, ovat sieluina kaikkein kehittymättömmät. Näitä ovat n.s. raakalaiskansat. Ja jos he syntyvät tänne sivistyneen ihmiskunnan keskelle, he ovat synnynnäisiä pahantekijöitä, auttamattomia rikoksellisia. He ovat „nuorempia sieluja”, mutta muuten kaikki sivistyskansat, toisin sanoen useimmat ihmiset maan päällä, ovat kuussa syntyneet ihmisiksi. Meidän ei siten pidä puhua missään erityisessä merkityksessä ihmisielujen erosta. Ne ovat tosin syntyneet eri ryhmistä ja eri aikoina, mutta se, että ne syntyvät

eri aikoina ja eri ryhmistä, merkitsee vain, että ne heräsivät ihmisiksi eri linjoja pitkin. Heihin jäi täten erilaisia synnynnäisiä taipumuksia, toisilla enemmän älyn, toisilla tunteen, toisilla tahdon suuntaan ja lisäksi joko hyvään tai pahaan päin. Ihmiset itsestään ryhmittäytyivät näiden taipumus-
tensa mukaan. Mutta ikä ei vaikuta mitään, se hetki, jolloin synnyimme ihmisiksi, tapahtuipa se vähän varhemmin tai vähän myöhemmin, siitä yksinkertaisesta syystä, että me emme kuuketjussa voineet jatkaa kehitystämme ihmisinä, niinkuin eläimetkään eivät kehity eteenpäin ihmisinä tässä meidän nykyisessä manvantarassamme — muutamia yksityisiä poikkeuksia lukuunottamatta. Me olimme eläimen muodossa niin kauan kuin se oli meille mahdollista, huolimatta siitä, että meissä jo oli yksilöllisyyskin syntynyt. Niin kauan kuin ristiriita inhimillisen yksilöllisyyden ja eläimellisen luonnon välillä ei ollut liian suuri, niin kauan me saatoimme jälleensyntyä kuuketjussa eläin-
ihmisinä. Mutta kun minuudellemme oli mahdotonta esiintyä eläinmuodossa, silloin päättyi esiintymisemme sillä pallolla, ja me jäimme odottamaan tilaisuutta jatkaaksemme kehitystä maaketjussa.

Kun pidämme mielessämme, että oikeastaan on olemassa vain kaksi suurta ihmisluokkaa, nim. ne, jotka syntyivät eläimistä ihmisiksi tällä maapallolla, ja ne, jotka syntyivät ihmisiksi jo kuuketjussa, niin ymmärrämme, että lukuunottamatta

noita kaikkein alhaisimpia ja kehittymättömmimpiä ihmissieluja, me muut ihmiset emme suurestikaan eroa toisistamme. Mielestäni olisi sangen väärin ja sangen epäveljellistäkin luokitella ihmiset sieluina eri ikäiseksi ja ajatella, että jotkut ovat paljon viisaampia, vanhempia, kehittyneempiä kuin toiset. Me olemme erilaisia ainoastaan ominaisuuksiemme puolesta. Me emme ole syvimmällä sisässämme, inhimillisten perusominaisuuksiemme puolesta erilaisia. Me tunnemme olevamme kaikki veljiä, kaikki — jos tahdomme käyttää kristillistä sanontaa — samanlaisia syntisiä. Jos jossakin on äly enemmän kehittynyt, voi joku muu puoli olla vähemmän kehittynyt. Täten jonkinlainen tasapaino pysyy, ja kaikki ovat samanlaisia Jumalan edessä. — Vain ne, jotka tällä pallolla ovat syntyneet eläimistä, ovat todella vähemmän kehittyneitä. Mutta heillä on myös kaikki mahdollisuudet edessään, joten heidänkään tilansa ei ole toivoton. Eräässä suhteessa heidän asemansa päinvastoin on edullisempi, sillä kun he vasta tällä pallolla syntyivät ihmisiksi, niin he eivät olleet saaneet aikaan vielä mitään karmaa, niinkuin sanotaan „Salaisessa Opissa”. Ja sitä taas me jo olemme ennättäneet vähän tehdä, niinkuin muuten heti alussa maan päälle synnyttyämmekin, kuten kohta tulemme näkemään.

Tahdomme nyt sielulliselta kannalta ja aivan ylimalkaisesti seurata ihmiskuntamme kehitystä. En

aio lainkaan puhua ulkonaisista asioista, en eri rotujen sivistyksistä y.m.s., sillä niistä voi lukea monista kirjoista sängen selvästi: Scott Elliot'in „Atlantimaa” on suomennettuna, ja kirjasessani „Enkelein lankeemus” on juurirotujen historia esitetty. Puhun enemmän psykologiselta kannalta, niinkuin tietysti olen tehnyt pitkin matkaa. Samalla kuitenkin seuraan historiallisesti tämän psykologisen linjan kehitystä.

Muistamme, että edellä oli puhetta siitä, kuinka elämä tässä maaketjussa, niinkuin muissakin, taapahtuu seitsemässä kierroksessa, ja kuinka ensimmäisen kierroksen aikana maapallo vielä on aivan kuin jonkinlainen loistava, kylmä tulipallo.

Voimme nyt seurata inhimillisten ja eläimellisten olentojen kehitystä. „Salaisessa Opissa” sanotaan aivan lyhyesti, eikä minulla ole omasta puolestani mitään siihen lisättävää, että ensimmäisen ja toisen kierroksen aikana kuuketjun vähemmän kehittyneet olennot kulkivat kaikkien luonnonvaltakuntien kautta. Tämä tarkoittaa, että ne kuuketjun eläinkunnan olennot, jotka eivät olleet ehtineet kehittyä ihmisiksi, olivat vähemmän kehittyneinä alusta saakka mukana tämän maapallon elämässä ja ottivat osaa jo ensimmäisen kierroksen elämään ja toisen kierroksen elämään j.n.e., jota vastoin ne, jotka olivat kehittyneet ihmisiksi jo kuuketjussa sen eläinkunnasta, eivät vielä ollenkaan esiintyneet näyttämöllä. Mutta nuo taka-

pajulle jääneet kuu-manvantaran eläimet kulkivat ensimmäisen ja toisen kierroksen aikana kaikkien luonnonvaltakuntien lävitse aina eläinkuntaan saakka. Ne aivan kuin lyhyesti toistivat koko varhaisemman kehityksensä, niinkuin yleensäkin näemme luonnossa tapahtuvan. Kolmannen kierroksen aikana ne sitten kulkivat kaikkien eläinmuotojen kautta ja alkoivat pyrkiä ylöspäin ihmismuotoja kohti. Mutta ihmismuotoja ei kolmannen kierroksen aikana vielä luotu. Vasta kun maapallon pinta kovettui, ja vasta kun elämä vähitellen muodostui siksi, mitä se nyt on, nämä eläinmonadit, jotka siis olivat olleet mukana alusta saakka, saivat pukeutua inhimillisiin muotoihin. Se tapahtui tässä neljännessä kierroksessa, jossa me nyt elämme, jo heti ensimmäisestä juurirodusta alkaen.

Puhumme maapallon seitsemästä juurirodusta, ja tätä nykyä elämme, kuten tiedämme, viidennessä juurirodussa. Neljä juurirotua on siis ollut ennen tätä. Muistanemme teosofisista kirjoista, että neljättä juurirotua nimitetään *atlantilaiseksi*, kolmatta *lemurialaiseksi*, toista *hyperborealaiseksi* ja ensimmäistä ensimmäiseksi *eetteriseksi* juuriroduksi. Ensimmäisen juurirodun aikana oli siis luotava inhimilliset muodot, jotta sekä nuo eläinmonadit, että myös vähitellen ihmismonadit, jotka olivat pitkän aikaa odottaneet syntymistä maapallolle, voisivat ruumistua. Silloin, sanotaan ni-

menomaan näissä vanhoissa kirjoissa ja traditioissa, luonto sellaisenaan ei osannut luoda inhimillisiä muotoja. Ja luonnollistahan onkin, ettei alempi luonto sitä osannut tehdä, sillä jo inhimillinen muotokin riippuu siitä, että henkinen minä on takana. Sentähden astuvat jo ensimmäisen juurirodun aikana näyttämölle toiset olennot, jotka osaavat luoda inhimillisiä muotoja. Ketkä ne ovat? Ne ovat kuuketjun ihmiskunta, Barhishad-pitrit eli Vahvuuden Kalliot. He luovuttavat itsestään varjon, sanotaan Salaisessa Opissa, *tshaa-jaan* eli hahmon. He antavat oman muotonsa. He olivat jo eläneet inhimillisessä muodossa, ja he osasivat synnyttää itsestään tahdonvoimansa avulla, mutta samalla aivan kuin sukupuolisestikin, — ei tietenkään sukupuolisesti siinä merkityksessä kuin me nyt käsitämme sukupuolen — vaan sillä tavalla että heidän tahtonsa vaikutti luonnon eetterisiin voimiin. Kuuketjun ihmiskunnalla oli täydellisesti hallussaan luonnon luova voima. He loivat itsestään ensimmäiset inhimilliset muodot, mutta tämä muoto oli vain kuin siemen. Siinä oli inhimillisen muodon kuva mutta se oli eetterinen, ja sen tarkoituksena oli vähitellen saavuttaa tällainen inhimillinen muoto. Sillä nämä Barhishad-pitrit eli Vahvuuden Kalliot eivät olleet fyysillisiä olentoja samalla tavalla kuin me. He olivat eetterisiä olentoja, ja se fyysillinen aine, joka heihin oli liittynyt, oli niin hienoa, että voimme korkeintaan

sanoa heidän olleen ilmamaisia ruumiiltaan. Mutta maapallon ohjelmana on, että ruumiillisuus, muodot, tulisivat fyysillisiksi.

Nämä Barhishad-pitrit eli Vahvuuden Kalliot siis itsestään loivat eli synnyttivät muodon, jonka piti vähitellen tulla inhimilliseksi, ja he olivat osittain myös itse ruumistuneina mukana ensimmäisen ja toisen juurirodun aikana. Heidän vaikutuksestaan näissä eläinmuodoissa, jotka nyt siis kuuluivat ihmiskuntaan, alkoi herätä inhimillinen tajunta aivan hämäränä, ei tosin vielä selvästi inhimillisenä, mutta kuitenkin jonkinlaisena alkuna siihen. Jos katselemme objektiivisesti näitä ensimmäisiä juurirotuja, niin huomaamme, kuten jo edellä viittasin, että ne aivan kuin lyhyessä ajassa toistivat aikaisemman kehityksensä. Siten sekä nämä Barhishad-pitrit, jotka olivat osittain ruumistuneinakin ensimmäisen juurirodun aikana, että ne ruumiit, joihin ensimmäisen juurirodun kuusta tulleet monadit olivat pukeutuneet, eivät olleet vielä lainkaan meidän ihmiskuntamme muotoisia. Ne olivat ensin ilmamaisia, sitten kasvien muotoisia ja sitten hirveitten eläinten näköisiä. Inhimillinen muoto oli aivan kuin siemenenä eli sisäisenä, eetterisenä kuvana noiden kaikkien muotojen takana. Sentähden, jos selvänäkijä katselee ensimmäistä ja toista juurirotua, hän voi erottaa aivan selvästi inhimilliset olennot muista luonnonvaltakunnista, vaikka heidän muotonsa ovatkin epäinhi-

millisiä, sillä hän näkee muodon sisällä aivan kuin toisen inhimillisen muodon. Vasta toisen juurirodun lopulla ja kolmannen alussa alkavat inhimillisen muodon hahmopiirteet näkyä selvemmin. Vielä kolmannenkin juurirodun alussa olivat ihmiset, niinkuin Platon kertoo „Timaioksessa”, jokseenkin pallon muotoisia, sisällä vain näkyi inhimillinen hahmo. Vasta vähitellen alkoivat tulla esiin jalat ja kädet, pää j.n.e.

„Salaisesta Opista” voimme lukea, millä tavalla nämä eri juurirodut jatkoivat sukuaan. Se tapahtui ensimmäisen juurirodun aikana aivan suvuttomalla tavalla, emmekä siinä yhteydessä voi puhua mistään sukupuolisuudesta yhtä vähän kuin ensimmäisen manvantarankaan aikana. Suvun jatkaminen eli ihmisen elämän jatkaminen — se oli silloin sitä, että yksi ja sama yksilö jatkoi omaa elämäänsä — tapahtui siten, että ihminen jakautui kahtia, siirtyi siihen, mikä hänestä oli eronnut ja jätti vanhan muotonsa. Toisen juurirodun aikana suvun jatkaminen tapahtui myös suvuttomasti; sanotaan, että ihminen silloin hikoili, eritti itsestään ainetta, ja siitä muodostui uusi ihminen. Kolmannessa juurirodussa se taas tapahtui niin, kuten kerrotaan vanhassa traditiossa, että se, minkä ihminen oli itsestään hikoillut, kovettui auringon ja kuun säteitten vaikutuksesta munan tapaiseksi. Munan sisällä sitten uusi ihmissikiö monen vuoden aikana muodostui ja lopulta tuli

siitä ulos. Se oli silloin jo jonkinlaista kaksisukuista synnyttämistä. Molemmat sukupuolet olivat silloin samassa yksilössä, ja siittäminen ja synnyttäminen tapahtui vain määrättyinä aikoina, sangen harvoin.

Kolmannen juurirodun aikana alkaa varsinaisesti ihmiskuntamme. Siihen saakka olivat esiintyneet ainoastaan ne kuuketjun eläinmonadit, jotka eivät vielä siellä olleet ehtineet tulla ihmisiksi. Kolmannen juurirodun aikana alkoivat toisetkin olennot, me kuuketjun ihmiset ja sitten aurinko-manvantaran Agnishvaatta-pitrit eli Valon Herrat syntyä ihmiskuntaan. Ja ihmiskunnan inhimilliset piirteet tulivat yhä selvemmiksi. Kuitenkaan ihmiset eivät vielä olleet samanlaisia kuin nyt. He olivat silloin niitä jättiläisolentoja, joista puhutaan tarustoissa ja mytologioissa. Me, jotka olimme olleet eläinkuntana kuussa ja siellä syntyneet ihmisiksi, olimme sangen kehittymättömiä olentoja, ihmisinä aivan alkuasteella, sitävastoin Agnishvaatta-pitrit eli Valon Herrat olivat korkealle kehittyneitä olentoja. He olivat jo aurinko-manvantarassa astraalitasolla eläneet ihmisinä ja olivat siellä paljon oppineet tunne-elämästä. Myöskin, kuten tiedämme, kuului ohjelmaan, että tässä meidän neljännessä manvantarassamme, tänne meidän maapallollemme, piti tulla avuksi muualta korkeita Mestari-olentoja, täydellisiä ihmisiä: Salainen Veljeskunta perustettiin

maan päälle, sillä sen apu oli ja on edelleenkin välttämätön, jotta me ihmiskuntana voisimme täällä tulla toimeen. Olot täällä ovat niin monipuoliset, ja meidän oma sisäinen luontomme niin monipuolinen — me tulemme kohta näkemään, millä tavalla se muodostuu niin monisäikeiseksi — että Salaisen Veljeskunnan apua todella tarvittiin. Sentähden juuri kolmannen juurirodun aikana tuli muutamia erityisen korkeita olentoja Venus-planeetalta maan päälle, Lemurian mantereelle. „Salaisessa Opissa” mainitaan ensin kaikkein korkein Vihkijä, jota nimitetään Suureksi Elämänpuuksi. Hän, kaikkein korkein, on vielä tänä päivänä meidän maapallollamme, ja hän on vielä tänä päivänä korkein ja ainoa Vihkijä. Hän on aivan kuin vastuunalainen Jumalan edessä ihmiskunnan kehityksestä. Hänen mukanaan tuli tänne, kuten sanotaan „Salaisessa Opissa”, neljä korkeata *Ku-maaraa*, hekin vielä niin korkeita, että he yhä ovat täällä korkeimman Vihkijän kanssa, sillä meidän maapallomme ei ole vielä synnyttänyt niin korkeita olentoja, että nämä olisivat voineet astua heidän tilalleen. Näiden korkeiden olentojen mukana, ja vielä muutamien muiden, jotka yhä täällä ovat, tuli myös joukko vihittyjä, niinkuin sanomme teknillisesti, Venus-tähdestä, mutta heistä ovat useimmat jo poistuneet maan päältä, sillä meidän ihmiskuntamme on synnyttänyt jo monia adepteja ja Mestareita, jotka ovat voineet astua noiden vieraiden avunantajien tilalle.

Kolmannen juurirodun aikana olivat täällä siten nuo korkeat Venuksesta tulleet vihkiäjät ja Mes-tari-olennot täydellisesti jumalallisina olentoina. Samaten olivat täällä Agnishvaatta-pitrit eli Valon Herrat aurinko-manvantarasta, ja luonnollisesti vielä me nykyiset ihmiset, jotka olimme olleet kuussa eläinkuntana ja siellä syntyneet ihmisiksi, tai jotka vasta täällä maan päällä aloimme syntyä ihmisiksi. Kolmannen juurirodun aikana oli siis paljon erilaisia ihmisiä ruumistuneina. Mutta me ihmiset olimme kaikki siinä suhteessa samanlaiset, että me emme tunteneet pahaa tahtoa. Meissä ei ollut minkäänlaista itsekkyyttä, eikä meillä ollut tietoa tavallisessa inhimillisessä merkityksessä. Inhimillisinä olentoina me sangen merkillisellä tavalla poikkesimme nykyisestä itsestämme, sillä silloin tajuntamme oli paljon enemmän sisäisessä maailmassa kuin ulkonaisessa. N.s. kolmas silmä oli meissä toimivana, fyysillisten silmien näkö oli vielä sangen hämärä; ulkonaisesta maailmasta saamamme kuva oli siten sangen epäselvä. — Muuten, jos katsomme ulkonaisia oloja kolmannen juurirodun aikana, huomaamme, että suuri sumupallo ympäröi koko maapalloa. Kosteus- ja kuivuus-suhteet eivät olleet muodostuneet vielä sellaisiksi kuin ne nyt ovat. Maa oli yleensä kostea, eikä aurinkoa näkynyt. Vasta juurirodun loppupuolella saattoi aurinko joskus näkyä hyvin merkillisellä tavalla.

Me ihmiset olimme silloin lapsen tilassa. Valon Herrat, Agnishvaatta-pitrit, olivat nuorten ihmisten tai ikä-ihmisten kaltaisia sielultaan siinä, että he olivat tottelevaisia. Heissä ei ollut, kuten jo ennen on ollut puhetta, itsekkyyttä tai vastaan-sanomisen halua missään asiassa, vaan he nöyrästi ja mielellään tottelivat opettajien neuvoja ja seurasivat heidän esimerkkiään. Kaikkia johtivat Venuksesta tulleet Mestarit ja adeptit. Meidän yksilöllisyytemme oli vielä kovin heikko, se ei tehnyt mitään vastarintaa, ja me elimme jonkinlaisessa joukkotajunnassa. Meidän varsinainen aistimme oli tuo sisäinen selvänäkö, jonka avulla näimme jumalallisia Mestareita. Myös näimme Agnishvaatta-pitrejä, jotka olivat paljon kehittyneempiä kuin me, ja suurella mielihalulla me matkimme heitä ja teimme niinkuin he halusivat. Jos tahdomme mainita jotakin uskonnosta, voimme sanoa, että se oli kaikilla sama. Ja se oli sitä, että ihailimme ja palvoimme noita korkeampia olennoita. Meillä oli siten aivan kuin yhteinen jumaläkäsitys. Meidän korkeamman minämme ääni kuului selvästi meissä, koska me elimme pääasiassa sisäistä elämää. Tässä meidän uskonnossamme ei ollut tietenkään mitään ulkonaisia jumalanpalvelusmuotoja, mutta me saimme joskus kokea sangen merkillisiä asioita. Nämä korkeat Mestarit ja vihityt eli Salainen Veljeskunta tahtoi herättää meissä kunnioitusta ja jumalallisen korkeita tun-

nelmia, ja silloin he antoivat meidän nähdä näkyjä. Sanokaamme, että olimme piirissä heidän ympärillään katseemme heihin luotuna. Silloin he ikäänkuin avasivat taivaan, ja me saimme nähdä, kuin taivaasta tai auringosta päin olisi tullut suuret joukot taivaallisia olentoja tai aivan kuin he olisivat tehneet sumupeitteeseen aukon, josta aurinko näkyi. Ja silloin me tunsimme, kuinka korkeita ja mahtavia nämä opettajamme ja johtajamme olivat. Tämänlaatuisia kokemuksia meillä saattoi olla, mutta muuten oli elämämme fyysisessä maailmassa mitä yksinkertaisinta ja alkuperäisintä laadultaan. Agnishvaatta-pitrit loivat tosin Mestarien johdolla jonkinlaisen sivistyksen, rakennettiinpa suuria ja vahvoja rakennuksiakin, mutta ne olivat silloin vain yleisiä rakennuksia. Ihmiset itse eivät asuneet rakennuksissa niinkuin nyt, vaan luolissa, maan sisällä ja metsissä puiden suojassa. Emme tarvinneet vielä edes vaatteita, vaan elimme aivan alkuperäisellä kannalla.

Sivistyksemme näkyi siinä, että elämä henkisesti ja siveellisesti katsoen oli hyvin kaunista ja puhdasta. Meidän inhimillinen muotomme oli kolmannen juurirodun aikana vielä enemmän eetterinen kuin fyysillinen. Me olimme jättiläisiä, mutta meidän ruumiimme oli paljon pehmeämpi, tahmeampi, plastillisempi kuin nykyisin. Emme kuitenkaan voi sanoa, että se

oli vain eetterinen, sillä se oli kyllä fyysilinenkin, mutta siinä oli niin paljon magneettista eli eloneetteriä, etteivät mitkään haavat, mitkään taudit voineet vaikuttaa, ei edes tuli. Jos me esim. taistelussa eläimiä vastaan olimme saaneet haavoja, niin ne paranivat aivan heti itsestään. Meidän tarvitsi vain vähän niitä sivellä, ajatella, tahtoa, niin ne paranivat.

Tässä kolmannessa juurirodussa tapahtui myös eräs sangan tärkeä asia, jopa kaikkein tärkein koko ihmiskuntamme kehityksessä. Tämän juurirodun aikana ihmiskunta näet jakaantui kahteen sukupuoleen. Varsinainen inhimillinen elämäkokemus, joka on itsetietoisuuden saavuttamista ja siis sekä itsekkyyden että epäitsekkyyden kokemista, sekä hyvän että pahan kokemista, oli saavutettavissa ainoastaan siten, että ihminen jakaantui kahteen sukupuoleen. Tämä tapahtui kolmannen juurirodun aikana. Platonhan kertoo „Pidoissa”, että Zeus halkaisi pyöreät ihmiset ja antoi Apollon sitoa ihon yhteen puoliskojen ympäri. Tämä on tietenkin lyhyesti ja allegorisesti sanottu, sillä todellisuudessa kahteen sukupuoleen jakaantuminen oli pitkäaikainen prosessi. Se tapahtui siten, että yksilöissä alkoi toinen sukupuoli astua enemmän esille. Jokainen omalla mielikuvituksellaankin aiheutti sen. Sukupuolinen jakaantuminen alkoi nimittäin eläin-ihmiskunnassa siitä, että kun se eläinkunnassa jo oli tapahtunut, ihmi-

set katselivat eläinten elämää ja alkoivat matkia sitä.

Samaan aikaan tapahtui eräs sangen merkillinen ja tärkeä seikka. Ne olennot, jotka olivat muodostaneet ihmiskunnan ensimmäisessä manvantarassa, nuo n.s. Pimeyden Ruhtinaat eli Asuurat, saivat nyt myös käskyn ruumistua. Mutta kuten sanotaan vanhassa traditiossa, he kieltäytyivät. He sanoivat: „Me emme tahdo. Nuo muodot eivät meille kelpaa.” He eivät tahtoneet ruumistua noihin kaksisukuisiin olentoihin. Se oli heille kehittyneinä olentona ehkä jollakin tavalla vastenmielistä, ja heidän älyllinen ylpeytensä nousi sitä vastustamaan. Se oli ehkä jonkinlaista persoonallista vastenmielisyyttä, mutta samalla se kuitenkin oli myös viisautta. He ajattelivat: „Me emme kuitenkaan saa kokea kaikkea sitä, mitä fyysisessä aineessa voi kokea, jos me olemme kaksisukuisina olentoina, sillä silloin me olemme kuitenkin vain itseemme rajoitetut. Me olemme samaa itseämme, mitä olemme olleet tähänkin asti. Se, mitä me kaipaamme, on, että pääsisimme ulos omasta minuudestamme, joka muuten muodostuu meille itsekkyydeksi.” Ainakin jotkut kehittyneimmät näistä Asuuroista eli Pimeyden Ruhtinaista olivat niin viisaita, että saattoivat ajatella näin. Vähemmän kehittyneistä asia vain tuntui vastenmieliseltä. — Kuitenkin oli luonnon eli Jumalan tahdon mukaista, että heidän piti kieltäy-

tyä. Kuitenkin he olivat jo tulleet tänne maan päälle, ja heidän vaikutuksensa alkoi. He alkoivat jo auttaa meitä ihmisiä, sekä niitä, jotka jo kuuketjussa olivat syntyneet ihmisiksi että myös niitä eläinmonadeja, jotka olivat kuuluneet kuuketjun eläinkuntaan, mutta eivät vielä olleet ennäittäneet syntyä ihmisiksi.

Nämä älyn enkelit eli Pimeyden Ruhtinaat eivät siis heti ruumistuneet, mutta he auttoivat meitä sisästä päin. He tulivat jonkinlaisiksi kiusaaja-olennoiksi alkaen meissä puhua aivan kuin käärme Vanhan Testamentin paratiisikertomuksessa: „Teidän täytyy syödä hyvän ja pahan tiedon puusta, jotta tulisitte jumalten kaltaisiksi, jotta tulisitte siksi, mitä teidän pitää olla!”

He alkoivat herättää meissä ajattelevaa mielikuvitusta, ja he tiesivät aivan selvästi, että ihmiskunta on saatava jakaantumaan kahteen sukupuoleen. Sentähden he alkoivat aivan kuin kiihottaa meitä, jotta huomiomme kääntyisi sukupuolielämään. Ja kun me ihmiset katselimme eläinkuntaa, joka luonnollisessa evolutiossaan jo oli jakaantunut kahdeksi sukupuoleksi, niin meissä ihmisissä alkoi herätä mielikuvitus noihin asioihin, ja sukupuoliset tunteet ja voimat pyrkivät heräämään sisässämme. Mutta mikä oli seurauksena? Me emme vielä mitään ymmärtäneet noista asioista, emme osanneet valikoida, vaan luulimme sängen luonnollisista syistä, että heräävän suku-

puolisen vetovoimamme piti kohdistua noihin eläimiin, joissa se jo oli hereillä. Sentähden sano-taankin „Salaisessa Opissa” ja vanhoissa tradi-tioissa, että me, jotka vielä olimme tavallaan älyt-tömiä, noudatimme sokeasti vaistojamme ja lanke-simme syntiin eläinkunnan kanssa. Se oli noiden älyttömien ihmisolentojen alkuperäinen syntiin-lankeemus, ja se sai aikaan koko sen karman, mikä meitä nyt painaa erityisesti sukupuoliolentoina.

Kaikki eivät kuitenkaan langenneet. Agni-shvaatta-pitrit, nuo korkealle kehittyneet olennot, eivät sitä tehneet. Tämän tekivät ainoastaan kuussa ihmisiksi tulleet ja kuu-eläinkunta. Me sen teimme. Agnishvaatta-pitrit eli Valon Herrat ymmärsivät seurata valkoisten Mestarien neuvoa, mutta me emme osanneet.

Huomaamme siis, kuinka todellinen on Vanhan Testamentin Paratiisikertomus, jossa sanotaan, että Jumala oli kieltänyt ihmisiä syömästä hyvän ja pahan tiedon puusta, mutta että käärme vietteli, ja ihminen lankesi. Valkoinen Veljeskunta oli kyllä näyttänyt meille, mikä oli kehityksen suunta, ja mihin suuntaan meidänkin olisi pitänyt kulkea, ja Agnishvaatta-pitrit, Valon Herrat, näyttivät meille esimerkkiä. Mutta me emme ymmärtäneet sitä noudattaa, sillä Pimeyden Ruhtinaat, Asuurat, sisästä päin herättivät meidän sukupuoliset voi-mamme, jotka tulivat niin voimakkaiksi, ettemme osanneet niitä järkevästi ohjata. Jos olisimme

osanneet, olisimme vain kauniisti jakaantuneet kahteen sukupuoleen. Mutta me yhdyimme ensin eläimiin, eikä se tietenkään tapahtunut yhdessä silmänräpäyksessä, vaan monien satojen tuhansien vuosien kuluessa. Me elimme eläinkunnan kanssa, ja myös toistemme kanssa ja ihmiskunnan kanssa. Yhtymisestä eläinkuntaan syntyivät sitten nuo kummalliset välimuodot, joiden jälkeläisiä esim. apinat ovat. Syntyi paljon muunkinlaisia hirviöitä, joita ei enää ole olemassa, vaan jotka ovat kuolleet sukupuuttoon. Ainoastaan apinat, korkein muoto niistä, mitä tällä tavalla synnytimme, ovat enää jäljellä. Tietysti nykyään on niin, ettei ihmiskunta enää voi siittää eläinkunnan kanssa, mutta niin ei ollut alussa.

Tämä oli siis järjettömien, älyttömien olentojen alkuperäinen synty ja kaiken synnin alku. Me tietämättämme poikkesimme luonnon järjestyksestä, ja sillä tavalla panimme alulle hyvin raskaan karmen. Kuitenkin se oli meille välttämätöntä koulua, sillä samalla se joudutti meidän kehitystämme. Kehitys olisi voinut kulkea luonnollisempaa linjaa, meidän ei olisi tarvinnut aiheuttaa itsellemme kaikkia niitä kärsimyksiä, mitkä tästä syntiinlankeemuksesta aiheutuivat. Vain sukupuoliin jakaantuminen oli meidän välttämätön kohtalomme.

Neljännän juurirodun aikana Atlantiksella ihmiskunta sitten muodostui varsinaisesti fyysilliseksi ihmiskunnaksi. Oikeastaan se oli muodostunut jo kolmannen lopulla, sillä neljäs syntyi sukupuolisesti kolmannesta juurirodusta tavallisen siittämisprosessin avulla. Tämä neljäs juurirotu oli kaikkein karkein ja fyysillisin, kaikkein aineellisin mitä on ollut.

Kun ihmiskunta oli tällä tavalla jakaantunut kahteen sukupuoleen, tuli Asuuroiden eli Pimeyden Ruhtinaitten aika ruumistua. Kun ihmiskunta oli vielä kaksisukuinen, he näkivät, kuten edellä oli puhetta, että heille ei silloin vielä olisi ollut mitään hyötyä siitä, että he ruumistuisivat. He tarvitsivat jotakin muuta omaa kehitystään varten. Kokemuksiahan he olivat jo paljon saavuttaneet siten, että he jonkinlaisina enkeleinä — tai saattaisimme ehkä sanoa paholaisina — olivat ihmisten yhteydessä. Asuuralla saattoi olla joku ihminen, jota hän viekotteli, sillä tavalla itsekin saavuttaen kokemuksia. Mutta siinä ei ollut vielä kylliksi. Heistä täytyi myös ainakin osan ruumistua maan päälle. Sillä mikä oli se lopullinen kokemus, jota nämä Pimeyden Ruhtinaat eli Asuurat, ylpeät, kauniit, mahtavat olennot tarvitsivat? Se oli synnin kokeminen.

Älykäs olento tarvitsee aina synnin kokemusta. Huomaamme sen aivan meitä ympäröivistä ihmisistä. Kuta nerokkaampi, kuta älyllisesti kehitty-

neempi joku on, sitä epäinhimillisemmäksi hän jää, ellei hän saa kokea syntiä. Hänen täytyy välttämättä kokea syntiä tullakseen ihmiseksi. Sen sijaan ihmisen, joka ei ole liian älykäs, jolla on enemmän sydäntä kuin älyä, ei tarvitse kokea syntiä samalla tavalla ollakseen ihminen. Menkäämme maaseudulle, niin voimme löytää sieltä Sven Dufvan kaltaisia olentoja, jotka eivät siis ole älyltään erinomaisia, mutta ovat sitä sydämeltään. He eivät ole mitään pahaa tehneet, eivät ole mitään pahaa tahtoneet, ja ovat sikäli täydellisiä ihmisiä että ovat täynnä sääliä ja auttamishalua. Mutta ajatelkaamme ihmistä, joka on älykäs. Hän lopulta aivan halkeaisi ylpeydestä, jos hän saisi kehittyä vain tuossa älykkyydessään, jos hän tulisi yhä vain nerokkaammaksi. Hän kokonaan unohtaisi sydämen äänen. Hänelle on silloin välttämätöntä, että hän saa kokea syntiä, jotta hänen sydämensä heräisi. Ja kuta älykkäämpi ja nerokkaampi joku ihminen on, sitä syvemmälle hänen täytyy langeta syntiin, jotta hän tulisi inhimilliseksi olennoiksi, joka voi armahtaa ja antaa anteeksi. Älyllinen ihminen ei ymmärrä mitään sympaattisesti. Hän ihmettelee, että joku voi olla noin halpamainen, voi tuollaista tehdä, voi langeta tuollaisiin paheisiin. Hän halveksii, ja siksi hänen täytyy oppia tuntemaan syntiä, jotta hänessä heräisi armahtava sydän. Me huomaamme, jos ajattelemmme tuota Sven Dufvan tapaista ihmistä

maalla, että hän on tunteen linjaa pitkin kehittynyt ihmiseksi ja hyvin paljon Lemuriilla ja Atlantiksella seurannut Agnishvaatta-pitrien jälkiä. Hän ei ole vielä kehittynyt niin pitkälle että olisi tullut vihityksi, sillä siihen tarvitaan älyäkin, mutta hän on täynnä uskoa ja antaumusta ja on ihmisenä kehittynyt. Ne, jotka ovat älyn tietä kehittyneet ihmisiksi, ovat enemmän kulkeneet Asuurojen jäljissä, heidän esimerkkiään noudattaen ja heitä ihailleet. Heidän täytyy myös kulkea Pimeyden Ruhtinaitten jälkiä siinä, että heidän täytyy langeta syvälle syntiin. Vain siten heissä herää inhimillinen tunne. Tällaisia olentoja olivat Asuurat. Sentähden heidän täytyi ruumistua Atlantiksella noihin ihmismuotoihin, jotka olivat jo yksisukuisia, oppiakseen tuntemaan ja tietämään, mitä on pahuus, itsekkyyys, synti. Ja sentähden me näemme, kuinka Atlantiksella näyteltiin tuo ihmeellinen näytelmä, suuri sota valkoisten ja mustien välillä. Asuuroilla ei ollut muuta kehittymismahdollisuutta kuin se, että he menivät syvälle pahuuteen. Siis, koska he olivat luonnostaan maagikkoja eli ajatusvoiman käyttäjiä, he syöksyivät mustaan magiaan. Etevimmat heistä olivat johtajina tässä mustassa velhoudessa, ja toiset seurasivat jäljessä, myös ne meistä, jotka olimme älyn linjaa pitkin yksilöityneet. Kuitenkin meidän musta magiamme oli lapsellista verrattuna Asuuroiden mahtaviin tekoihin.

Atlantiksella siis taisteltiin tuo suuri taistelu. Toisella puolella olivat valkoiset Mestarit ja Valon Herrat sekä ne meistä, jotka lapsellisessa uskossa ja ihailien seurasimme heitä. Toisella puolella olivat Asuurat ja ne meistä, jotka älyn tietä ihmiseksi kehittyneinä ihastuimme valtaan ja pahuuteen.

Täten olemme saaneet jonkinlaisen kuvan ihmiskuntamme historiallisesta kehityksestä. Me voimme ymmärtää, että nuo eri olentoluokat, nuo eri ihmiskunnat entisistä planeettaketjuista, ovat kaikki meihin vaikuttaneet omalla tavallaan ja kehittäneet meissä eri puolia. Me olemme alusta saakka olleet siinä onnellisessa asemassa, että meissä on kaikkia puolia kehitetty yhtäaikaa — toisissa enemmän toista, toisissa toista, luonteenlaadustamme riippuen. Edelliset ihmiskunnat saivat mennä yhtä linjaa niin pitkälle kuin mahdollista ja saivat sitten vasta jatkaa jotakin toista linjaa kulkien.

Jos katsomme asiaa käyttövälineiden kannalta, voimme sanoa, että Barhishad-pitrit eli Vahvuuden Kalliot antoivat eetterivoiman, varsinkin suku-puolivoiman ja tahdon, sekä kehittivät meissä fyysis-lis-eetterisen ruumiin. Valon Herrat herättivät meissä sen, jota sanomme tunneruumiiksi ja kehittivät mielikuvitustamme kauniiseen suuntaan. Asuurat kehittivät älyruumista, ajatuksen voimia,

mielikuvitusta, jos hyvään niin ennen kaikkea myös pahaan suuntaan. Siten me olemme oikeastaan kaikkein onnellisimmassa asemassa, me, jotka olemme ihmiskuntana vasta neljännellä planeetalla. Meille elämä voi olla rikkaampi kuin yhdellekään ihmiskunnalle tätä ennen meidän planeettajärjestelmässämme.

Kaikki Barhishad-pitrit eli Vahvuuden Kalliot ovat jo jättäneet meidän ihmiskuntamme. He eivät enää esiinny ihmisinä meidän ihmiskunnassamme. Heidän elämänsä oli monipuolisin edellisistä ihmiskunnista, ja siksi he tarvitsivat vähintään kokemusta. Agnishvaatta-pitrit toisesta manvantarasta ovat suurimmaksi osaksi jo jättäneet meidän ihmiskuntamme, eikä heidän enää ole tarvis ruumistua tänne siitä yksinkertaisesta syystä, että he ovat jo kehityksessään nousseet korkealle. He ovat tulleet vihityiksi, adepteiksi, Mestareiksi, ja ovat jättäneet meidän planeettamme. Vain jotkut heistä saattavat olle vielä jäljellä. Myös monet Asuuroista, Pimeyden Ruhtinaista ovat jättäneet meidän ihmiskuntamme. Kehittyneimmät heistä, ne, jotka menivät kaikkein syvimmälle pahuuteen Atlantiksella, myös saattoivat nousta kaikkein korkeimmalle. Ja kun he sitten nousivat ajatuksensa ja älynsä voimalla saatuaan kylliksi kokea, niin he kehittivät itsessään nopeasti ihania inhimillisiä ominaisuuksia. Siten heistäkin on tullut adepteja. — Monet Asuuroista

ovat kuitenkin yhä meidän ihmiskunnassamme elämässä ja kokemassa. Sentähden voimme sanoa, että asuurasielut eli Pimeyden Ruhtinaat muodostavat tavallaan myös erityisen ryhmän ihmiskuntaa. Aikaisemmin oli puhetta kahdenlaisista ihmissieluista, niistä, joihin me kaikki sivistyskansat kuulumme ja jotka synnyimme ihmisiksi kuu-
ketjussa, ja niistä, joihin raakalaiskansat kuuluvat, ja jotka vasta täällä maapallolla syntyivät ihmisiksi Agnishvaatta- ja Barhishad-pitrien vaikutuksesta. Kolmantena pienenä ryhmänä voisi siis pitää näitä Asuuroita, jotka esiintyvät maapallolla silloin tällöin mahtavina, suurina johtajina, esim. suurina sotapäällikköinä ja vallantavoittelijoina, erikoisen nerokkaina ja ihmeellisinä olentoina. Minun tekisi mieleni esimerkkinä sanoa, että sellainen olento kuin Napoleon I varmasti kuului Asuuroihin, sillä lukuunottamatta sitä, että hän kaikin puolin oli erityisen nerokas ja älykäs, hänellä oli lisäksi tutunomaiset joogin ominaisuudet. Hän saattoi keskittää huomionsa ja ajatuksensa aivan esteettä. Hän saattoi esim. nukkua milloin vain tahtoi. Keskellä tykkien jyskettä hän voi sanoa: „Nyt minä kymmeneksi minuutiksi käyn tähän vaunuun nukkumaan. Herättäkää minut kymmenen minuutin kuluttua.” Ja hän nukahti heti ja nukkui rauhallisesti nuo minuutit. Tämä on suurten joogien ominaisuus. Sitä kykyä ei ole edes kaikilla joogeilla, vaan ainoastaan niillä, jotka

erikoisesti osaavat kehittää ajatuskykyään ja erottaa sen fyysillisistä aivoista. — Tuo kyky saattaa kyllä olla toisenlaisillakin ihmisillä, mutta se johtuu silloin toisista syistä. Mutta tämä ominaisuus erikoisen nerokkaissa olennoissa, niinkuin esim. Napoleonissa, osoittaa, että kysymyksessä on ylpeä Asuura, joka tahtoo hallita maailmaa neronsa ja älynsä voimalla. — Tuollaisiakin ihmisiä siis saattaa olla, mutta he ovat kuitenkin poikkeuksia; he eivät kuulu meidän suureen joukoomme. Sentähden ei tarvitse puhua erikoisesta kolmannesta ihmisluokasta. Hyvä on vain muistaa, että tällaisia poikkeuksia on.

VIII

Tuleva kehityksemme

Olemme koettaneet seurata hengen eli tajunnan vaellusta aineellisissa muodoissa, ja olemme nähneet, että tämä suuri luomisprosessi on jumalien aikakausia kestävä, lakkaamatonta työtä, mutta ei ainoastaan jumalien, vaan myöskin kaikkien niiden olentojen työtä, jotka ovat luomisessa mukana. Sillä mitä meidänkään inhimillinen elämämme on

muuta kuin työtä, luomista. Mekin olemme mukana maailmaa luomassa. Me olemme olleet alusta saakka mukana, sillä me olemme sisimmäsimme Jumalan Poikia, Jumalasta itsestään syntyneitä ikuisia henkiä. Sentähden me otamme jumalalliseen työhön osaa, sentähden meidän elämämme on kärsimystä, vaivaa ja tuskaa. Mutta meidän elämämme on kaikkea tätä sisästäpäin katsoen vapaaehtoisesti, koska olemme mukana maailmaa luomassa.

Olemme nähneet, että salaisen tiedon mukaan luomisen suuri työ tapahtuu määrätyn ohjelman mukaisesti. Se kestää aikakausia, se kulkee läpi ikuisuuksien, sillä hengen kulku aineessa on hidasta, mutta varmaa. Henki eli tajunta voittaa lopulta aineen eli muodon, tahto voittaa lopulta välttämättömyyden tullessaan yhdeksi välttämättömyyden kanssa. Jumala oppii lopulta aivan kuin tuntemaan itsensä syvimässä syvyydessään.

Olemme nähneet, kuinka luonnon suuri työ jakaantuu seitsemään suureen jaksoon, joita olemme nimittäneet luomispäiviksi eli manvantaroiksi, pitkiksi luomiskausiksi. Olemme myös nähneet, kuinka on seitsemän luonnonvaltakuntaa, joiden kautta henki eli tajunta vaeltaa. Olemme nähneet, kuinka tajunta laskeutuu ylhäältä omasta sisäisestä itsestään alas aineeseen luoden itselleen muotoja, kunnes se lopulta löydettyään inhimillisen muodon, joka antaa

sille mahdollisuuden tulla itsetietoiseksi, nousee vähitellen takaisin ylös omaan itseensä, mutta nyt rikastuneena, tuoden mukanaan kaiken sen tiedon ja kaikki ne kokemukset, jotka se pitkän vaelluksensa aikana on itselleen koonnut. Olemme seuranneet hengen vaellusta kaikkien luonnonvaltakuntien kautta, ensimmäisestä aina seitsemänteen saakka ja nähneet, kuinka vaellus alkaa n.s. ensimmäisestä elementaalikunnasta. Elettyään siinä aikansa henki elähyttää toista elementaalikuntaa ja sen muotoja. Elettyään tässä aikansa se siirtyy kolmanteen elementaalikuntaan ja vajoaa sitten kivikuntaan, sitten kasvikuntaan, sitten eläinkuntaan ja pääsee lopulta ihmiskuntaan, seitsemänteen luonnonvaltakuntaan. Olemme nähneet, että yksi manvantara eli luomiskausi vastaa aina yhtä luonnonvaltakuntaa. Siten se elämänaalto, joka ensimmäisenä luomispäivänä elää ensimmäisessä elementaalikunnassa, saapuu vasta seitsemännessä manvantarassa ihmiskuntaan. Olemme puhuneet myös siitä, kuinka Vanhan Testamentin elohistinen luomiskertomus on kuvaus hengen kulusta eri luonnonvaltakuntien kautta eri luomispäivinä.

Siirrymme sitten pois tästä skemaattisesta kuvauksesta meidän ihmiskuntamme kehitykseen, sillä meidän ihmiskuntamme ei ole tuo tyypillinen elämänaalto. Mehän olemme vasta neljännessä manvantarassa eli luomispäivässä, ja me olemme

kuitenkin jo ihmiskuntana, vaikka vasta seitsemännessä luomispäivässä ensimmäisen elementaalikunnan piti kehittyä ihmiskunnaksi. Siten me, jotka olemme ihmiskuntana jo neljäntenä luomispäivänä, olemme ennen elämäämme tässä aurinkojärjestelmässä, tässä planeettaketjujen jälleensyntymässä, eläneet muualla alemmissa luonnonvaltakunnissa, sillä mehän olimme jo kivikuntana ensimmäisessä manvantarassa. Toisessa manvantarassa olimme kasvikuntana ja kolmannessa, n.s. kuu-manvantarassa, eläinkuntana.

Voimme ymmärtää, jos katselemme ihmiskuntamme tulevaisuutta, että viidennessä manvantarassa ne ihmiset meidän ihmiskunnastamme, jotka eivät ole saavuttaneet sitä viisautta, mikä on asetettu tämän ihmiskunnan päämääräksi, muodostavat kehittyneemmän osan siitä ihmiskunnasta, jonka suuren joukon muodostaa nykyinen eläinkuntamme. Ne meistä, jotka ovat saavuttaneet viisauden ja päässeet tämän manvantaran päämäärään, ovat viidennessä manvantarassa silloisen ihmiskunnan näkymättöminä auttajina ja opettajina, sillä meidän suhteemme nykyiseen eläinkuntaan on sängen läheinen. Myös voimme ymmärtää vastaavaisuuden lain mukaan, että joukko meidän ihmiskunnastamme, ehkä kehittyneimmät, tulevat saamaan tehtäväkseen viidennessä manvantarassa lähteä johonkin toiseen tähteen muodostaakseen sinne Salaisen Veljeskunnan,

samalla tavalla kuin meidänkin luoksemme tuli Venus-tähdestä olentoja, jotka perustivat tänne Salaisen Veljeskunnan ja tulivat nykyisen ihmiskunnan todellisiksi ja välttämättömiksi opettajiksi. Tämän me voimme vielä ymmärtää omasta manvantarastamme, mutta kun koetamme mielikuvituksessamme nousta kuudenteen ja seitsemänteen manvantaraan ja ajatella, mikä nykyisen ihmiskunnan kohtalo silloin on, silloin ajatuksemme pysähtyy ja vaipuu voimattomana maahan. Aavistamme vain hämärästi ja puolittain, että meidän elämämme silloin tulee olemaan korkea ja jumalallista, ja meillä tulee olemaan suuria luomistehtäviä. Suuret, suuret joukot meitä muodostavat yhdessä silloin taivaallisia sotajoukkoja, joita elähyttää yhteistajunta, ja me olemme silloin mukana luomistyössä korkeammilla tasoilla. Mutta mitään yksityiskohtia sellaisesta tulevaisuudesta emme kykene itsellemme luomaan mielikuvituksessamme.

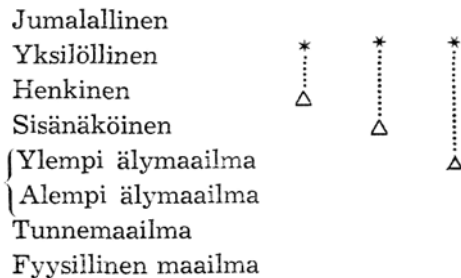
Sitävastoin eräs toinen kysymys on meitä lähempänä. Se on kysymys, kuinka me saavutamme tämän luomispäivän aikana meille asetetun päämäärän, miten me voimme saavuttaa sen mestariuden eli adeptiuden, joka kuuluu meidän ihmiskuntamme ohjelmaan? Useimmat meidän ihmiskunnastamme ovat aivan kuin kutsutut saavuttamaan mestariuden tässä nykyisessä manvantarassa, toisin sanoen siis tämän maan päällä. Poik-

keuksena ovat ne meidän ihmiskunnastamme, jotka eivät mitenkään siihen kykene, sillä kuten ennen on ollut puhetta, osa nykyistä ihmiskuntaa on vasta tämän maan päällä mennyt sen sillan yli, joka vie eläinkunnasta ihmiskuntaan. Sentähden heistä luultavasti monet, ehkä useimmat, eivät ehdi saavuttaa mestariutta. He siis tulevat jatkamaan inhimillistä kehitystään ensi manvantarassa. — Miten on muuten suunniteltu, että ne ihmiset, jotka suhteellisesti heikoimmin kykenevät edistymään henkisesti, kehittyisivät? Jumalan tahto toteutuu, sen täytyy toteutua. Ihminen, joka on jumalallinen olento, voi vastustaa Jumalan tahtoa, mutta kun hän huomaa, mikä on Jumalan tahto, ja kun hän ymmärryksessään selvästi näkee, mihin päin luonto tahtoo hänen kulkevan, hän tuntee itsessään jumalallisen luontonsa, ja hän tuntee tahtovansa noudattaa Jumalan suunnitelmaa ja tahtoa. Sillä tavalla vähitellen toteutuu Jumalan tahto jokaisessa, vaikka se on ihmiselle vapaaehtoinen asia. Jumalan tahto on takana ja murtaa kaikki esteet. Ihminen kyllä saattaa nousta Jumalan suunnitelmaa vastaan, mutta suuressa armahtavaisuudessaan Jumala kasvattaa häntä vähitellen siihen kohtaan, että hän vapaaehtoisesti sanoo: „Nyt minä tahdon kulkea sinun teitäsi, Isä.” — Ja kun me katselemme jumalallista suunnitelmaa, jonka mukaan meidän ihmiskuntamme tulee kehittymään, voimme aivan selvästi erottaa,

kuten okkultisessa kirjallisuudessa sanotaan, kaksi tietä. Toinen näistä vie, käyttääkseni Annie Besantin vertausta, ikäänkuin vuoren ympäri spiraalissa — tavallisen kehityksen pitkä, aste asteelta nouseva tie, jota ihminen kulkee enemmänkin luonnon tahtia noudattaen kuin omaa tahtiaan erikoisesti ponnistaen. Toinen tie nousee suoraan vuorta ylös, kohti korkeutta. Se on se vanha kaita tie, joka myös on aina ollut avoinna ihmisieluille. Tietenkin ensinmainittu laveakin tie vie päämäärään — ei kadotukseen muuten kuin kuvaannollisesti — vaikkakin hitaasti.

Jos me tahdomme saada käsityksen hengen noususta ylöspäin, on hyvä, että tarkastamme vielä lyhyesti, miten se laskeutuu alas. Voimme laatia sitä skeeman, joka paremmin selvittää asian meille.

Maailmoista eli tasoista on korkeimpana jumalallinen maailma, sitten on yksilöllinen eli monadinen, sitten on henkinen, j.n.e. Kirjoittakaamme ne järjestykseen:

Meidän jumalallinen henkemme on kotoisin yksilöllisestä maailmasta. Siellä on tähtemme. — Jos tahdomme luoda yleiskatsauksen hengen astumisesta aineeseen, niin voimme ottaa lukuun kaikki eri luonnonkunnat. Muistanemme, että ensimmäinen luontokunta on ensimmäinen elementaalikunta ylemmässä älymaailmassa.

Monadi, jumalanpoika, pysyy koko ajan omassa yksilöllisessä maailmassaan, mutta sen tarkoitus laskeutuessaan alas aineeseen on, kuten tiedämme, rakentaa itselleen minätajunta, jonka vähitellen pitäisi päästä elämään itse muodossa. Se minuusruumis, kuten tiedämme, syntyy ylemmässä älymaailmassa ja se syntyy vasta silloin, kun ihmis-kunta on saavutettu. Vasta ihmisillä on tällainen yksilöllinen maagillinen ruumis, yksilöllinen minuus, joka on pysyväinen. Tietenkin itse monadissa alusta saakka on jonkinlainen minuustajunta, muutenhan ei mitään muodollisesti rajoitettua minuutta voisi syntyäkään. Se minuus on siis kyllä olemassa, mutta se on ikäänkuin rajaton ja muodoton, se on kuin minätajunta ilman muotoa, se on jumalanpojan tajunta. Tarkoitus on siis, että se tulisi yksilölliseksi.

Tämä rajaton ja muodoton minätajunta, joka on monadissa, vähitellen aivan kuin laskeutuu alaspäin. Se kulkee ikäänkuin seitsemän askelta alaspäin aineeseen. Se minuustajunta ei millään tavalla vielä voi ilmetä muodossa. Monadi, juma-

lallinen tajunta, voi kyllä heittää itsestään aivan-
kuin tuntosarven tai salaman ylempään älymaail-
maan, mutta se ei vielä ole mikään minätajunta.
Minätajunta laskeutuu vain vähitellen, niin että
ensimmäisen elementaalikunnan aikana monadin
itsetajunta on itse monadissa. Jos kuvaamme sitä
kolmiolla, niin se on monadissa itsessään. Voimme
kuvata sitä myös ympyränä. Toisessa elemen-
taalikunnassa on monadin minätajunta tullut ve-
detyksi henkiseen maailmaan. Minätajunta on as-
tunut yhden askelen alaspäin. Kolmannessa ele-
mentaalikunnassa se on laskeutunut jo sisänäköi-
seen maailmaan, vaikkakaan ei — huomatkamme
se — yksilöllisenä eikä muodollisena. Kun mona-
din elämä ilmenee kivikunnassa, on sen muodoton
minätajunta laskeutunut ylempään älymaailmaan,
jossa voi muodostua inhimillinen minuus. Kun
monadi on laskeutunut alempaan älymaailmaan,
on se silloin kasvikunnassa. Ja kun tulemme
eläinkuntaan, on monadin tajunta laskeutunut
tunne- eli astraalimaailmaan, ja sen tuntosarvi on
fyysillisessä maailmassa eläinkunnassa. Ja kun
vihdoin tulemme ihmiskuntaan, on monadin minä-
tajunta todella tullut itsetajukseksi ja asuu fyysil-
lisessä maailmassa ihmiskunnassa. Silloin on
muodostunut todellinen yksilöllisyys, joka on
ylemmällä älytasolla. Muodoton, persoonaton
minätajunta on laskeutunut fyysilliselle tasolle.
Mikä on ero yksilöllisen minätajunnan, joka

saavutetaan vasta ihmiskunnassa, ja muodottoman minätajunnan välillä, joka laskeutuu taso tasolta? Eräältä kannalta voisimme selittää sitä seuraavasti: Ensimmäisessä manvantarassa kaikki monadit ovat ehkä yhdessä, ja niiden „tuntosarvet” ovat ensimmäisessä elementaalikunnassa. Toisessa ja kolmannessa elementaalikunnassa ne ehkä ovat jakaantuneet ryhmiin, joissa on miljoonia yhdessä, samaten kivi-, kasvi- ja eläinkunnassa. Eläinkunnassakin vielä on siis ryhmäsieluja, mikä merkitsee, että eläinten muodoton minätajunta elää ryhmissä, monta monadia on yhdessä. Ja noilla ryhmillä on erityiset oppaansa ja johtajansa. Jos esim. menemme astraalitasolle ja tutkimme eläinten ryhmäsieluja, niin havaitsemme, että eläinten minuus on astraalitasolla. Niiden minuutta ei voi tavata fyysillisestä maailmasta, sillä monta fyysillistä eläintä kuuluu samaan minuuteen. Mutta niiden elämä olisi sängen epämääräistä, ellei olisi jumalallisia deeva-olentoja hoivaamassa näitä eläinten ryhmäsieluja. Nuo deevat voivat muuten hyvinkin kummallisella tavalla yhtyä niihin ja ohjata niitä. Siitä luultavasti tulee vanhojen kansojen tapa pyhittää joitakin eläimiä. Meillä suomalaisilla esim. oli karhu pyhä eläin. Se johtui siitä, että kun tietäjät menivät astraalimaailmaan, he tapasivat siellä kuninkaallisen karhun. Se oli se deeva-olento, joka johti karhujen yhteisminää eli ryhmäsielua, ja joka saattoi ottaa karhun muo-

don, mutta myös esiintyä aivan kuin inhimillisenä olentona ja kuninkaana. Ja hänen valtakuntaansa ja kansaansa kuuluivat ainoastaan karhut. Vanhat tietäjät olivat tuollaista huomanneet ja sen johdosta pyhittäneet ne eläimet, joita hoitavat deevat heidän mielestään olivat kaikkein ihanimmat.

Kun tulemme inhimilliseen maailmaan, on siis tämä hämärä minätajunta laskeutunut fyysilliseen ruumiiseen ja varsinainen minuus on silloin syntynyt ylemmässä älymaailmassa. Siellä on syntynyt meidän minuutemme valoverho, mutta fyysillisessä maailmassa on ikäänkuin heijastus tästä ylemmästä minästä. Mutta samalla se on aivan kuin toinen minä, ja se johtuu siitä, että se on kulkenut alas sen tien ja on ikäänkuin osa tuosta hämärästä minätajunnasta. Sentähden ihmisen persoonallinen minätajunta vasta vähitellen kehittyy ja saa ääriviivoja. Vaikka takana onkin yksilöllinen minuus, tapahtuu sen ja persoonallisen minätajunnan yhtyminen vasta vähitellen. Kun tämä inhimillinen aste on saavutettu, alkaa kehitys ylöspäin. Ja se kehitys ylöspäin on silloin henkistä. Se on tietenkin sitä, että tajunta, joka on rakentanut sillan monadin, jumalanpojan, ja muodon välille, vähitellen nousee yksilöllisenä ja muodon herrana ylös, takaisin jumalalliseen vapauteen, jumalalliseen henkeen. Muodon ei enää tarvitse muuttua toiseksi. Inhimillisessä maailmassa se voi säilyä, mutta sisässä tapahtuu prosessi, joka nostaa tajunnan ylös.

Inhimillinen, persoonallinen tajunta on aluksi fyysillisessä maailmassa ja todellinen inhimillinen minuus ylemmässä älymaailmassa. Monadi, jumalallinen henki, on yksilöllisessä maailmassa.

Aste asteelta täytyy tämän yksilöllis-persoonallisen minätajunnan nousun tapahtua. Ihmisen nykyisen tilan ihanne on täydellinen persoonallinen itsetietoisuus fyysillisessä maailmassa. Seuraava tila on persoonallinen itsetietoisuus tunne-maailmassa, vaikka fyysillinen ruumis on fyysillisessä maailmassa, ja minuus tietenkin pysyy koko ajan omassa ylemmässä älymaailmassaan. Kolmas askel on persoonallinen itsetietoisuus älymaailmassa — molemmat älymaailmat otettuna yhtenä — toisin sanoen persoonallinen itsetietoisuus korkeammassa minässä eli todellisessa inhimillisessä minuudessa. Fyysillinen ruumis voi olla fyysisessä maailmassa. Seuraava askel on persoonallinen itsetietoisuus sisänäköisessä maailmassa, jolloin inhimillinen minuus jo jää aivan kuin alapuolelle käytettäväksi, jos on tarpeellista. Kun ihminen on saavuttanut persoonallisen itsetietoisuuden sisänäköisessä maailmassa, hän on jo jonkun verran ihmisen yläpuolella. Voimme kyllä sanoa, että persoonallinen itsetietoisuus jo älymaailmassa on inhimillisesti katsoen täydellinen ihminen, mutta neljännessä vaiheessa ollaan jo enemmän kuin ihminen. Seuraava askel on persoonallinen itsetietoisuus henkisessä maailmassa, minuus käy-

tettävissä älymaailmassa, jos on tarpeellista. Seuraava askel on persoonallinen itsetietoisuus omassa yksilöllisessä monadissa. Jumalanpoika on tullut persoonallisesti itsetietoiseksi ja voi käyttää inhimillistä minuutta aina sen maailmaan saakka ja fyysillistä ruumista, jos tahtoo. Ja lopuksi on vielä seitsemäs askel, jossa persoonallinen itsetietoisuus nousee aivan kuin jumalallisen tietoisuuden yläpuolelle, siis nostaa Jumalan Pojan tietoisuuden suorastaan Isän luokse, niin että Jumalan Poika on yhtä Isän kanssa Logoksen jumalallisessa maailmassa.

Me nimitämme näitä askeleita *vihkimyksiksi*. Ensimmäistä askelta, jonka otettuaan ihminen saavuttaa persoonallisen itsetietoisuuden fyysisessä maailmassa, sanomme ensimmäiseksi vihkimykseksi. Tulen pian selittämään, mitä on persoonallinen itsetietoisuus fyysisessä maailmassa. Persoonallinen itsetietoisuus tunne- eli astraali-maailmassa on se tila, jota nimitetään toiseksi vihkimykseksi. Persoonallinen itsetietoisuus älymaailmassa se, jota sanotaan kolmanneksi vihkimykseksi. Persoonallinen itsetietoisuus sisänäkösessä maailmassa on neljäs vihkimys ja persoonallinen itsetietoisuus henkisessä maailmassa viides vihkimys eli mestariaste. Kuudes vihkimys nostaa ihmisen mestariuden yläpuolelle, ja se vastaa siis Kristus-astetta, itsetietoista Jumalan Poikaa. Seitsemäs vastaa sitä astetta, jolloin ihminen on yhtä Isän kanssa.

Voimme ymmärtää sen nojalla, mitä olemme huomanneet aikaisemmasta kehityksestä, että tämäkin ihmisen henkinen kehitys tapahtuu aivan määrätyn ohjelman mukaisesti. Me tiedämme, että tässä neljännessä manvantarassa ihmiskuntamme tulisi saavuttaa mestariaste, siis kaikki viisi ensimmäistä astetta, vaikka ihmiskunta ei ole tällä hetkellä vielä kulkenut edes ensimmäisen vihkimyksen lävitse. Nämä vihkimykset on kuitenkin käytävä lävitse, sillä sellainen on jumalallisen suunnitelman tarkoitus. Suurten ihmisjoukkojen olisi otettava nämä määrättyt askelet.

Meidän elämällemme ei tällä planeetalla ole enää jäljellä kuin kolme kierrosta tämän nykyisen neljännen jälkeen. Ymmärrämme siis, että nämä vihkimykset on otettava näiden kolmen kierroksen aikana, ja ne olisi otettava luonnonmukaisesti siten, että ensimmäinen vihkimys olisi saavutettava viimeistään viidennen kierroksen aikana, toinen, kolmas ja neljäs vihkimys viimeistään kuudennen kierroksen aikana ja viides vihkimys seitsemännen kierroksen aikana. Sellainen on jumalien suunnitelma. Samoin kuin tässä neljännessä kierroksessa ihmisminuuksista vähemmän kehittyneet tulivat maan päälle kolmannessa, Lemurialla, ja kehittyneimmät vasta neljännessä juurirodussa Atlantiksella, samoin voimme ymmärtää, että viidennessä kierroksessa kehittyneimmät ihmisminuudet tulevat maan päälle vasta neljän-

nessä ja viidennessä juurirodussa, jos voimme sellaisia sanoja käyttää. Kuudennessa kierroksessa kehittyneimmät tulevat vasta viidenteen ja kuudenteen juurirotuun ja seitsemännessä kierroksessa vasta loppuaikana, sen kehittyneimmässä tilassa. Silloin on saavutettava mestarius. — Vaikein on ensimmäisen ja viidennen vihkimyksen ottaminen. Helpoimmat ovat välillä olevat kolme, jonka tähden ne kaikki voi ottaa yhden kierroksen aikana.

Mikä on sitten ensimmäinen vihkimys? Sanoetaan, että se on persoonallinen itsetietoisuus fyysisessä maailmassa. Meidän ihmiskuntamme elää neljännen kierroksen viidennessä juurirodussa. Vielä on siis jäljellä kaksi juurirotua tässä neljännessä kierroksessa. Edellä sanottiin, että ensimmäinen vihkimys on otettavissa jo neljännen kierroksen aikana, siis kuudennen ja seitsemännen juurirodun aikana, mutta viimeistään se on otettava ensi kierroksen aikana. Kun kysymme, millä tavalla ihmiskunta ulkonaisten ominaisuuksiensa puolesta tulee muuttumaan kuudennen ja seitsemännen juurirodun aikana, niin voimme vastata: samalla tavalla kuin viides juurirotu vastaa ihmisen viidettä prinssiippiä eli älyä, niin myös kuudes ja seitsemäs juurirotu vastaavat ihmisen kuudetta ja seitsemättä prinssiippiä eli siis veljesrakkautta ja inhimillistä tahtoa. Ja samalla tavalla kuin tähänastisissa juuriroduissa

kussakin on yksi aisti kehittynyt, ensin kuulo, sitten tunto, näkö, maku, ja nyt viidennessä juurirodussa hajuaisti, niin kuudennessa juurirodussa tulee uudeksi aistiksi astraalinen selvänäkö — sitä ei pidä sekoittaa astraaliseen itsetietoisuuteen — ja seitsemännessä juurirodussa jonkinlainen älyllinen selvänäkö. Kuta enemmän maailma avautuu ihmisille, sitä enemmän he voivat ymmärtää maailmaa ja elämää, ja sitä enemmän he henkisesti kehittyvät. Astraalinen selvänäkö tulee paljastamaan ihmisille, että he ovat sielullisia olentoja, että heillä on muutakin kuin tämä fyysillinen ruumis, että he elävät jonkinlaisessa loistavassa tuliverhossa, jossa heidän tunteensa ja ajatuksensa näkyvät. Samoin älyllinen selvänäkö tulee vielä lisäämään näkökykyä. Kun ihmiset näin huomavat, että materialistinen elämäkatsomus perustuu valheeseen, he suuremmalla ponnella ja voimalla heräävät ajattelemaan ja kysymään, mitä elämä on. Ja silloin heille avautuu mahdollisuus ensimmäiseen vihkimykseen, joka siis on persoonallinen itsetietoisuus fyysisessä maailmassa. Voimme sitä myös sanoa salaisen tiedon valmistavaksi tieksi eli puhdistuksen tieksi, joka ihmiskunnalla on edessään tässä viidennessä, kuudennessa ja seitsemännessä juurirodussa. Se tie on aivan kuin avannut porttinsa. Ihmiset voivat kulkea sitä tietä ilman suuria ponnistuksia — en puhu nyt kaidasta tiestä — nykyisessä ja kahdessa seu-

raavassa juurirodussa. Ja kun puhdistuksen tie on kuljettavissa, on ihmisellä myös mahdollisuus ottaa ensimmäinen vihkimys. Puhdistuksen tie, jolla ihmisen täytyy saavuttaa vähitellen persoonallinen itsetietoisuus näkyväisessä maailmassa, on kuljettavissa monella tavalla. Siitä on okkultisessa ja teosofisessa kirjallisuudessa niin paljon puhuttu, että jokaisella teistä epäilemättä on siitä käsitys. Voisin vielä lyhyellä määritelmällä lisätä tätä kuvausta ja sanoa, että puhdistuksen tie on *uskollisen rakkauden tie*. Meidän ihmisten tulee tässä neljännessä kierroksessa oppia uskollisesti rakastamaan toisia ihmisiä. Luonto itse viittaa siihen, että rakkaus on ikuinen, että rakkauden tulee olla ikuinen, että ihminen ei ole vielä ollenkaan ymmärtänyt rakkautta, ellei hän usko sen ikuisuuteen. Sillä jos ihminen todella rakastaa toista ihmistä sielullisena olentona, ihmisenä — ja rakkaus on juuri sitä, että me ihmisinä osaamme rakastaa toisiamme — niin vaikkakin hän olisi fyysillisen elämän aikana saanut luopua siitä, jota rakastaa, vaikka hän ei koskaan olisikaan laskenut kättänsä rakastamansa ihmisen otsalle, vaikkakaan hän ei koskaan olisi antanut hänen nojata päätänsä rintaansa vasten, hän kuoleman jälkeen on rakastamansa luona. Sillä rakkauden valtaa ja mahtia ei mikään voi estää. Rakkaus on suurin voima maailmassa. Sentähden ihmiset kaipaavat *uskoa*. Siksi viisaat opettajat sa-

novat ihmisille: „Uskokaa!” ja sillä tarkoitetaan: Uskokaa todellisen, inhimillisen, epäitsekkiään rakkauden ikuiseen voimaan ja valtaherruuteen. Kuoleman jälkeen te olette sen sielun luona, jota te rakastatte. Ja jos te sanotte Jumalallenne: ”Minun täytyy saada elää nyt tai tuhannen vuoden perästä, milloin Sinä vain tahdot, tuon toisen sielun rinnalla, minun täytyy oppia tuntemaan hänen jumalallista luontoaan ja antaa hänelle, mitä minulla on annettavana inhimillisenä sieluna!” niin uskokaa, että se saavutetaan. Ei mikään jumala voi sitä estää. Me ihmiset olemme vain vähäuskoisia, liian pieniä ja liian heikkoja. Jos meillä on uskoa, niin me siirrämme vuoria ja muutamme maailman. Kun me ihmissielut nousemme ylöspäin kirkkaudesta kirkkauteen, niin me vedämme taivaatkin mukaanamme, sillä nekin muuttavat muotoaan, niidenkin kauneus yhä kirkastuu. Ihminen, joka rakastaa, kulkee puhdistuksen tietä, sillä kun hän todella ja syvästi rakastaa, hän ei voi tehdä eikä ajatella mitään sellaista, joka ei kelpaisi hänen rakastetulleen. Rakkaus on puhdistuksen tien läksy, ja ensimmäinen vihkimys silloin merkitsee, että ihminen saa nähdä rakkauden voiman. Hän saa nähdä salaisuuden ihmiselämän takana, hän saa kokea, kuinka kaikki ihmiset ovat yhtä. Ja kuinka hän ei silloin olisi yhtä sen kanssa, jota hän rakastaa? Puhdistuksen tiellä hän uskoo, että hän on ja on oleva yhtä sen kanssa,

jota hän rakastaa. Ja kun vihkimyksen portit avautuvat, kun vihkimyksen elämä laskeutuu hänen yleen, hän näkee, että kaikki ihmiset ovat yhtä, ja ettei mikään ulkonainen voi heitä toisistaan erottaa. Persoonallinen itsetietoisuus fyysisessä maailmassa, joka saavutetaan ensimmäisessä vihkimyksessä, ei ole mitään muuta kuin varma tieto siitä, että rakkaus on ainoa mahti, että rakkaus kaikki saavuttaa. Vasta toinen ja kolmas vihkimys avaavat meille toisia maailmoita sillä tavalla, että tulemme niissä itsetietoisiksi. — On muistettava, että esim. itsetietoisuus tunnemaailmassa on aivan muuta kuin n.s. astraalinen Selvänäköisyys. Astraalinen selvänäkö voi kehittyä ihmisessä jo puhdistuksen tiellä, ja se kehittyy varmasti ihmisille tässä neljännessä kierroksessa, mutta se ei ole lainkaan sama asia kuin astraalinen itsetietoisuus. Itsetietoisuus tunnemaailmassa saavutetaan vasta toisessa vihkimyksessä, ja voimme vastaavaisuuden nojalla ymmärtää, että sen laita on samalla tavalla kuin itsetietoisuuden tässä fyysisessä maailmassa, jossa kaikki ihmiset luulevat olevansa itsetietoisia. Itsetietoisuus astraalitasolla on niin korkeata laatua, että se on ainoastaan vihityillä. Se on monin verroin korkeampaa kuin kaikenlainen selvänäkö, astraalitason ulkonaisten olojen katseleminen ja tarkkaaminen, sillä se merkitsee, että ihminen voi *sitä maailmaa ja sen voimia maagikkona ja tietä-*

jänä hallita, samalla tavalla kuin hän rakkauden sankarina voi hallita fyysillistä maailmaa. Vastaavasti samanlainen on itsetietoisuus seuraavissakin maailmoissa.

Kun annamme ajatustemme viipyä näissä asioissa, voimme ymmärtää, mitä aarteita, millainen kirkkaus ihmiskuntamme edessä on, sillä kaikkea tuota ihmiskuntamme tulee saavuttamaan.

Ihmisyksilö ei ole pakotettu kulkemaan muun ihmiskunnan mukana, vaan hän voi lähteä nousemaan sitä jyrkkää polkua, joka vie suoraan ylöspäin. Ja oikeastaan kun näin olemme kuvanneet kaitaa tietä, olemme ajatelleet sen kulkemisen tapahtuvan tässä fyysisessä ruumiissa. Sillä me voimme jo nyt tässä neljännessä kierroksessa saavuttaa kaikki vihkimykset. Seuraavissa kierroksissa tulee tämä fyysillinen ruumis ja elämä maapallolla olemaan jo vähän toisenlaatuinen. Viidennessä kierroksessa, samoin kuin jo nyt neljännessä, elämä tulee yhä eetterimäisemmäksi. Viidennessä kierroksessa tulee yksi elementti lisää, ja ihmisen koko ruumiillinenkin olotila muuttuu vähän, sillä jos kaikki ulkonaiset olosuhteet aina pysyisivät samanlaisina, ei ihmiskunta kokonaisuudessaan kehittyisi. — Vaikeus on nyt siinä, että astumme noita korkeampia askeleita olojen vallitessa, jotka niihin nähden ovat epäsäännölliset. Vaikeata on kulkea kaitaa tietä tällaisessa ruu-

miissa ja tämän laatusissa oloissa, mutta mahdollonta se ei ole. Ihminen voi päättää lähteä kulkemaan kaitaa tietä ja voi sanoa itselleen vaikka heti paikalla: „Nyt tahdon oppia kulkemaan puhdistuksen tietä, tahdon oppia tietämään, mitä on rakkauden salaisuus ja rakkauden voima.” Ja kun hän tekee tämän päätöksen ja elää ja toimii päätöksensä mukaisesti, hän varmasti etenee puhdistuksen tiellä, ja yhtä varmasti kuin hän sillä etenee, vihkimyksen portit hänelle avautuvat. Ja kun ensimmäisen vihkimyksen portti hänelle avautuu, hän on, niinkuin sanotaan, „pelastunut”. Hän on tavallisesta kuolevaisesta ihmiskunnasta astunut niiden kuolemattomien joukkoon, joille jo on annettu ensimmäinen näkymättömien maailmojen avain. Oppiessaan rakastamaan hän on kulkenut sekä taivaat että helvetit. Hän on puhdistuneena noussut syvimmästä helvetistä korkeimpaan taivaaseen. Silloin hän on ihminen uudella, todellisella tavalla, valmis ihminen, joka nyt vapaaehtoisesti, rakastavana järkevänä olentona päättää kulkea eteenpäin jumalien ohjelman mukaisesti ihmisen äärettömiä päämääriä kohti.

IX

Mitä meiltä vaaditaan?

Lopuksi tekee mieleni vielä luoda lyhyt katsaus viidenteen, kuudenteen ja seitsemänteen juurirotuun. On hyvä ottaa tarkasteltavaksemme kaksi ihmistä, jotka tyypillisesti edustavat eri juurirotuja. Meillä ei tietenkään vielä ole kuudentesta juurirodusta yhtään ihmistä, koska kuudetta ei vielä ole ollut maan päällä, mutta meillä

on neljännestä ja viidennestä. Toinen on Buddha ja toinen Jeesus Natsarealainen. Kristus. Buddha on neljännen juurirodun ihminen ja sen korkein vihitty. Hänessä näkyy neljännen juurirodun syvin elämänsalaisuus. Jeesus Kristus taas on viidennen juurirodun tyypillinen ihminen ja tyypillinen korkein vihitty, ja hän edustaa viidennen juurirodun syvintä elämänsalaisuutta. Kun käytän tällaisia sanoja, ei meidän pidä käsittää, että olisi kysymyksessä jonkinlainen erilaatuinen totuus tai erilainen kehitysennätys. Ihmiset erehtyvät, jos he luulevat, että Jumala eli totuus ei ole aina ollut saavutettavissa. Totuus ei kasva, Jumala ei muutu. Totuus on aina sama ja on aina saavutettavissa. Vain olosuhteet ja ihmiskunnan ulkonainen kehitys muuttuvat, ja sentähden tie Jumalan luo ja se tapa, millä totuutta etsitään, muuttuu. Tapa, millä viisaat ilmoittivat totuuden ja kertovat Jumalasta muuttuu olosuhteiden ja ihmiskunnan yleisen kehityksen mukaan. Sentähden kolmannessa juurirodussa puhutaan Jumalasta toisella tavalla ja etsitään totuutta toisella tavalla kuin neljännessä juurirodussa, jossa taas etsitään toisella tavalla kuin 5:nnessä, 6:nnessä ja 7:nnessä. Jokaisessa suuressa ajanjaksossa ihmiskunta kulkee määrättyä tietä, saavuttaa määrätynlaisen kehityksen ulkonaisesti, ilmentää ulkonaisesti määrätynlaista periaatetta. Ja koska ihmiskunta kokonaisuudessaan eri aikoina on hieman

eri kohdalla, niin Jumalaa etsittäessä lähdetään eri aikoina eri kohdista. Totuus on aina sama sisäisesti eli esoteerisesti; Buddha saavutti saman Jumalan ja totuuden kuin Jeesus Kristus. Sisäisesti Buddha on yhtä lähellä Jumalaa kuin Jeesus, mutta *ulkonaisesti* on etsimistapa ja kertomistapa erilainen.

Tarkastakaamme, millainen on se uskonto ja maailmankatsomus, jonka Buddha loi. Ohimennen sanottakoon, että Buddha tietenkin esiintyi tässä viidennessä juurirodussa, ja siitähän ei ole sen pitempää aikaa kuin 2500 vuotta. Mutta hän on kuitenkin neljännen juurirodun korkein vihitty, ja hänen esoteerinen tehtävänsä liittyi neljänteen juurirotuun. Jos katselemme buddhalaista maailmaa, huomaamme siinä läpikäyväenä eksoteerisena piirteenä sen käsityksen, että maailma on harhaa. Maailma kokonaisuudessaan on maajaa, ihmisen persoonallisuus on maajaata eli harhaa. Ainoa todellisuus on saavutettavissa siten, että ihminen hillitsee itseään, kuolettaa himonsa, suistaa itsekkyytensä, luopuu aineesta ja pahasta, halajaa ainoastaan nirvaanaa, totuutta, valistusta. Tämä käsitys on antanut värityksen kaikelle buddhalaiselle elämälle. Missä on hartaampia, lempeämpiä ihmisiä? Turhaan saa etsiä Euroopasta ihmisiä, jotka olisivat yhtä lempeitä ei ainoastaan siinä suhteessa, etteivät he käy sotia eivätkä ole uskonkiihkoisia, vaan siinäkin suh-

teessa, että he ovat eläimiä kohtaan lempeitä eivätkä niitä tapa. Se on kaunis piirre buddhalaisessa, itämaisessä elämässä, että ihmiset ovat kasvaneet sellaiseen hiljaiseen lempeyteen. Tietenkin eurooppalainen, kun hän katselee heidän elämänsä, sanoo että he ovat saamattomia. Mutta tämä näennäinen ulkonainen saamattomuus johtuu siitä, että heidän mielestään tämä maallinen ja persoonallinen elämä on harhanomainen ja vähäpätöinen. He elävät monta kertaa tässä maailmassa; *samsaara*, jälleensyntyminen, tuo ihmisen tänne takaisin, mutta hänen tehtävänsä on vapautua tästä kaikesta, saavuttaa nirvaana ja vapautua *samsaaran* harhasta.

Jos taas katselemme tätä länsimaista sivistystä, tätä maailmankatsomusta, jolle perustuksen laski Jeesus Natsarealainen, niin huomaamme aivan toisen sävyn. Vaikka joskus puhuttaisiinkin tämän elämän turhuudesta ja mitättömyydestä ja aivan kuin soitettaisiin itämaisia säveleitä, niin se on pelkkää ulkokultaisuutta. Sen tietävät kaikki, sillä ei ole ollenkaan kristillisen maailmankatsomuksen todellinen pohjasävel se, että tämä elämä on mitätön. Minkävuoksi sitten puuhattaisiin niin paljon länsimailla? Täällähän on aina puuhattu, aina käyty sotia, aina tahdottu jotakin omistaa ja anastaa, jotakin uutta keksiä. Nythän elämämme on aineellisesti erinomaisen mukavaa, tai ainakin on mahdollisuuksia aineelliseen mukavuuteen.

Elämämme on saavuttanut paljon sellaista, mitä ei ole voitu saavuttaa muutoin kuin suurella aineellisella työllä, ja sitähan on kovin paljon tehty. Länsimailla on pantu painoa näkyväisen, aineellisen elämän tärkeydelle. Ja jos katsomme itse kristinuskon, sen maailmankatsomuksen perussäveltä, niin huomaamme, että asian voisi kuvata niinkuin jo aikaisemmin kerroin. Ihmisen persoonallinen sielu on erinomaisen kallis. Persoonallinen sielu on pelastettava pahasta ja tietämättömyydestä Jumalan luo. Ja tämä pelastus on mahdollinen vain uskossa Kristukseen. Siinä tarvitaan suurta omaa ponnistusta, omaa uskoa. Ihmisen täytyy pakottaa itsensä uskomaan, hänen täytyy voittaa se, mikä hänen omassa ymmärryksessään vastustaa uskoa Jumalaan. Hänen täytyy tehdä työtä oman sielunsa pelastuksen puolesta. Tämä on aivan läpikäyvästä meidän kristillisessä maailmankatsomuksessamme. Buddhalaiset kieltävät kaiken arvon persoonalliselta elämältä, koska se on harhaa. Kristityt sanovat: juuri ihmisen persoonallinen sielu on pelastettava.

Kuinka nämä asiat on ymmärrettävä? Onko Jeesus Kristus opettanut näin, ja onko Buddha opettanut noin? Merkillistä kyllä meidän täytyy sanoa, että sellainen on ollut heidän eksoteerinen vaikutuksensa. Heidän ulkonainen vaikutuksensa on epäilemättä ollut sellainen, mutta yhtä merkillistä on, että kun tarkastamme heidän ope-

tuksiaan, silloin huomaamme, että he eivät ole opettaneet sillä tavalla. Heidän oppinsa on toinen. Jos tarkastamme Buddhan oppia, niin huomaamme, että hän kyllä puhuu siihen tapaan kuin äsken mainittiin. Hän tulee kyllä sellaisiin johtopäätöksiin, mutta ne eivät ole annetut lepotyynyiksi, joiden päällä vain sopisi levätä ja perustaa niille ilman muuta elämänsä. Se ei ollut Buddhan tarkoitus. Kun tutustumme hänen oppiinsa, huomaamme, että hän on maailman suurin filosofi ja loogikko. Hän ei suinkaan umpimähkään sano: „Kuoleta kaikki itsessäsi!”, vaan päinvastoin hän opetuksissaan neuvoo ihmistä käyttämään ajatuskykyään, kehittämään älyään eli intelligenssiään niin pitkälle kuin se vain kehittyä voi. Jos tarkastamme Buddhan opetusmenetelmää, huomaamme, että hän on varovaisin ja viisain opettaja mitä voi olla, sillä hän ei juuri koskaan vastannut aivan suoraan. Hän ei yksinkertaisesti sanonut, että asia on niin tai näin, vaan hän antoi aina vastauksen, joka vaan *pani kysyjän miettimään mitenkä asia on*. Hän sanoi miltei aina: „*Jos minä sanon, että asia on niin, te tulette sanomaan perästäpäin, kun minä olen poissa, että asia on niin. Jos minä vastaan, että asia näin, te tulette sanomaan, että asia on näin. Sentähden minä nimenomaan en vastaa kategorisesti. Te tiedätte Tien, kulkekaa sitä Tietä, minkä minä neuvon, niin löydätte vastauksen.*”

Me tiedämme, että hän antoi tällaisen epämääräisen vastauksen niinkin tärkeään kysymykseen kuin se, onko ihminen, ihmisen sielu, yksilöllinen ihminen, olemassa kuoleman jälkeen. Buddha ei vastannut suoraan. Hän ei suinkaan sanonut, ettei hän tiedä. Päinvastoin hän sanoi: „Tathaagata tietää totuuden.” Hän sanoi: „Jos minä vastaan suoraan, niin te sen enempää ajattelematta pidätte kiinni sanoistani ja sanotte puolestanne: 'Niin Tathaagata sanoi'. *Te rakennatte sanojeni varaan lepokoteja itsellenne, mutta sitä juuri minä en tahdo, vaan sitä, että tekisitte työtä, ajattelisitte, kehittäisitte omaa älynkykyänne.*”

Me huomaamme täten, että Buddha ulkonaisesti aivan kuin tahtomattaan luo uskonnon ja maailmankatsomuksen, joka kuvastaa neljännän juurirodun päädharmaa. Sillä neljännessä juurirodussa, jolloin ihminen erikoisesti oli tekemisissä kaarran eli pyydeprinsiipin kanssa, on kysymys siitä, että hänen pitää voittaa ja kuolettaa omat himonsa. Se asia oli silloin kaikkein tärkein. Mutta esoteerisesti, jos käytän sitä sanaa tarkan todellisuuden mukaisesti, Buddha opetti sitä, minkä huomaamme kuuluvan viidennelle juurirodulle. Buddha todellisessa opetuksessaan näyttää aivan selvästi viidennen juurirodun dharman. Ja sentähden voimme sanoa, että meidän maailmamme tällä hetkellä, koko viides juurirotumme, kulkee Buddhan jäljissä. Buddha on todellisuudessa viidennen

juurirodun suuri opettaja, vaikka häntä ei siksi tunnustettaisikaan. Buddha on se, joka todellisuudessa antaa voimaa sille älylle, joka juuri tässä meidän viidennessä juurirodussamme kehittyi. Sillä me emme tässä juurirodussamme pääse pois logiikasta emmekä järkeilystä. Meidän tulee aina käyttää järkeä pysyessämme viidennen juurirodun rajojen sisällä. Ja sen suurin filosofi, loogikko, ajattelija, on Buddha.

Samalla tavalla Jeesus Kristuskin ulkonaisesti tahtomattaan — niinkuin Buddhakin tahtomattaan, jos saan sellaista sanaa käyttää vertauskuvallisessa mielessä — yllyttää tätä viidennen juurirodun älyprinsiippiä. Hänkin antaa voimaa Buddhan työlle, elvyttää älyä meidän ihmiskunnassamme, tahtomattaan antaa sille vielä suu-remman ponnin. Tässä viidennessä juurirodussa ja varsinkin tässä kristinuskossa, joka on viidennen kulttuurin uskonto, menee älyn kehitys niin pitkälle, että me asetamme sen aivan kuin jumalaksemme, teemme juuri siitä sen sielun, joka on pelastettava. Sillä kun ajattelemme sieluamme, itseämme, niin tavallinen viidennen juurirodun ihminen ei saa muusta kiinni kuin omasta ajattelevasta sielustaan, kysyvistä minuudestaan. Teemme siitä niin merkillisen asian, että sanomme: ”Sinun täytyy uskolla voittaa tämä epäilevä ja kysyvä älysi!” Ja kun sillä tavalla sanotaan, niin tietysti sillä vain kiihotetaan älyä. Kun kris-

tinusko ja vielä Jeesus Kristus tahtomattaan opettaa, että pitää uskoa, silloin se vain kiihottaa älyn toimintaa, sillä kuta enemmän kehoitetaan uskomaan, sitä enemmän herää epäilyksiä. Sentähden näemme, että tässä viidennessä kristillisessä kulttuurissa ovat esiintyneet ihmiskunnan kaikkein suurimmat epäilijät.

Jos me tutkimme Jeesusta Kristusta itseään jos kysymme Jeesuksen Kristuksen omaa opetusta niin huomaamme, ettei hän ollenkaan opeta tällaista. Se on aivan yhtä ihmeellinen huomio kuin se, minkä teimme Buddhan suhteen. Buddha opetti sitä, mitä *viidennessä* juurirodussa tarvitaan ja kehitetään. Voi sanoa, että Jeesus Kristus opetti sitä, jota tarvitaan kuudennessa juurirodussa. Ainoa, mikä on todella historiallista evankeliumeissa, ovat Jeesuksen sanat. Kun niitä tutkimme, niin huomaamme, että hän opettaa ennen kaikkea *rakkautta*. Meidän pitää rakastaa toisiamme. Jos hän antaa joitakin yksityiskohtaisia neuvoja, niin nekin aina käyvät samaan suuntaan: ”Rakastakaa! Katsokaa, ettei teillä ole ole riitaa, älkää suuttuko, älkää tehkö väärin toisillenne, rakastakaa toisianne.” Sellaista on hänen opetuksensa, kun oikein tutkimme hänen omia sanojaan. Hän kyllä tietysti puhuu Isästä Jumalasta ja uskosta Isään Jumalaan, mutta hänen uskontonsa, kun tutkimme hänen omia sanojaan ja evankeliumiaan, ei ole

mitään älyllistä voimistelua, se ei ole sellaista uskoa, joka saavutetaan siten että voitetaan jonkinlaisia epäilyksiä tai pakottamalla itsensä uskomaan jollakin erityisellä tavalla. *Se on luonnollista uskoa ja luottamusta Jumalaan, näkymättömään maailmaan, näkymättömään järkeen, oikeuteen, rakkauteen. Se on sellaista luottamusta, joka on aivan luonnollista ihmiselle, kun hän elää sydämessään, kun hänen sydämensä rakastaa. Sillä rakastava sydän ei voi olla ilman uskoa. Rakastavainen sydän ei voi olla ilman luottamusta. Sen ihmiset tietävät kokemuksesta.* Jos he rakastavat toisiaan, niin sen rakkauden autuus on siinä ihmeellisessä uskossa ja luottamuksessa, mikä heillä on tuohon toiseen ihmiseen. Kun ihmiset oppivat rakastamaan toisiaan yleisemmin, kun ihmisen sydän on sellainen, että se rakastaa kaikkia eläviä olentoja, niin se samalla ihmeen luonnollisesti uskoo Jumalaan. Se uskoo ja tietää, ja sen usko on näkevää luottamusta suureen maailman-sieluun, Jumalaan. Jeesuksen opettama usko on siis sellaisen ihmisen luonnollista uskoa, joka sydämessään rakastaa, ei mitään ulkonaista dogmatiikkaa. Ja tämä johtuu siitä, että niinkuin Buddha, joka on tyypillinen vihitty esoteerisesti ja opetuksessaan todellisuudessa kuvaa viidennen juurirodun kaikkien kulttuurien tietä, niin Jeesus kuvaa kuudennen juurirodun tietä. Ja jos me ajattelemme ihmisen kokoonpanoa, niin näemme

aivan selvästi, minkälaiset nämä eri juurirodut ovat henkisesti katsoen. Ihmisen hengessä on kolme olemuspuolta: *aatmaa*, *buddhi*, *manas*, eli tahto, tunne ja tieto. *Manas* on viides prinssiippi, *buddhi* eli sitä vastaava tunne kuudes ja *aatmaa* eli tahto seitsemäs. Juurirotujen kehitys ja jonkun verran myös kulttuurien kehitys eri juuriroduissa on näiden ihmisen sisäisten prinssiippien perättäistä ilmentämistä. Kun ihminen siis laskeutuu alaspäisellä kaarella kolmen ensimmäisen juurirodun kautta neljäljänneen ja taas ylös neljänneestä seitsemäljänneen, niin näissä kolmessa ensimmäisessä juurirodussa ja myös kolmessa myöhemässä ilmenee aivan kuin säteitä ihmishengen kolmesta prinssiipistä. Siten ensimmäisessä juurirodussa ja myös ensimmäisessä kulttuurissa ilmenee aivan kuin säde *aatmaasta*, toisessa säde *buddhista* ja kolmannessa *manaksesta*. Neljäs on yhdistävä, syvimmälle aineeseen menevä juurirotu, joka ilmentää varsinaisen himon eli pyyteen, ihmisen halun elää ilmiömaailman elämää. Kun sitten taas nousee ylöspäistä kaarta, niin viides rotu, vastaten kolmatta, saa säteen *manaksesta*, kuudes säteen *buddhista* ja seitsemäs säteen *aatmaasta*. Siten viidennessä juurirodussa, jossa nyt elämme, perussäveleenä on *manas*, tieto, äly, ajatus. Kuudennessa on perussäveleenä oleva *buddhi*, rakkaustunne, totuudennäkemyks, intuitio. Seitsemännessä juurirodussa — missä luultavasti

on vain yksi kulttuuri — on läpikäyvänä tunnusmerkinä aatmaa, tahto.

Jos luomme yleissilmäyksen meidän viidennen juurirotumme kulttuureihin, sekä niihin viiteen, jotka nyt jo ovat ilmenneet että niihin kahteen, jotka vielä tulevat ilmenemään, niin me näemme, että aina on perussävelenä kaikissa noissa kulttuureissa *äly*. Ja mitä se käytännöllisesti merkitsee? Meillähän on ollut puhetta totuuden etsimisestä ja Jumalan luo pääsemisestä. Mitä silloin merkitsee, kun sanomme, että viidennessä juurirodussa on aina äly pohjasävelenä? Se merkitsee, ettei ihminen viidennessä juurirodussa, ei missään sen kulttuureissa, voi sivuuttaa omaa ajattelevaa miinänsä. Jos hän tahtoo tulla Jumalan luo, hänen täytyy kulkea Hänen luokseen ajattelevan miinänsä, manaksen, kautta. Olkoon kulttuurin dharma mikä tahansa, aina se on tekemisissä älyn kanssa. Ja se merkitsee käytännössä sitä, että hänen täytyy aina elää *totuutta*. Jos hän vakavasti tahtoo mennä eteenpäin ja Jumalan luo tulla, täytyy hänen omistaa elämänsä totuuden etsimiselle. *Hän ei voi ilman muuta sanoa itselleen: „Minä menen rakkauden tietä Jumalan luo”!* Hän ei voi sanoa: ”Minä rakastan kaikkia ihmisiä, se on kaikkein korkeinta”! Hän ei voi niin sanoa, ennenkuin hän on käynyt oman älynsä lävitse. Sillä jos ihminen sanoo: „Minä rakastan kaikkia ihmisiä”, sanoo itselleen ja toisille, silloin elämä

heti asettaa ansoja hänen eteensä, kaivaa kuoppia hänen tiellensä, että hän niihin lankeaisi, pauloja, että hän niihin kietoutuisi. Sillä jos ihminen ei ole etsinyt totuutta niin todellisesti, jotta hän tietäisi, että hänen tulee rakastaa kaikkia ihmisiä, jos hän vain luulottelee kaikkia rakastavansa, niin hän saa katkerasti kokea, kuinka mitätön ja huono hän on. Ensimmäinen ehto viidennessä juuri-rodussa on aina totuuden etsiminen. Ihmisen täytyy älynsä puhdistaa, hänen täytyy älyllisen minänsä kautta tulla johonkin korkeampaan. Hänen täytyy niin todellisen vakavasti etsiä totuutta, että hän tietäen ja täydellä ymmärryksellä voi sanoa: „Minä rakastan ja tahdon rakastaa!” Rakkaus on kyllä perustotuus, mutta siihen ei pääse ennenkuin on totuutta etsinyt. Ulkokul- lattu on se ihminen, joka luulee olevansa valmis rakkauteen ennen kuin hän on totuutta etsinyt. Monissa kirkoissa ja lahkoissa on ihmisiä, joista luullaan, ja jotka itsekin luulevat, että he ovat pyhiä ja rakastavat kaikkia muita. Katsokaa heidän lävitsensä! Heissä useissa piilee itsekkyyttä. Sillä jos ihminen todella osaa rakastaa, hän on etsinyt ja hänen älynsä on myös hyvin kouluu- tettu. Hänen pitää ymmärtää kaikkia asioita. Ja meidän ihmiskuntamme elämä on siksi monimut- kainen, että suuresti täytyy ihmisen kehittää älyn- kykyään ja ymmärrystään, ennenkuin hän voi ra- kastaa. Jos ihminen luulee, että hän osaa rakas-

taa, se voi hyvinkin olla tietämättömyyttä, sillä kun hän sitten saa tietää, kuinka paljon oikeastaan tehdään syntiä, kuinka paljon pahaa on, kuinka ihmisessä on paljon huonoja ominaisuuksia, silloin hänen rakkautensa laimenee ja haihtuu. Sentähden hänen täytyy käydä älynsä kautta ja oppia ensin ymmärtämään kaikkea, katsomaan kaikkia asioita, pahaa, syntiä, puutteellisuutta silmästä silmään, jotta hän todella osaisi olla älyssään nöyrä. Hänen ymmärryksensä täytyy olla niin laaja, hänen älynsä niin avartunut, että se leviää sydämeenkin.

Kun ihmiskunta on tullut kuudenteen juurirotuun ja elää siinä, silloin ovat asiat toisin. Silloin ei enää kysytä niinkuin nyt: ”Oletko etsinyt totuutta?” Silloin on jo *täytynyt* etsiä totuutta. Jos silloin ihminen tahtoo henkisesti kehittyä, jos hän silloin tahtoo mennä Jumalan luo, aloitetaan rakkaudesta: „Rakastatko sinä ihmisiä?” Rakkaus on kuudennen juurirodun perussävel. „Näetkö sinä jo tämän totuuden?” Buddhi on myös intuitio, totuudennäkemys. „Rakastatko sinä siis, sillä totuus on se, että rakastatte toisianne.” Mutta viidennessä juurirodussa ei voi siihen uskoa eikä elää sen mukaan ellei ole etsinyt totuutta. Kuudennessa juurirodussa se on luonnollista, ja jos ihminen silloin lähenee Jumalaa, totuutta, niin hän kasvattaa sydäntään vain yhä enemmän rakastamaan, kärsimään, tuntemaan myötätuntoa, otta-

maan osaa toisten suruihin ja toisten iloihin. Silloin hän kasvattaa vain sydäntään, sillä hänen älynsä on jo kehittynyt.

Jos me vielä siirrymme seitsemänteen juurirotuun ja ajattelemme noita tulevia aikoja, niin silloin ei enää kysytä: „Oletko etsinyt totuutta? Oletko opettanut itsesi rakastamaan?“, vaan silloin kysytään ihmiseltä: „Tahdotko saavuttaa Kristuksen ja tulla yhdeksi kaikkien kanssa? Tahdotko hengessäsi, itsessäsi, olla yhtä Isän kanssa?“ Silloin ihmisen äly ja rakkauskkyky on kehittynyt, ja rakkauskkyvyn ohella on kehittynyt tuo luonnollinen usko Isään, josta äsken oli puhetta. Jos siis ihminen tahtoo tulla Jumalan luo seitsemännessä juurirodussa, hän alkaa uskosta ja luottamuksesta Isään. Ja hänen täytyy tahtoa tulla yhdeksi Isän kanssa, sitä että Isä ilmenisi hänessä, Isän ääretön tieto ja viisaus, ääretön voima ja mahti ja majesteetti. Silloin hän alkaa siitä kohdasta, ja hänen tiensä on kulkua eteenpäin tässä salaisuudessa. Ja lopuksi vielä sanon: älkäämme erehtykö siihen luuloon, että kaikki nämä asiat, joista nyt olen puhunut, ovat siten ajan rajoittamia, että esim. minä — tai kuka tahansa — nyt en tässä voisi oppia rakastamaan tai en voisi päästä Isän luo. Ei niin. Olen nyt puhunut ulkonaisesti, mutta sisäisesti nuo asiat ovat ikuisuudessa ja ajan ulkopuolella. Tällä hetkellä ihminen voi oppia rakastamaan, kun hän vain ensin on etsinyt totuutta ja

tullut vakuuttuneeksi siitä, että *totuus on rakkaus*. Tällä hetkellä ihminen voi päästä Isän yhteyteen, jos hän vain on ensin oppinut rakkautta. Nämä asiat käyvät perätysten, mutta ne eivät ole riippuvaisia ajasta yksilöön nähden. *Sentähden Buddha tietenkin oli saavuttanut yhteyden Isän kanssa ja sen majesteettiuden, mikä siitä seuraa. Ja Jeesus Natsarealainen oli saavuttanut yhteyden Isän kanssa ja kaiken sen majesteettiuden ja mahtavuuden ja voiman, mikä siitä johtuu*. Vain heidän ulkonainen tehtävänsä ja suoritettavansa saattoi olla erilainen aikojen ja olojen erilaisuuden takia.

Kun kuudennessa juurirodussa tulee ilmeneeseen korkein vihitty, joka silloin ulkonaisesti aiheuttaa syventymistä kuudennen juurirodun maailmankatsomukseen, niin hän samalla sisäisesti ja todellisuudessa toteuttaa seitsemännen juurirodun dharmaa. Ja minkälainen mahtavuus ja loisto sitten ilmenee seitsemännen juurirodun tyypillisessä korkeimmassa vihityssä, joka edustaa tahtoa, siitä meillä ei ole vielä aavistustakaan. Voimme vain sanoa, että ajat vaihtuvat ja ihmiset ajan mukana, *mutta totuus on aina yksi ja sama*.

Tämän kirjan jatkona
ilmestyy:

Christosophisia
peruskysymyksiä

II:

Jeesus Kristus.

